

**T.C
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMINDA YER ALAN EV
ZİYARETLERİNİN İŞLEVSELLİĞİNİN ÖĞRETMEN
GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ
(Nevşehir İli Örneği)**

SEÇİL YILDIZ

**DANIŞMAN
Prof. Dr. Niyazi CAN**

Yüksek Lisans Tezi

**OCAK 2012
KAYSERİ**

**T.C
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMINDA YER ALAN EV
ZİYARETLERİNİN İŞLEVSELLİĞİNİN ÖĞRETMEN
GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ
(Nevşehir İli Örneği)**

SEÇİL YILDIZ

**DANIŞMAN
Prof. Dr. Niyazi CAN**

Yüksek Lisans Tezi

**OCAK 2012
KAYSERİ**

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Seçil YILDIZ

YÖNERGEYE UYGUNLUK SAYFASI

“Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerinin İşlevselliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi ” adlı Yüksek Lisans tezi, Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi’ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Seçil YILDIZ

Danışman

Prof. Dr. Niyazi CAN

ABD Başkanı

Prof. Dr. Mustafa ÇELİKTEN

Prof. Dr. Niyazi CAN danışmanlığında Seçil YILDIZ tarafından hazırlanan “Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerinin İşlevselliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi ” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

.05./...01...../2012

JÜRİ:

Danışman	Prof. Dr. Niyazi CAN
Üye	Doç. Dr. İsmail AYDOĞAN
Üye	Doç. Dr. Mustafa ŞANAL

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun ...19.01.2012..... tarih ve01..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

...19.../...01...../2012

Prof. Dr. Niyazi CAN
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Okul öncesi dönemde okul aile arasında kurulacak sağlıklı bir iletişim ve işbirliğinin aile-okul-öğretmen-çocuk açısından yaraları büyüktür. Aile katılım çalışmalarının bir parçası olan ev ziyaretlerinin amacına ulaşabilmesi için planlı bir şekilde yapılması gerekmektedir. Bu ziyaretler sayesinde aileler çocuklarını daha iyi tanımakta, çocukları hakkında daha detaylı bilgiler alan veliler çocuklarından daha gerçekçi beklentiler içinde olmaya başlamakta, çocukları ile ilgili sorunları daha rahat ifade edebilmekte, nitelikli bir ev ortamının düzenlenmesi için bilgiler alabilmektedirler. Ayrıca öğretmenler de çocuklar hakkında detaylı bilgiler elde etmekte, okulda verilen eğitimin evde de desteklenmesine katkılar sağlanmaktadır. Bu yararlar göz önünde bulundurularak, bu araştırmada okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerinin işlevselliğinin öğretmen görüşlerine göre, çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu araştırmadan elde edilen sonuçların ve getirilen önerilerin alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma pek çok kişinin katkısıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın hazırlanmasında yol gösteren ve desteğini esirgemeyen değerli danışman hocam Prof. Dr. Niyazi CAN'a teşekkürlerimi sunuyorum..

Tezin çeşitli aşamalarında değerli görüş ve önerilerini aldığım hocalarım Prof. Dr. Mahmut ÖZDEVECİOĞLU'na, Yrd. Doç. Dr. Şennan YÜCEL'e, Yrd.Doç.Dr. Aylin ALKAYA'ya, Öğretim Gör.Dr. Özlem ŞİMŞEK'e, Öğretim Gör.Dr. Gülhan Güven'e ayrıca arkadaşlarım Arş. Gör. Adem GÜNER'e, Arş. Gör. Özlem ÖZÇEREZCİ'ye, Okutman Z.Zeren BEKTAŞ'a ve Okul Öncesi Öğretmeni Necmiye BÜYÜKGÖNCÜ'ye katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

Tüm çalışmalarım sırasında her zaman yanımda olan, maddi ve manevi en büyük desteği gördüğüm sevgili annem Cemiyet YILDIZ'a, sevgili babam Ali YILDIZ'a ve kardeşim Kemal Cem YILDIZ'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Seçil YILDIZ

Kayseri 2012

**OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMINDA YER ALAN EV ZİYARETLERİNİN
İŞLEVSELLİĞİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE
DEĞERLENDİRİLMESİ (Nevşehir İli Örneği)**

Seçil YILDIZ

Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Yüksek Lisans Tezi, Ocak 2012

Danışman: Prof. Dr. Niyazi CAN

ÖZET

Bu araştırma okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerinin işlevselliğinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2010-2011 eğitim öğretim yılında, Nevşehir il merkezinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bağımsız anaokullarında ve ilköğretime bağlı anasınıflarında görev yapan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışmada veriler araştırmacı tarafından geliştirilen anket ve görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Anket verilerinin analizinde SPSS 15 istatistik paket programı kullanılmıştır. Anketin güvenilirlik katsayısı alpha iç tutarlılık katsayısı kullanılarak hesaplanmış ve 0.89 bulunmuştur. Görüşme verilerinin çözümlenmesinde ise betimsel analiz tekniği kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda ev ziyaretlerine yönelik öğretmen görüşlerinin olumlu yönde olduğu görülmüştür. Öğretmen görüşlerinin cinsiyete, eğitim düzeylerine ve sınıf mevcutlarına göre değişiklik göstermediği tespit edilmiştir. Öğretmenlerin ev ziyaretlerine yönelik görüşlerinin meslek kıdemlerine, mezun oldukları okul türüne, çalışılan okul türüne ve meslek statülerine göre anlamlı farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun ev ziyaretlerini gerçekleştirdikleri bu sayede çocuk ve aile hakkında daha fazla bilgi sahibi oldukları görülmüştür. Ulaşım, zaman ve planlama konusunda güçlükler yaşandığı sonucuna ulaşılmıştır. Ev ziyaretleri sırasında ailelere çeşitli konular hakkında bilgiler verildiği, ailenin çocuğu ile birlikte uygulayabilecekleri etkinlik örnekleri sunulduğu saptanmıştır.

Ayrıca araştırmadan elde edilen bulgulara dayanılarak araştırmacılar ve uygulayıcılara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ev ziyareti, okul öncesi, okul öncesi eğitim programı, öğretmen görüşleri

THE FUNCTIONALITY OF HOME VISITS IN THE PROGRAM OF PRE-SCHOOL EDUCATION EVALUATION ACCORDING TO THE VIEWS OF TEACHERS (Nevşehir Sample)

Seçil YILDIZ

Erciyes University, Graduate School of Education Sciences

Ms Thesis, January 2012

Supervisor: Prof. Dr. Niyazi CAN

ABSTRACT

This research, the functionality of home visits in the program of pre-school education was conducted to evaluate according to the views of teachers. The sampling of the research of the 2010-2011 academic year, the center of Nevşehir province is pre-school teachers working in independent nurseries and preschools attached to primary education under the Ministry of National Education. The study data were obtained questionnaire and interview technique developed by researchers. Analysis of survey data was used SPSS 15 statistical package. Reliability coefficient of the questionnaire calculated using the alpha coefficient of internal consistency and 0.89 were found. Also, the analysis of interview data was used descriptive analysis technique.

As a result of the research, the views of teachers for home visits were positive. Teacher views of gender, education levels and according to size class was found to vary significantly. Teacher view for home visit according to professional seniority, the type of school they graduated, worked on the type of school and occupational status showed significant differences emerged. The vast majority of teachers thanks to perform home visits to learn more about child and family are observed. Transportation, time and planning has been concluded experiencing difficulties The information given about the various issues during home visits to families and examples of the family with a child can apply to the activity were presented.

In addition, in light of the findings of research conclusions suggestions are made for researchers and practitioners.

Keywords: home visits, preschool, preschool education programme, teachers' views

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	i
YÖNERGEYE UYGUNLUK SAYFASI	ii
ONAY	iii
ÖNSÖZ	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR VE SİMGELER LİSTESİ	xii
TABLolar LİSTESİ	xiii

I.BÖLÜM

GİRİŞ	1
1.1. Problem	4
1.2. Araştırmanın Amacı.....	4
1.3. Araştırmanın Önemi.....	5
1.4. İlgili Araştırmalar	6
1.5. Varsayımlar	12
1.6. Sınırlılıklar.....	12
1.7. Tanımlar	13

II.BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Okul Öncesi Eğitim.....	14
2.1.1. Okul Öncesi Eğitim Kurumları.....	19
2.1.1.1. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na Bağlı Okul Öncesi Eğitim Kurumları	20
2.1.1.2. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na Göre Açılan Okul Öncesi Eğitim Kurumları	20
2.1.1.3. Diğer Kurum ve Kuruluşlara Bağlı Olarak Açılan Okul Öncesi Eğitim Kurumları	20
2.1.2. Okul Öncesi Eğitimin Amaçları	21
2.1.3. Okul Öncesi Eğitimin Önemi	23

2.1.4. Okul Öncesi Eğitimde Okul Aile İşbirliği.....	26
2.1.4.1. Aile Katılımı	29
2.1.4.1.1. Aile Katılımını Engelleyen Faktörler	32
2.1.4.1.2. Aile Katılımının Amaçları	34
2.1.4.1.3. Aile Katılımının Yararları.....	35
2.1.4.1.3.1. Aile katılımını sağlamak için öğretmenin yapması gerekenler.....	37
2.1.4.1.3.2. Aile katılımını sağlamak için yöneticinin yapması gerekenler.....	38
2.1.4.1.4. Aile Katılımı Etkinliklerinin Planlanması	39
2.1.4.1.5. Aile Katılım Etkinlikleri	39
2.1.4.1.5.1. Okul Yönetimi Tarafından Düzenlenen Aile Katılım Etkinlikleri.....	41
2.1.4.1.5.1.1. Eğitim Toplantıları	41
2.1.4.1.5.1.2. Konferanslar	41
2.1.4.1.5.1.3. Eğitim panoları	42
2.1.4.1.5.1.4. Bireysel Görüşmeler	42
2.1.4.1.5.2. Öğretmen Tarafından Düzenlenen Ailelerle İletişim Kurma Etkinlikleri ...	43
2.1.4.1.5.2.1. Geliş-gidiş Zamanları	43
2.1.4.1.5.2.2. Telefon Görüşmeleri.....	43
2.1.4.1.5.2.3. Etkinlik Dosyaları.....	43
2.1.4.1.5.2.4. Teyp-Video kayıtları.....	43
2.1.4.1.5.2.5. Fotoğraflar.....	44
2.1.4.1.5.2.6. Kitapçık, Dergi, Gazete, Broşür veya Afiş Türünden Dökümanlar	44
2.1.4.1.5.2.7. Duyuru Panoları	44
2.1.4.1.5.2.8. Haber Mektupları	44
2.1.4.1.5.2.9. Dilek Kutuları (Öneri Kutuları).....	45
2.1.4.1.5.2.10. Yazışmalar.....	45
2.1.4.1.5.2.11. Veli Toplantıları	45
2.1.4.1.5.2.12. Okul Ziyaretleri	46
2.1.4.1.5.2.13. Bireysel Görüşmeler	46
2.1.4.1.5.2.14. Gelişim Raporu.....	46
2.1.4.1.5.2.15. Bilgisayar Kameraları	46
2.1.4.1.5.4. Öğretmen Tarafından Düzenlenen, Ailelerin Eğitim Programına Etkin Katılımını Sağlayan Etkinlikler	49

2.1.4.1.5.5.Öğretmen Tarafından Düzenlenen, Ailelerin Eğitim Programın Bir Parçası Olarak Evde Yürütebileceği Etkinlikler.....	50
2.1.4.1.5.6. Aileler Tarafından Düzenlenen, Ailelerin Yönetim Ve Karar Verme Süreçlerine Katılımı Şeklindeki Etkinlikler	50

III. BÖLÜM

YÖNTEM

3.1.Araştırmanın Modeli	51
3.2.Evren ve Örneklem	51
3.3.Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi.....	51
3.4.Veri Toplama Aracının Uygulanması.....	54
3. 5. Verilerin Analizi	55

IV. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

4.1.Öğretmenlerin Kişisel Bilgileri	57
4.1.1. Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Durumları.....	57
4.1.3. Öğretmenlerin Eğitim Düzeylerine Göre Durumları	59
4.1.4.Öğretmenlerin Mezun Olduğu Okul Türüne Göre Durumları	59
4.1.5.Öğretmenlerin Çalıştıkları Okul Türüne Göre Durumları.....	60
4.1.6.Öğretmenlerin Meslek Statülerine Göre Durumları	60
4.1.7. Öğretmenlerin Sınıflarının Mevcutlarına Göre Durumları	61
4.2. Alt Problemlere İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	62
4.2.2. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İstatistiksel Analizi.....	72
4.2.3.Öğretmenlerin Kıdem Durumlarına Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İstatistiksel Analizi	73
4.2.4.Öğretmenlerin Eğitim Düzeylerine Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İstatistiksel Analizi	75
4.2.5. Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okul Türüne Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İstatistiksel Analizi.....	77
4.2.6. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okul Türüne Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İstatistiksel Analizi	80

4.2.7. Öğretmenlerin Meslek Statülerine Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İstatistiksel Analizi	81
4.2.8. Öğretmenlerin Sınıf Mevcutlarına Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İstatistiksel Analizi	82
4.3. Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar.....	84
4.3.1. Aile Katılım Çalışmalarının Önemi Hakkında Ne düşünüyorsunuz, Neden? Sorusunun Analizi	84
4.3.2. ‘Aile Katılım Çalışmaları Yapıyor musunuz’ Sorusuna Verilen Cevapların Analizi	85
4.3.3. ‘Aile Katılım Çalışmalarını Yapıyorsanız Hangi Sıklıkla Yapıyorsunuz’ Sorusuna Verilen Cevapların Analizi	86
4.3.4. Aile Katılım Çalışmalarından Hangilerini Yapıyorsunuz Sorusuna Verilen Cevapların Analizi	86
4.3.5. Öğretmenlerin, Ev Ziyaretleri Yapıyor Musunuz Sorusuna Verdikleri Cevapların Analizi	88
4.3.6. ‘Ev Ziyaretlerini Yapıyorsanız Hangi Sıklıkla Yapıyorsunuz’ Sorusuna Verilen Cevapların Analizi	88
4.3.7. Ev Ziyaretlerini Gerçekleştirme Hedefleriniz Nelerdir? Sorusuna Verilen Yanıtların Analizi	89
4.3.8. Hangi Çocuğa Ev Ziyareti Gerçekleştireceğinize Nasıl Karar veriyorsunuz? Sorusuna Yönelik Cevapların Analizi	90
4.3.9. Ev Ziyaretlerinin Yararları Nelerdir? Sorusuna Verilen Cevapların Analizi	91
4.3.10. Ev Ziyaretlerinin Güçlükleri Nelerdir? Sorusuna Verilen Cevapların Analizi ..	92
4.3.11. Ev Ziyaretleri Sırasında Ebeveynlere Hangi Konular Hakkında Bilgi Veriyorsunuz Sorusuna Verilen Cevapların Analizi	93
4.3.12. ‘Gerçekleştirdiğiniz Ev Ziyaretlerini Nasıl Değerlendiriyorsunuz?’ Sorusuna verilen Cevapların Analizi	94
4.3.13. Ev ziyaretlerinin Daha Etkili Olarak Gerçekleştirilmesi İçin Neler Yapılabilir? Sorusuna Verilen Cevapların Analizi	95
4.3.14. Aile Katılımı ve Ev Ziyaretleriyle İlgili Diğer Görüşleriniz Nelerdir? Sorusuna Verilen Cevapların Analizi.....	96

V. BÖLÜM
SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar.....	98
5.1.1.Öğretmenlerin Demografik Bilgilerine İlişkin Sonuçlar.....	98
5.1.2. Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Yer Alan Ev Ziyaretlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri İle İlgili Sonuçlar:	99
5.1.3.Görüşme Sorularından Elde Edilen Sonuçlar:.....	101
5.2.Öneriler.....	102
5.2.1.Uygulamacılar İçin Öneriler	102
5.2.2. Araştırmacılar İçin Öneriler.....	103
KAYNAKÇA	105
EK-	118
ÖZGEÇMİŞ.....	121

KISALTMALAR VE SİMGELER LİSTESİ

MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
SPSS	: Statistical packages for the social sciences – Sosyal bilimler için istatistik paketi.
X	: Aritmetik Ortalama
vd	: Ve diğçerleri
KT	: Kareler Toplamı
KO	: Kareler Ortalaması
p	: Anlamlılık Düzeyi
ss	: Standart Sapma
N	: Örnekleme Sayısı
M	: Madde
Ö	: Öğretmen
SED	: Sosyo Ekonomik Durum

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.1:	Anket Maddelerine İlişkin Madde Toplam Korelasyonu	53
Tablo 4.1:	Öğretmenlerin Cinsiyetlere Göre Dağılımları.....	57
Tablo 4.2:	Öğretmenlerin Mesleki Hizmet Yılına Göre Dağılımları	58
Tablo 4.3:	Öğretmenlerin Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımları	59
Tablo 4.4:	Öğretmenlerin Mezun Olduğu Okul Türüne Göre Dağılımları.....	59
Tablo 4.5:	Öğretmenlerin Çalıştıkları Okul Türüne Göre Dağılımları.....	60
Tablo 4.6:	Öğretmenlerin Meslek Statülerine Göre Dağılımları	61
Tablo 4.7:	Öğretmenlerin Sınıf Mevcutlarına Göre Dağılımları	61
Tablo 4.8:	Ev Ziyaretlerine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	63
Tablo 4.9:	Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin T Testi Sonuçları.....	73
Tablo 4.10:	Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (Descriptive) Sonuçları.....	73
Tablo 4.11:	Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (ANOVA) Sonuçları	74
Tablo 4.12:	Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (TUKEY) Sonuçları	75
Tablo 4.13:	Öğretmenlerin Eğitim Düzeylerine Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (Descriptives) Sonuçları	76
Tablo 4.14:	Öğretmenlerin Eğitim Düzeylerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (ANOVA) Sonuçları	76
Tablo 4.15:	Öğretmenlerin Mezun Olduğu Okul Türüne Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (Descriptive) Sonuçları	77
Tablo 4.16:	Öğretmenlerin Mezun Olduğu Okul Türüne Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (ANOVA) Sonuçları	78

Tablo 4.17: Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okul Türüne Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (TUKEY) Sonuçları	79
Tablo 4.18: Öğretmenlerin Çalıştıkları Okul Türüne Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin T Testi Sonuçları.....	80
Tablo 4.19: Öğretmenlerin Meslek Statülerine Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (Descriptive) Sonuçları	81
Tablo 4.20: Öğretmenlerin Meslek Statülerine Göre Çocuğu Tanıma Ve Değerlendirme Tekniklerinin Uygulanabilirliğine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin Testi(ANOVA) Sonuçları.....	81
Tablo 4.21: Öğretmenlerin Meslek Statülerine Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (TUKEY) Sonuçları...	82
Tablo 4.22: Öğretmenlerin Meslek Statülerine Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (Descriptive) Sonuçları.....	83
Tablo 4.23: Öğretmenlerin Sınıf Mevcutlarına Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (ANOVA) Sonuçları.	83
Tablo 4.24: Aile Katılım Çalışması Yapıyor musunuz sorusuna Verilen Cevaplara Yönelik Analiz Sonuçları	85
Tablo 4.25: Aile Katılım Çalışmalarının Yapılma Sıklığına Yönelik Analiz Sonuçları	86
Tablo 4.26: Aile Katılım Çalışmalarından Hangilerini Yapıyorsunuz Sorusuna Verilen Cevaplara Yönelik Analiz Sonuçları.....	87
Tablo 4.27: Ev ziyaretleri Yapıyor musunuz sorusuna Verilen Cevaplara Yönelik Analiz Sonuçları	88
Tablo 4.28: Ev Ziyaretlerinin Yapılma Sıklığına Yönelik Analiz Sonuçları	89
Tablo 4.29: Ev Ziyaretlerinin Yararlarına Yönelik Analiz Sonuçları	92
Tablo 4.30: Ev Ziyaretlerinin Güçlüklerine Yönelik Analiz Sonuçları	93

I.BÖLÜM

GİRİŞ

Eğitim ilk olarak ailede başlamaktadır. Bu yüzden ailelerin çocuklara sağladığı ortamlar çocuğun gelişimine yön vermektedir. Aileler sosyal ve ekonomik açıdan iyi düzeyde olsalar bile tek başlarına çocukların okul öncesi dönemdeki gereksinimlerini karşılamada yetersiz kalabilmektedirler. Okul öncesi kurumlar, çocukların yaşlarına ve gelişim özelliklerine uygun yaşantılar, uyarıcılar sunarak çocukların gelişimlerini desteklemektedirler. Böylece bu kurumlar ailelerin yetersizliklerinin, hatalı davranışlarının etkilerini ortadan kaldıracılabilmektedir ya da azaltılabilmektedirler (Başal, 2005).

Yapılan bilimsel araştırmalar ve çağdaş eğitim alanındaki uygulamalar; nitelikli, sağlıklı ve istenilen davranışlara sahip nesilleri yetiştirmek için eğitimin çok küçük yaşlarda başlanılmasının gerekli olduğunu ortaya koymuştur (Seçkin ve Koç, 1997).

0-6 yaşlar arası kapsayan okul öncesi yıllar; çocuğun temel bilgi, beceri, alışkanlık ve tutumlarının kazanıldığı, kişiliğin temellerinin atıldığı kritik bir dönemdir. Bu dönemde verilecek davranış örnekleri çocuğun ileriki yıllarını etkilemektedir. Bu nedenle çocukların okul öncesi dönemdeki eğitimleri tesadüflere bırakılmamalı, ciddi bir şekilde ele alınmalıdır (Başal, 2005).

Okul öncesi eğitim kurumları anne babaya çocuğunun eğitiminde kurumla birlikte hareket etme imkanı sağlamaktadır. Ayrıca bu kurumlar ailelerin bir araya getirilebildiği ve çocuklarının eğitim sorunlarını birlikte çözmeye çalıştıkları yerler olma özelliklerine de sahiptirler (Oğuzkan ve Oral, 1997).

Çocuk eğitiminin öneminin artmasıyla birlikte evde de nitelikli bir eğitim verilmesi gerektiği bilincine varılmıştır. Çocukların eğitiminde sorumluluğu bulunan okul öncesi

eğitim kurumlarının varlığı ve giderek gelişmesi de, ailenin yeni sorumluluklar üstlenmesini gerektirmektedir. Bu sorumlulukların başında okul aile iş birliğinin kurulması gelmektedir (Işık, 2007).

Okul öncesi dönemde, çağdaş ve ekonomik toplumun gerektirdiği; duygu ve düşüncelerini özgürce ifade edebilen, araştırmacı, meraklı, girişimci, kendi kendine karar verebilen, kendi haklarına ve başkalarının haklarına saygılı, yeteneklerini kullanma becerisine sahip ve öz denetim geliştirebilen çocuklar yetiştirebilmek ancak okul ve ailenin iş birliği ile mümkün olacaktır (Ömeroğlu ve Yaşar, 2005).

Aile ile iş birliğini sağlayan aile katılımı ile okul öncesi eğitim kurumlarının etkililiği, belirlenen amaç ve kazanımların gerçekteşmesi, okul öncesi eğitim kurumlarında kazanılan davranışların pekiştirilmesi sağlanmaktadır. Okul ve ev arasında sağlıklı bir iletişime, ev ortamının çocuk aısından daha nitelikli hale getirilmesine, anne babaların olumlu tutum ve davranışlar geliştirilmesine, anne babaların çocukları ile olumlu bir iletişim kurabilmelerini katkı sağlamaktadır (Çağdaş ve Seçer, 2004).

Başarılı bir eğitimin gerçekteştirilebilmesi için öğretmenle çocuk arasında güven ve sevgi ilişkisinin kurulması da oldukça önemlidir. Aile öğretmen ilişkisi okul öncesi dönemde diğer dönemlerden daha fazla gereklidir. Öğretmenler böylece çocuğu tanıma onun ihtiyaçlarını ve yaşadığı ailenin özelliklerini öğrenme fırsatı bulacaklardır. Aileler de okuldaki eğitimden haberdar olacaklar eğitimin bir parçası haline geleceklerdir (Oktay, 2004).

Okul öncesi eğitimde aile katılımının amacı eğitimde devamlılığı ve bütünlüğu sağlamaktır. Okulda verilen eğitimin evde, evde verilen eğitimin okulda desteklenmesi, bir devamlılığın söz konusu olması ve bu sayede hem okulda hem de evde çocuğun istendik davranış değişikliklerine güvenli ve kontrollü bir biçimde ulaşması hedeflenmektedir (şahin ve Ünver, 2005).

Okul öncesi eğitim kurumlarında ailelerin okulda yapılanlar hakkında bilgilendirilmesi ve anne babaları okulla birlikte hareket etmenin önemine inandırılmaları amacı ile çeşitli iletişim kurma etkinlikleri kullanılmaktadır (Köksal Eğmez, 2008).

Okul öncesi eğitim kurumlarında yapılan aile katılımı çalışmaları; konferanslar, toplantı düzenleme, bireysel görüşme yapma, ebeveynlerin sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerine katılımının sağlanması, telefon görüşmeleri, ev ziyaretleri, haber mektupları düzenleme,

bülten tahtası veya panoları hazırlama, kitapçıklar hazırlama, dilek kutsu düzenleme, toplu dosya hazırlama, teyp kayıtları tutma ve ebeveyn kütüphanesi düzenleme gibi çalışmalardan oluşmaktadır (Ömeroğlu vd., 2003).

Bu çalışmada ev ziyaretleri üzerinde durulmuştur. Ev ziyareti, belirli aralıklarla yapılan ziyaretler yoluyla öğrenmeyi pekiştiren, belirli durumlara ayarlama imkanı tanıyan, yaparak gösterme ve gözlemden sonra anında uygulama ve geri bildirme imkan veren, bir grup ortamında mümkün olmayabilen özel, serbest tartışmaları geliştiren ve çocuğu soyut bir varlık olarak değil de bir çerçeve içinde ele alan, esnek bir eğitim yaklaşımıdır. Birçok ortamda ev ziyaretleriyle ilgili deneyim, bu yaklaşımın aşağıdaki koşullarda en iyi sonucu verdiğini göstermiştir:

- Belli aralıklı grup toplantıları ile birleştirildiği zaman,
- Yalnızca anneleri değil, bütün aile üyelerini işin içine aldığı zaman,
- Ziyaret, belirsiz veya soyut noktalar yerine somut, sorun veya eylemlerde yoğunlaştığı zaman,
- Önceden belirlen çözümler ve formüller yerine, çözümlerin özel durumlara yanıt olarak birlikte bulunduğu zaman oldukça etkili olan bir aile öğretmen iletişim etkinliğidir (http://www.7cokgec.org/ev_ziyareti.php).

Öğretmenin düzenli ev ziyaretleri yapması, çocukları ve aileleri daha iyi tanınmasına fırsat vermektedir. Öğretmen ve aile arasında yakın bağlar kurularak okul ve aile arasındaki iletişimi arttırmaktadır. Aileler grup ortamında dile getiremedikleri konuları, sorunları ev ziyaretleri sırasında daha rahat ifade edebilmektedirler (Ömeroğlu ve Can Yaşar, 2005).

Bazı ziyaretlerde ise öğretmen ebeveyn ile bilgi alışverişinde bulunabilir, onlara yararlanabilecekleri eğitimle ilgili kaynaklar getirebilir. Bu kaynaklar çocukların büyümesi, gelişmesi, öğrenmesi konularında ya da ihtiyaçları olan diğer konularda (sağlık, sosyal haklar) olabilir (MEB, 2006).

Ev ziyaretlerinin tam anlamıyla amacına uygun olarak gerçekleştirildiğinde yararları açıkça görülmektedir. Bu araştırmada okul öncesi öğretmenlerin ev ziyaretlerinin işlevselliğine yönelik görüşleri ve bu görüşlerin çeşitli değişkenlere göre değerlendirilmesi incelenmeye çalışılmıştır.

1.1. Problem

Okul öncesi dönem, gelecek yılları da etkileyen önemli bir süreçtir. Okul öncesi eğitim süresince çocuklar ilköğretime hazırlanırken, paylaşmayı, dayanışmayı, sosyalleşmeyi ve birlikte çalışmayı öğrenmektedirler. Bu dönem, araştırmacılar için çocuğun yüksek öğrenme potansiyeline sahip olduğu bir dönem olarak görülmektedir. Uygun fiziksel ve sosyal çevre koşullarında ve sağlıklı etkileşim ortamında yetişen çocuklar, daha hızlı ve başarılı bir gelişim göstermektedirler.

Okul öncesi eğitim kurumlarında verilen nitelikli bir eğitimin mutlaka evde de aileler tarafından desteklenmesi gerekmektedir. Aile ile işbirliği yapılarak kazanılan davranışların pekiştirilmesi sağlanmaktadır. Aile katılım etkinlikleri adı altında yürütülen çalışmalar öğretmen veli iletişimini güçlendirmekte, çocuğu daha iyi tanımaya katkı sağlamaktadır. Çocukları ev ortamında görmeye olanak veren ev ziyaretleri, aile katılım etkinliklerinin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Ev ziyaretleri sayesinde çocuklar ev ortamında gözlemlenmekte, çocukların yaşadığı fiziksel ortam hakkında bilgi sahibi olunmakta, ailelerin çocuk yetiştirme tarzları görülmekte, aileler sorunları daha rahat ifade edebilmekte; kısacası aile ve çocuk hakkında detaylı bilgilere ulaşılmaktadır.

Yapılan araştırmalar sonucunda öğretmenlerin ev ziyaretlerini gerçekleştirmekte çok istekli olmadıkları görülmüştür. Öğretmenlerin bu konuda istekli olmamalarının nedenleri, yaşadıkları zorluklar, ev ziyaretlerine yönelik görüşleri bu araştırma ile elde edilmeye çalışılmıştır. Öğretmenlerin ev ziyaretlerine yönelik görüş ve beklentilerinin belirlenmesinin alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Yapılan bu çalışma ile okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine ilişkin öğretmen görüşlerinin neler olduğu ve bu görüşlerin çeşitli değişkenler açısından farklılık gösterip göstermediği araştırılmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerini, çeşitli değişkenler açısından öğretmenlerin görüşlerine göre incelemektir. Bu amaçla araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1.Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?

2. Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine yönelik öğretmen görüşlerinde cinsiyete göre farklılık var mıdır?
3. Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine yönelik öğretmen görüşlerinde öğretmen kıdemlerine göre farklılık var mıdır?
4. Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine yönelik öğretmen görüşlerinde eğitim düzeylerine göre farklılık var mıdır?
5. Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine yönelik öğretmen görüşlerinde mezun oldukları okul türüne göre farklılıklar var mıdır?
6. Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine yönelik öğretmen görüşlerinde çalıştıkları okul türüne göre farklılıklar var mıdır?
7. Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine yönelik öğretmen görüşlerinde meslek statülerine göre farklılıklar var mıdır?
8. Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine yönelik öğretmen görüşlerinde sınıf mevcutlarına göre farklılıklar var mıdır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Literatürdeki çalışmalar, okul öncesi dönemdeki aile katılımı çalışmalarını genel bir bakış açısı ile ele almıştır. Okul öncesindeki ev ziyaretlerinin işlevselliğine yönelik ayrıntılı bir çalışmaya yer verilmemiştir. Günümüzde okul öncesi dönemde, çocuğu ailesi yanında ev ortamında görebilmek çocuğu daha iyi tanıyabilmek için daha önemlidir.

Bu araştırmadan elde edilen bulgular, okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretleri etkinliklerinin değerlendirilmesi niteliği taşımaktadır. Öğretmenlerin bu konudaki tutumları, düşünceleri ele alınmıştır.

Bu araştırmadan elde edilecek sonuçların okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlere bildirim sağlayacağı, veli, öğretmen ve yöneticilerin birbirlerinden konu ile ilgili beklentilerini ortaya koyarak konuya gerçekçi bir bakış açısı getireceği, konuyu gündeme getirerek daha etkili çalışmalar yapılmasına katkıda bulunacağı ve yapılacak çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

1.4. İlgili Araştırmalar

Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Ailenin Eğitime Katılımı (Kocaeli’nde Beş Anaokulunda Yapılan Çalışma) adlı araştırma, Köksal Eğmez (2008) tarafından yapılmıştır. Eğmez araştırmasında okulöncesi eğitim kurumlarında ailenin eğitime katılım etkinliklerinin ne düzeyde gerçekleştirilebildiğini incelemiştir. Ailelerin ve öğretmenlerin aile katılımı hakkındaki görüşlerine yer verilmiştir. Okulöncesi eğitimde ailenin eğitime katılımına dair öğretmen ve aile görüşlerinden yola çıkılarak elde edilen verilere bakıldığında; öğretmen ve ailelerin konu ile ilgili açıklamalarında farklılık olduğu belirlenmiştir. Öğretmenler konu ile ilgili üzerlerine düşen görevleri yapıyor gibi görünseler de, ailelerin bu konudaki açıklamalarına bakıldığında aile katılımını sağlamaya yönelik yöntem ve teknikleri uygulamanın çok yeterli olmadığı belirlenmiştir. Öğretmenler ailelerle sözlü ve yazılı iletişime girdiklerini belirtmelerine karşılık eğitim yılı başlangıcında, öğretmenler ve yöneticilerin, konu ile ilgili ailelere uygulanacak eğitim programını tanıtmada yetersiz kaldıkları ve ailelerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda ailenin eğitim etkinliklerinin birebir içerisinde olacağı şekilde hazırlamadıkları tespit edilmiştir. Eğitim programlarında üzerinde durulan, öğretmenlerin çocuğu ve aileyi daha iyi tanımak amacıyla ev ziyaretlerinde bulunulması gerektiği düşüncesinin birçok öğretmen tarafından gerçekleştirilmediği belirlenmiştir.

Güleç ve Cömert (2004), ‘Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Aile Katılımının Önemi’ adlı çalışmalarında aile katılımını öğretmen-aile-çocuk-kurum açısından önemini araştırmışlardır. Anne babanın, okulöncesi eğitimin yararlı hale getirilmesi ve yaygınlaştırılmasında temel unsur olarak görüldüğü onların gelecek neslin mutluluğundan herkesten daha fazla sorumlu olan kişiler oldukları belirlenmiştir. Bunun için de okul-aile işbirliğinin şart olduğu, okul aile ilişkilerinin olumlu yönde geliştirilmesinin her iki tarafın da mutlu olmasını sağladığı, okul ve aile, kurdukları sağlıklı iletişimle çocuğun gelişimini desteklediği ve okulun amaçlarına da hizmet ettiği ifade edilmiştir.

Oğuz (2005), ‘Okul Öncesi Eğitimde Aile Katılım Modelleri’ adlı makalesinde Okul öncesi eğitim kurumlarında, verilen eğitimin sürekliliğinin ve kalıcılığının sağlanması, aile katılımını destekleyen iyi hazırlanmış eğitim programları ile mümkün olacağını ifade etmiştir. Okul yöneticileri ve öğretmenler, çocukların eğitiminin yalnızca okuldaki bölümü ile ilgilenmekle yetinmemeli, aileleri okulun ve eğitim sürecinin bir parçası

olarak görmeleri gerektiğini belirtmiştir. Okul öncesi dönemde, çağdaş ve ekonomik toplumun gerektirdiği duygu ve düşüncelerini özgürce ifade edebilen, araştırmacı, meraklı, girişimci, kendi kendine karar verebilen, kendi haklarına ve başkalarının haklarına saygılı, yeteneklerini kullanma becerisine sahip ve öz denetim geliştirebilen çocuklar yetiştirebilmek ancak okul ve ailenin iş birliği ile mümkün olacaktır sonucuna varılmıştır.

Güven (2011) doktora tezinde, farklı eğitim modelleri kullanılarak uygulanan aile eğitim ve aile katılım programlarının okul öncesi öğretmenlerinin uygulamalarına ve ebeveynlerin görüşlerine etkisinin incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmada tek denekli, yarı deneysel, ön test-son test kontrol gruplu desende nitel ve nicel yöntemlerin bir arada kullanıldığı karma yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara'daki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim okullarının anasınıflarında görev yapan toplam üç öğretmen ve bu öğretmenlerin sınıfına devam eden çocukların ebeveynleri oluşturmaktadır. Nicel veriler araştırmacı tarafından geliştirilen "Ebeveyn İçin Öğretmen ve Okula Yönelik Görüş Formu", "Ebeveyn İçin Aile Katılımını Değerlendirme Formu", yolu ile nitel veriler ise, öğretmen ve ebeveynlerle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler, doküman inceleme ve gözlem yolu ile toplanmıştır. Deney 1 ve deney 2'ye araştırmacı tarafından Öğretmen Eğitim Programı uygulanmıştır. Kontrol grubunda yer alan ebeveynlere eğitim verilmemiştir. Deney 1 de yer alan ebeveynlerin, öğretmenlere yönelik görüşlerinde olumlu olduğu ancak okula yönelik görüşlerinde fark olduğu, karşılaştıkları aile katılım etkinliklerinin çeşitliliğinde artış olduğu saptanmıştır. Deney 1'de yer alan ebeveynlerin, aile katılımının gerekliliğine inandıkları, aile eğitimi ve aile katılım çalışmalarına katılmada istekli oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin, öğretmen eğitim programı sonucunda aile eğitimi ve aile katılımı konusunda bilgi düzeylerinin arttığı, uzaktan eğitim modeli ile rehberlik sağlanmasına rağmen aile eğitimi uygulanmadığı, aile katılımına yönelik dokümanlarının olmadığı saptanmıştır. Deney grubunda yer alan öğretmenlerin programda yer alan çalışmaların hepsini yaptığı, aynı zamanda ev ziyaretlerinin önemini farkında oldukları, zaman konusunda sorun yaşanmazsa ziyaretleri daha iyi planlayacaklarını ifade etmişlerdir.

Kök vd. (2007), 'Aile Katılımının Okul Öncesi Eğitimde ve 2006 Okul Öncesi Eğitim Programındaki Yeri' adlı çalışmalarında eğitimin aileden soyutlanmış biçimde

düşünülemeyeceğini, aile katılımı sayesinde ailenin okulla ilişkisinin ve işbirliğinin artacağını belirtmişlerdir. Öğretmenlerle aile arasındaki etkileşimin artmasıyla çocukların okulu, sosyal hayatın içinde görececeklerini ve topluma uyumda daha başarılı olacaklarını ifade etmişlerdir.

Çelenk (2003), öğrencinin okul başarısı üzerinde aile faktörünün oynadığı rolü konu alan çalışmasında; eğitim açısından destekleyici bir tutum içinde bulunan ailelerden gelen çocukların okul başarılarının daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Aile bakım, şefkat ve korumasının okul başarısının yükselmesinde önemli bir faktör olduğu, okul ile ortak program üzerinde görüş birliği içinde düzenli iletişim içinde bulunan, bu ortak anlayış içinde çocuğuna eğitim desteği sağlayan velilerin çocuklarının okul başarılarının daha da yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Şahin ve Özbey (2009), 'Okul Öncesi Eğitim Programında Uygulanan Aile Katılımı Çalışmalarında Baba Katılımının Yeri ve Önemi' adlı araştırmalarında, aile katılım çalışmalarının çocukların okulda aldıkları eğitimi tüm yaşamlarında kullanabilme becerisini kazanmaları açısından önem taşıdığını belirtmişlerdir. Çocuklar genellikle evde gördükleri davranış ve tutumları daha çok gösterme eğiliminde olabildiklerini bu nedenle çocukların etkileşimde bulunduğu en önemli sosyal çevre olan ailenin eğitim programlarına aktif bir şekilde katılmak durumunda olduklarını ifade etmişlerdir. Ailelerin aile katılım çalışmalarına katılmaları için, planlı çalışmaların hazırlanması gerektiği sonucuna ulaşmışlardır.

Abbak (2008), okul öncesi eğitim programındaki aile katılımı etkinliklerini, anasınıfı öğretmenlerinin ve velilerin görüşlerine yer vererek incelemiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Adana ili merkez ilçelerinde, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı 4 bağımsız anaokulu ve 16 ilköğretim okulu olmak üzere toplam 20 okuldan; 288 veli ve 61 anasınıfı öğretmeni oluşturmuştur. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen anket formları ve yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılarak toplanmıştır. Görüşmeye 10 anasınıfı öğretmeni ve 17 anasınıfı velisi katılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmen ve veli kaynaklı sebeplerden dolayı aile katılımının tam anlamıyla gerçekleştirilemediği belirlenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin yönetim ve karar verme süreçlerine katılım, ev ziyaretleri, eğitim panoları, telefon görüşmeleri, teyp kayıtları, toplu dosyalar, toplantılar ve geliş-gidiş saatleri gibi aile katılım etkinliklerine yer vermedikleri ortaya çıkmıştır.

Gürşimşek (2003), okul öncesi eğitime aile katılımının çocukların psiko sosyal gelişimine etkisini incelemiştir. Araştırmaya 5-6 yaş grubunu oluşturan toplam 200 çocuk ve bu çocukların aileleri katılmıştır. Çalışmada okul öncesi çocuklara, psiko sosyal gelişim gözlem formu, annelerine ise aile katılım ölçeği uygulanmıştır. Okul temelli, ev temelli ve okul aile işbirliği temelli çeşitli katılım durumlarının analizleri yapılmıştır. Analizler sonucunda ailenin eğitim sürecine aktif olarak katılmakta çok istekli olmadıkları ortaya çıkmıştır. Ailenin eğitim sürecine katılım düzeyi ile çocukların öğretmenlerce gözlenen psiko-sosyal gelişim düzeyleri arasında olumlu yönde bir ilişki bulunmasına karşın, istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Akkaya (2007), öğretmenlerin ve velilerin okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan aile katılım çalışmalarına ilişkin görüşlerini incelenmiştir. Araştırmada, 2006-2007 öğretim yılında Eskişehir ilinde MEB'e bağlı 10 bağımsız anaokulunda görev yapan 25 okul öncesi eğitimi öğretmeni ve bu okullarda eğitim alan 25 çocuğun velisi ile görüşme yapılmıştır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Öğretmenlerin ve velilerin, düzenlenen aile katılımı çalışmaları ve bu çalışmaların katılım gösteren tüm bireyler üzerindeki etkisi konusundaki düşüncelerinin birbiriyle örtüştüğü; velilerin aile katılımı çalışmalarına dahil olmaktan mutlu oldukları görülmüştür. Öğretmenlerin, aile katılımı çalışmalarına ilişkin ailelerden beklentilerinin, daha çok katılımın olması ve babaların da katılım göstermesi yönünde olduğu, ailelerin ise çalışmaların kapsam ve çeşidinin artırılmasını istedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Güven (2011)'in aktardığına göre Arabacı (2005), tarafından yapılan araştırmada okul öncesi eğitimde annelere uygulanan okul öncesi eğitime katılım programının, annelerin okul öncesi eğitim hakkındaki bilgilerine etkisi incelenmiştir. Araştırmada, Ankara ili Gölbaşı ilçesindeki Baldudak ilköğretim okulu anasınıfına devam eden 25 çocuğun anneleri deney, aynı sosyo ekonomik ve kültürel çevrede yer alan, bezer özelliklerdeki farklı iki ilköğretim okulundaki 25 çocuğun anneleri kontrol grubu olmak üzere toplam 50 anne üzerinde çalışılmıştır. Veri toplamada aracı olarak okul öncesi eğitimi bilgi formu ve kişisel bilgi formu araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Araştırmanın ön test sonuçlarına göre deney ve kontrol grubunda bulunan annelerin okul öncesi eğitime ilişkin bilgi düzeylerinin benzer olduğu ortaya çıkmıştır. Deney grubundaki annelerle geliştirilen sınıf içi etkinliklere katılım programından sonra annelerin okul öncesi eğitime ilişkin bilgi düzeylerinin arttığı araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır.

Atabey (2008), yaptığı araştırmada yönetici öğretmen aile iletişim ve işbirliği aracı geçerlilik güvenirlik çalışması ve okul öncesi eğitim kurumlarındaki yönetici öğretmenler ile aileler arasındaki iletişim ve işbirliğini yönetici öğretmen aile bakış açısına göre incelemiştir. Araştırma Ankara'nın merkez ilçelerinde alt ve üst sosyo ekonomik düzeyde bulunan ilköğretim okullarına bağlı anasınıflarında görev yapan yöneticiler, anasınıfı öğretmenleri ve anasınıfına çocuğu devam eden aileleri kapsamaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak demografik bilgilere ait soruların yer aldığı “Yönetici Kişisel Bilgi Formu”, “Öğretmen Kişisel Bilgi Formu”, “Aile Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Değişkenlere bağlı olarak karşılaştırma yapmak amacıyla “yönetici öğretmen aile iletişim ve işbirliği aracı (yönetici formu)” “yönetici öğretmen aile iletişim ve işbirliği aracı (öğretmen formu)” olmak üzere araştırmacı tarafından geliştirilen üç ayrı form kullanılmıştır. Yöneticilerin aileler ile olan ilişkilerine bakış açılarının; yaş gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılığın ($p<0.05$) olduğu, öğretmenlerin aileler ile olan ilişkilerine bakış açılarının; yaş gruplarına, öğrenim durumlarına, mesleki kıdemlerine, anne baba eğitimi ile ilgili ders alma durumlarına, okul öncesi eğitim kurumunun bulunduğu bölgenin SED'ine göre istatistiksel olarak anlamlı ($p<0.05$) farklılığın olduğu, ailelerin öğretmenlerle olan ilişkilerine bakış açılarının; çalışma durumlarına, mesleklerine, “Okul aile işbirliği” çalışmalarından memnun olma durumlarına, “Aile katılımı” çalışmalarından memnun olma durumlarına, okul öncesi eğitim kurumunun bulunduğu bölgenin SED 'ine göre istatistiksel olarak anlamlı ($p<0.05$) farklılığın olduğu, sonucuna ulaşılmıştır.

Albritton (2003), Güven (2011)'den aktarıldığına göre, çocuğun eğitimindeki aile katılımını arttırmak amacıyla, öğretmen olarak ebeveynler (PAT) programına dahil olan ve olmayan aileler arasındaki okula katılım sıklıklarındaki farklılıkları değerlendirmişlerdir. Araştırmada Missisipi'de yapılan 63 PAT programı değerlendirilmiştir. Veri toplamak amacıyla ebeveynlerin okul faaliyetlerine katılım sıklıkları ve ev içi öğrenme faaliyetlerine katılma seviyelerini ölçen anket kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda PAT' a katılan ailelerin PAT'a katılmayan ailelere kıyasla ev ortamında dil odaklı faaliyetleri daha fazla kullandıkları ortaya çıkmıştır.

Arnas (2002), yaptığı araştırmada okul öncesi eğitim kurumlarında okul aile işbirliği çalışmaları ile anne-baba eğitim programı uygulamalarını incelemiştir. Araştırmada 35 özel okul öncesi eğitim kurumunun yöneticileri yer almıştır. Veri toplama aracı olarak

yönetici anket formu uygulanmıştır. Yönetici anketinde okul ve aile ile ilgili bilgilerin yanı sıra okul aile işbirliği ve anne baba eğitim programına ilişkin sorular yer almıştır. Araştırmanın sonucunda, okulların anne aba eğitim programının sonuçlarını çocukları gözleyerek ve velilerle bireysel olarak görüşerek değerlendirdikleri ayrıca program sonucunda ebeveynlerin davranışlarında değişiklikler gözlemlendiği ortaya çıkmıştır.

Gürşimşek vd. (2002), çocuğun eğitiminde aile katılımının önemi bir pilot çalışma konulu araştırmada, alt sosyo ekonomik bölgelerde risk altındaki beş-altı yaş çocuklarının çeşitli alanlardaki gelişiminde ve çocuğun eğitiminde aile katılımının önemini incelemiştir. Araştırmada beş-altı yaş grubu 20 çocuk ve bu çocukların anneleri ile çalışılmıştır. Araştırmada, çocuklar okul öncesi eğitime devam ederken anneler haftanın üç günü çocuk gelişimi ve eğitimi ile ilgili konularda 4 haftalık sürede bilgilendirilmişler, ayrıca annelere basit ev çalışmaları verilmiştir. Annelere okulda yapılan etkinlikler hakkında detaylı bilgiler verilmiş ve bu etkinlikleri ev ortamında nasıl pekiştirebilecekleri konusunda açıklamalar yapılmıştır. Annelerin eğitim öğretim etkinliklerine aktif olarak katılımları sağlanmıştır. Araştırmada üç bölümden oluşan form ön test ve son test olarak uygulanmıştır. Araştırma sonucunda; anne ve çocuklarda olumlu düzeyde davranış değişikliği olduğu, özellikle çocukların öz bakım, temizlik, beslenme, sosyal beceri alanlarında çalışma sonrasında olumlu değişimlerin olduğu, ailenin çocuğun eğitim ve gelişimine ilişkin duyarlılık düzeyinin çeşitli alanlardaki gelişimi hızlandırdığı, okul öncesi çocukların motivasyonunu, sosyal becerilerini, gelişimini ve ilkökula hazırlık sürecini olumlu yönde etkilediği saptanmıştır.

Işık (2007), yaptığı araştırmada okul öncesi eğitim kurumlarında gerçekleştirilen okul-aile işbirliği çalışmalarını anne-baba görüşlerine dayalı olarak incelemiştir. Tarama modelinde yapılan araştırma Eskişehir il merkezinde 20 ilköğretim okulu bünyesindeki anasınıflarında çocukları eğitim gören 403 anne-baba üzerinde uygulanmıştır. Veri toplama aracı araştırmacı tarafından geliştirilen 23 soruluk anket formudur. Araştırma sonucunda velilerin zaman sıkıntısı nedeniyle aile katılım çalışmalarında fazla yer alamadıkları ortaya çıkmıştır. Ayrıca okul tarafından düzenlenen aile katılım etkinliklerinin kısmen yeterli olduğu görülmüştür.

Kaya (2002), okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan programlara ailelerin ilgi ve katılımları ile okul öncesi eğitim kurumlarının aile eğitimine katkısı konusunda anne babaların görüşlerini incelemiştir. Araştırmaya Eskişehir il merkezinde 6 okul öncesi

eğitim kurumuna devam eden öğrencilerin 24 gönüllü velileri katılmıştır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Araştırma sonucunda ailelerin kurumla işbirliğine açık oldukları ancak etkinliklere katılmalarının olmadığı görülmüştür.

Ünüvar (2010), aile katılım çalışmalarına yönelik ebeveyn ve ğretmen görüşlerini karşılaştırmalı olarak incelemiştir. Araştırmanın alışma grubunu Burdur ilindeki 3 bağımsız anaokulu ve 8 ilköğretime bağlı anasınıflarında görev yapan 30 ğretmen ve bu okula çocukları devam eden 115 ebeveyn oluşturmaktadır. Araştırma verileri anket formu aracılığıyla edilmiştir. Öğretmenlerin aile katılımını sağlamaya yönelik olarak gerçekleştirdikleri çalışmalarla ilgili olarak ebeveynler ve öğretmenler arasında görüş farklılıkları olduğu görülmüştür. Okullarda yapılan aile katılımı çalışmalarının amaçlanan düzeyi karşılamadığı ortaya çıkmıştır.

şahin (2004), yaptığı çalışmada anne babaların okul öncesi eğitim programına katılmalarına ilişkin görüşlerini incelemiştir. Araştırma çocukları dört-altı yaş grubu anaokuluna devam eden 47 anne-baba üzerinde yapılmıştır. Araştırma bulguları araştırmacı tarafından oluşturulan anket yoluyla toplanmıştır. Araştırma sonucunda, yapılan aile katılım çalışmaları ile anne babaların çocuklarını ve okulu daha iyi tanıdıkları, bu çalışmalar ile okul aile arasındaki ilişkinin daha da güçlendiği ve ailelerin aile katılım çalışmalarının sürmesini istedikleri ortaya çıkmıştır.

1.5. Varsayımlar

1. Araştırmaya katılan öğretmenler, veri toplama aracındaki soruları, gerçek uygulamalarını ve görüşlerini yansıtacak biçimde içten ve yansız olarak cevaplamışlardır.
2. Bu alışma için seçilen araştırma yöntemi, çalışmanın amacına uygundur.
3. Geliştirilen lme aracının geçerliliği ve güvenilirliği konusunda uzman kanıları ve uygulanan istatistik teknikler yeterlidir.

1.6. Sınırlılıklar

1. Araştırmanın evreni 2010-2011 ğretim yılında Nevşehir il merkezinde, merkeze bağlı köy ve kasabalarda bulunan resmi ilköğretim okulu anasınıfı öğretmenleri ve bağımsız anaokullarında görev yapan okul öncesi eğitimi öğretmenleri ile sınırlıdır.

2. Araştırma bulguları 2010–2011 öğretim yılında uygulanan veri toplama aracına öğretmenlerin verdiği cevaplar ile sınırlıdır.

3. Araştırma kapsamında yer alan bu çalışma kullanılan değişkenlerle sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Okul Öncesi Eğitim: Zorunlu öğrenim çağına kadar çocukların zihinsel, fiziksel, duygusal ve sosyal gelişimlerini sistemli bir ortam içinde daha iyi sağlayan, yeteneklerinin gelişmesine yardım eden, onları ilkokula hazırlayan ve temel eğitimin bütünlüğü içinde yer alan eğitim devresine okul öncesi eğitim denir (Arı vd., 2006).

Okul-Aile İşbirliği: Okul-aile işbirliği, çocukların sağlıklı gelişimlerini sürdürebilmesi ve okula hazırlanması amacıyla düzenlenen eğitim etkinliklerini gerçekleştirmek için, okul personeli ve aile bireylerinin birlikte çaba göstermesidir (Cavkaytar, 2004).

Aile Katılımı: Aile katılımı, aileleri destekleme, onlara eğitim verme, çocuklarının eğitimine katılımlarını sağlama ve çocukların deneyimlerini ev ile okul arasında artan sürekli iletişim yoluyla arttırmaya yarayan bilgi paylaşma sürecidir (Zembat ve Unutkan, 1999).

Ev Ziyaretleri: Ev ziyareti, belirli aralıklarla yapılan ziyaretler yoluyla öğrenmeyi pekiştiren, yaparak gösterme ve gözlemden sonra anında uygulama ve geri bildirim imkanı veren, bir grup ortamında mümkün olmayabilen özel, serbest tartışmaları geliştiren ve çocuğu soyut bir varlık olarak değil de bir çerçeve içinde ele alan, esnek bir eğitim yaklaşımıdır (http://www.7cokgec.org/ev_ziyareti.php).

II.BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Okul Öncesi Eğitim

Cumhuriyet döneminin başında ilköğretim kademesine ağırlık verilmiştir. Cumhuriyet'in ilk yıllarında ilköğretimin yaygınlaştırılması üzerine çalışmalar yapılması ve bu yıllarda Türkiye'de kadınların çalışma hayatına katılma oranının düşük olması nedeniyle okul öncesi eğitime yeterince ilgi gösterilmemiştir (Taşdemirci, 2010).

1923-1924 yıllarında, 38 ilde 80 kadar anaokulunda 5880 öğrenci ve 136 öğretmen bulunmakla beraber, eğitimi sürdürecekt öğretmen sayısı yeterli değildi (Öztürk, 1998). Bu ihtiyacı karşılamak için 1927 yılında Ankara'da, öğrenim süresi 2 yıl olan 'Ana Öğretmen Okulu' açılmıştır ancak 1930 yılında, İstanbul'daki 'Kız Öğretmen Okulu'na nakledilmiştir. 1933 yılına kadar faaliyette bulunduktan sonra, bu okul da kapatılmıştır (Gürsoy, 1983).

1937-1938 öğretim yılında mevcut olan okul öncesi eğitim kurumları kapanmıştır. Kadınların çalışma hayatına girmesi ile ilk defa 1930'da 3 gündüz bakımevi Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından açılmıştır. 1935'te bu sayı 8'e, 1937'de 10'a, 1940'da 24'e ve 1945'te 25'e ulaşmıştır (Taşdemirci, 2010).

1940 yılında illere gönderilen genelgeyle çalışan kadınların çocukları için anaokullarının açılması istenmiştir. Ancak devletin konuyu takip etmemesi ve illerin bütçelerinin yetersizliği nedeniyle bu okullar açılmamıştır. 1952 yılına kadar Türkiye'de okul öncesi eğitim alanında önemli bir gelişme olmamıştır. 1952'de Anaokulları Programı ve Yönetmeliği, Anaokullarına Öğretmen Yetiştirme Yönetmeliği ve Anaokulları Yönetmeliği hazırlanmıştır (Taşdemirci, 2010).

1953 yılında yapılan 5. Milli Eğitim Şurası'nda okul öncesi eğitim, önemli gündem konularından biri olmuştur. Bu şurada alınan kararlar ve varılan sonuçlar kısaca şöyle özetlenebilir:

'Okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumlarının gerçek ve tüzel kişilerle, belediyeler, özel idareler ve devlet tarafından açılması; bu kurumlarda öğretmen okullarından veya bu maksatla açılacak özel şubelerden mezun olanlarla, kız enstitü mezunlarından, özel kursları başarıyla bitirmiş olanların görevlendirilmesi ve bu okullarda çocukların 'iş eğitimi' alması, kendi işini kendi yapması, sorumluluk kazanması, güzeli, iyiyi ve doğruyu seçebilmesi, serbestçe konuşmasına imkan verilmesi ve doğa sevgisi uyandırmasına karar verilmiştir' (MEB, 2003).

1960 yılında, okul öncesi eğitim alanında öğretmen yetiştirmek üzere, Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'nda Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, ayrı bir bölüm haline getirilmiştir (MEB, 1993).

1961 yılında 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu yürürlüğe girmiştir. Bu kanun ile okul öncesi eğitim kurumlarına, zorunlu ilköğretim çağına gelmemiş çocukların eğitildiği ve isteğe bağlı bir ilköğretim kurumu olarak yer verilmiştir. Böylece okul öncesi eğitimi ile ilgili çalışmalara hız verilmiştir. 1962 yılında anaokulları ve anasınıfları yönetmeliği çıkarılmıştır (Şahin, 2005).

1962-1963 öğretim yılında, yaygın eğitim kurumlarına öğretmen yetiştiren, öğrenim süresi 2 yıl olan 'Kız Sanat Okulu' açılmış ve bu okulda da Çocuk Gelişimi ve Bakımı Bölümü'nde öğretmen yetiştirilmeye başlanmıştır (MEB, 1993).

1963-1964 öğretim yılından itibaren kız meslek liselerinde 'Çocuk Gelişimi ve Bakımı' bölümü açılmıştır. İlgili kurumlardan mezun olan öğrenciler, anasınıfı ve anaokullarında istihdam edilmiştir (Öztürk, 1998). Aynı tarihlerde, kız meslek liselerine bağlı olarak 'Uygulama Anaokulları' açılmıştır (MEB, 1993).

1968-1972 yıllarını kapsayan II. 5 Yıllık Kalkınma Planı'nda okul öncesi eğitimi tanımlanmış ve tartışılmıştır. Alınan kararlar şöyledir:

'Okul öncesi eğitim, 3-6 yaş çocukların eğitimidir. Bu eğitim, ancak anne eğitiminden yoksun çocukların eğitimi için ele alınacaktır. Plan döneminde, okul öncesi eğitim hizmetleri, bağımsız anaokulları ve ilkokullara bağlı anasınıfları kurularak geliştirilecektir. Bütün kız enstitülerinde öğretim programlarının ve okul öncesi eğitim hizmetlerinin geliştirilmesi amacıyla çocuk yuvaları açılacaktır' (DPT, <http://ekutup.dpt.gov.tr/oik>).

Türkiye’de okul öncesi eğitim kurumlarının amaç ve görevlerini ayrıntılı şekilde düzenleyen yasa, 1973 tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’dur (Taşdemirci, 2010).

1973-1977 yıllarını kapsayan III. Kalkınma Planında ise alınan kararlar şöyledir:

‘Kaynakların sınırlılığı sebebiyle okul öncesi eğitim, 1995 yılına kadar Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili diğer kuruluşların gayretleri, bir model geliştirme ölçeğinde olacak ve bu model çerçevesinde özel sektör teşvik edilecektir.

Okul öncesi eğitim konusunda belirlenen meselenin önemine rağmen, bu eğitimin bütün 3-6 yaş grubunu kapsayacak şekilde sağlanması, büyük maddi kaynak gerektirdiğinden, konu ile ilgili araştırmalar yapılacak ve konuya uzun dönem içinde, tutarlı bir şekilde yaklaşılması için gerekli hazırlıklar yapılacaktır’ (DPT, <http://ekutup.dpt.gov.tr/oik>).

Kalkınma planlarında yer almasına rağmen okul öncesi eğitim, henüz istenilen seviyeye ulaşamamıştır. 1978-1979 öğretim yılında, anasınıfı sayısı 984, bağımsız anaokulu sayısı ise 11’dir. Kız meslek liselerine bağlı uygulama anaokulu sayısı ise, 275’tir (DPT, <http://ekutup.dpt.gov.tr/oik>).

1979-1983 yıllarını kapsayan IV. Kalkınma planında, okul öncesi eğitim, gündem maddesi olarak ele alınmıştır. Planda yer alan kararlar şöyledir:

‘En çok şehirleşmiş yörelerde başlamak üzere, özellikle gecekondu ve işçi çocukları hedef alınarak geliştirilecek olan okul öncesi eğitimi pilot uygulamaları ele alınacaktır. Okul öncesi eğitimi, pilot uygulama sonuçlarına göre yapılacak yeni düzenlemelerle, eğitim sisteminin rasyonel bir yapıya kavuşturulmasından sonra, sistemin bütünlüğü dikkate alınarak yaygınlaştırılacaktır. Sistemin geliştirilmesinde mevcut kapasiteden yararlanılması esas olacaktır’ (DPT, <http://ekutup.dpt.gov.tr/oik>).

1981 yılında yapılan 10. Milli Eğitim Şurası’nda alınan kararlar uyarınca, okul öncesi eğitimin, aşağıdaki sıraya göre ve öncelikli olarak yaygınlaştırılması öngörülmüştür:

- Özellikle Türkçe’yi doğru ve güzel konuşamayanların bulunduğu yerleşim birimleri,
 - Hızlı sanayileşme sonucu, işçilerin yoğunlaştığı yerleşim birimleri,
 - Gecekondu bölgeleri,kırsal yerleşim birimleri
 - Diğer yerleşim birimleri (kasaba, ilçe, il)
- Ayrıca, 2002 yılına kadar okul öncesi eğitim, 5 yaş nüfusunun %50’ sine yaygınlaştırılacak ve 2002 yılından sonra da zorunlu olacaktır (Adem,1993).

1985-1989 yıllarını kapsayan V. Kalkınma Plan döneminde okul öncesi eğitim, yeteri kadar ele alınmamıştır. Çalışan annelerin yoğun olduğu şehir merkezleri ile sosyo ekonomik durumu elverişsiz ailelerin yaşadığı bölgelerde ve kalkınmada öncelikli yörelerde anasınıflarının hızla yaygınlaştırılması öngörülmüştür (DPT, <http://ekutup.dpt.gov.tr/oik>).

1990-1994 yıllarını kapsayan 6.Kalkınma Planı'nda anaokulları ve anasınıflarının yaygınlaştırılması, okullaşma oranının %11.5'e çıkarılması hedeflenmiştir. Ancak belirlenen hedefe ulaşamamıştır, okul öncesi eğitimdeki okullaşma oranı, %5.1'de kalmıştır (MEB, 2003).

1992 tarih ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Okul Öncesi Eğitim Genel Müdürlüğü kurulmuştur (Taşdemirci, 2010).

1993 yılında yapılan 14. MEB Şurası'nda okul öncesi ile ilgili çalışmalarını Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü üstlenmiş ve hazırlanan komisyon raporlarıyla, mevcut durum açıklanarak, çözüme yönelik önerilerde bulunulmuştur. Sunulan öneriler şunlardır:

- '-Toplu konut projelerinde, okul öncesi eğitim kurumuna da yer verilmesi.
- 3418 sayılı kanun gereği, Tekel'den eğitime ayrılan fonun artırılması ve Okul Öncesi Eğitime aktarılması.
- Özel girişimlerin desteklenmesi.
- Anaokulu binalarının yapılabilmesi için, hazine arazilerinin tahsis edilmesi.
- Belediyelerin hazırladığı imar planlarında, okul öncesi eğitim kurumlarının yerlerinin belirtilmesi.
- Eğitim yatırımlarına verilecek teşviklere ilave olarak, okul öncesi eğitim kurumları teşviklerine ek artı puan verilmesi.
- Okul Öncesi Eğitimi Vakfı'nın kurulması' (MEB, 2003).

1996 yılında yapılan 15. Milli Eğitim Şurası'nda, okul öncesi eğitimin etkin olabilmesi için, ana-baba eğitimine de önem verilmesi gerektiği vurgulanmış ve 'Ana-Baba Okulları'nın yaygınlaştırılması önerilmiştir. Ayrıca, illerde kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı olarak faaliyet gösteren 'okul öncesi özel ve resmi eğitim kurumlarının denetiminin de, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılması gündeme gelmiştir (MEB, 2003).

Günümüzde okul öncesi eğitim kurumlarının işleyişleri, 2004 tarihli Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği'ne bağlı olarak yürütülmektedir (Taşdemirci, 2010).

2002-2003 eğitim öğretim yılından itibaren okul öncesi eğitime daha fazla ağırlık verilmeye başlanmıştır. 2010-2011 eğitim öğretim yılında okul öncesi eğitimde okullaşma oranı %43'e ulaşmıştır (MEB, <http://www.meb.gov.tr>).

Cumhuriyet dönemindeki okul öncesi eğitim ile ilgili gelişmelere bakıldıktan sonra, okul öncesi eğitimin tanımından başlayarak sistematik olarak bilgilere yer verilmekte yarar görülmüştür.

Okul öncesi eğitim, 0-72 ay arasındaki çocukların gelişim düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun, zengin uyarıcı çevre olanakları sağlayan, onların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişmelerini destekleyen ve temel eğitime hazırlayan eğitim sürecidir (MEB, 2006).

Gürkan (2002) 'okul öncesi eğitim 0-6 yaş grubu çocuklarını, onların anne ve babalarını, kurum ve kuruluşları, bu kurum ve kuruluşlarda görevli öğretmen ve diğer personeli çocukların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimlerini kapsar. Okul öncesi yıllarda çocuklara sunulacak nitelikli bir okul öncesi eğitim insanlığın geleceği için bir garanti oluşturacaktır' demiştir.

Oğuzkan ve Oral (1997) okul öncesi eğitimi, 'Doğumdan ilköğretimin başlangıcına kadar olan çocukluk yıllarını içine alan; bu yaş çocuklarının bireysel özelliklerine ve gelişimsel düzeylerine uygun, zengin uyarıcı çevre olanaklarını sağlayan; onların tüm gelişimlerini toplumun kültürel değerlerini ve özellikleri doğrultusunda, en iyi biçimde yönlendiren bir eğitim sürecidir' şeklinde tanımlamışlardır.

Başka bir açıdan, "Okul öncesi eğitimi çocuğun doğduğu günden temel eğitime başladığı güne kadar geçen yılları kapsayan çocukların daha sonraki yaşamlarında önemli rol oynayan, bedensel, psikomotor, sosyal-duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, şekillendiği, ailelerde ve kurumlarda verilen eğitim sürecidir" şeklinde de tanımlanabilir (Aral vd., 2002).

Ondördüncü Milli Eğitim Şurası'nda okul öncesi eğitim, '0-72 ay çocuklarının gelişim düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun, zengin uyarıcı ve çevre imkanları sağlayan; onların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişimlerini destekleyen; onları toplumun kültürel değerleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren ve ilköğretime hazırlayan, temel eğitim bütünlüğü içerisinde yer alan bir eğitim süreci' olarak tanımlanmıştır (Ural, 1986).

Tüm bu tanımlardan yola çıkarak Haktanır (2007)'a göre okul öncesi eğitim;

- Çocuğun doğumu itibari ile 6 yaşına kadar olan zaman dilimini içinde (0-72ay),
- Çocuğun tüm gelişim alanlarını (bilişsel, dil, duygusal-sosyal, fiziksel, psiko-motor, kişisel) desteklemeye yönelik,
- Gelişimsel özelliklerine ve bireysel özelliklerine uygun,
- İlköğretime hazırlığı sağlayan,
- Uygun ve uyarıcı bir çevre olanağı sağlayan,
- Bir okul öncesi eğitim kurumunda ya da ailede verilen sistemli ve planlı bir eğitim süreci olarak tanımlanabilir.

Türkiye’de okul öncesi eğitim veren kurumlar çeşitli yasa ve yönetmeliklerle resmi ve özel kuruluşlar tarafından çeşitli adlarla açılmaktadırlar. Milli Eğitim Bakanlığı’na Bağlı olanlar; bağımsız anaokulları, ilköğretim bünyesinde bulunan anasınıfları, kız meslek liseleri bünyesindeki uygulama anaokulları ve uygulama anasınıflarıdır. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu’na bağlı olanlar ise çocuk yuvaları, çocuk bakım evleri, çocuk kulüpleri ve çocuk evleri adları ile açılmaktadır. Ayrıca üniversitelerin bünyelerinde yer alan anaokulları, kreş ve okul öncesi eğitim merkezleri ile iş yerlerinin kendi çalışanları için açtıkları kurumlar da yer almaktadır (Oktay, 1999).

2.1.1. Okul Öncesi Eğitim Kurumları

Milli Eğitim Temel Kanunu’na göre okul öncesi eğitim 0-6 yaş grubundaki çocukların isteğe bağlı eğitimlerini kapsamaktadır. Bu eğitim bağımsız anaokullarında, ilköğretim okullarına bağlı anasınıflarında veya ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıflarında verilmektedir. Türkiye’de okulöncesi eğitim kurumları resmi veya özel kuruluşlar tarafından açılmaktadır ve Milli Eğitim Bakanlığı ve Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu’nun ilgili birimleri tarafından denetlenmektedir (Akçay, 2006).

Türkiye’de okulöncesi eğitimin verildiği kurumlar şunlardır:

Özel ya da Resmi Bağımsız Anaokulları: 3-6 yaş (36-72 ay) çocuklarının eğitimi amacıyla açılan okullardır.

Özel ya da Resmi Anasınıfları: 5-6 yaş (60-72 ay) çocuklarının eğitimi amacıyla örgün eğitim kurumları bünyesinde açılan sınıflardır.

Uygulama Anaokulları ve Anasınıfları: 3-6 yaş (36-72 ay) çocuklarının eğitimi amacıyla okul öncesi eğitimle ilgili program uygulayan eğitim-öğretim kurumları (örneğin Kız Meslek Liseleri) bünyesinde açılan sınıflar ve okullardır.

2.1.1.1. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na Bağlı Okul Öncesi Eğitim Kurumları

Kreş ve Gündüz Bakım Evleri: Kreşler 0-3 yaş grubu çocuklara hizmet verirken, gündüz bakım evleri 3-6 yaş grubuna hizmet vermektedir. Bu kurumlar birlikte açılabilirdiği gibi ayrı ayrı da açılabilirlerdir.

Çocuk Yuvaları: 0-12 yaş arası korunmaya muhtaç çocuklarına eğitim verilen yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır (MEB, 2006).

2.1.1.2. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na Göre Açılan Okul Öncesi Eğitim Kurumları

Kanunun 1984'te yeniden düzenlenen 191. maddesine göre, "Devlet memurları için lüzum ve ihtiyaç görülen yerlerde çocuk bakımevi ve sosyal tesisler kurulabilir. Bunların kuruluş ve işletme esas ve usulleri Devlet Personel Başkanlığı ile Maliye Bakanlığı'nca birlikte hazırlanacak genel yönetmelikle belirlenir. Resmi işyeri ve kurumlarda personelin okul öncesi çağıdaki çocukları için açılacak bakım ve eğitim amaçlı kreş, yuva ve anaokulu, bu kanunun ilgili maddesine dayanılarak açılmaktadır (MEB, 2006).

2.1.1.3. Diğer Kurum ve Kuruluşlara Bağlı Olarak Açılan Okul Öncesi Eğitim Kurumları

Üniversiteler, belediyeler vb. kuruluşlar kendi iç yönetmeliklerine dayanarak okul öncesi eğitim kurumu açabilmektedir. Açılan bu kurumlar okul öncesi eğitimin amaç ve ilkelerini dikkate alarak eğitim programlarının hazırlamaktadırlar.

'Aynı zamanda Sivil Toplum Kuruluşları da farklı devlet kuruluşları ile işbirliği altında farklı hizmetler vermektedir. Anne Çocuk Eğitim Vakfı (Ev merkezli eğitim, Anne/Baba/Çocuk Eğitimi, Kadınları Güçlendirme, Ev ziyareti, Televizyon Programı, Hızlandırılmış Okulöncesi Yaz Kursları, Politika Etkileme Çalışmaları, Bilimsel Araştırmalar). Kadın Emegini Değerlendirme Vakfı (Mahalle Anneliği, Kadınları Güçlendirme Çalışmaları) Çağdaş Yasamı Destekleme Derneği (Hızlandırılmış Yaz Kursları, Toplum Kalkınması) ve UNICEF' (Bekman, 2006).

Okul öncesi eğitim kurumları ile çocuklar aile dışında ilk deneyimlerini yaşamaya başlamaktadırlar. Bu kurumlarda bilgi aktarımından çok davranış ve beceriler kazandırılmaktadır. Çocuklar bu döneme ne kadar iyi başlarsa eğitim hayatına o kadar donanımlı olarak devam etmektedirler (Çelik vd., 2008).

2.1.2. Okul Öncesi Eğitimin Amaçları

Okulöncesi eğitimin evrensel amaçları, Mialaret tarafından toplumsal, eğitsel ve gelişimsel amaçlar olmak üzere 3 grupta toplanmıştır (Aral vd., 2000).

1. Toplumsal Amaçlar

- Çalışan kadınların çocuklarına bakmak.
- Her çocuğun eğitim görmesine yardımcı olmak ve onların bireysel gelişimlerine destek vermek.
- Çocukların birbirleriyle ve başkalarıyla iletişim kurmasına ve sosyalleşmesine katkıda bulunmak.

2. Eğitsel Amaçlar

- Çocuğun duyularını eğitmek.
- Çocuğun çevreye olan duyarlılığını arttırmak.

3. Gelişimsel Amaçlar

- Çocuğun doğal gelişimini temel alarak, gelişimle ilgili deneyimlerine önem vermek.

Bu evrensel amaçlar doğrultusunda, okulöncesi eğitimin amaçları Milli Eğitimin genel amaç ve ilkelerine uygun olarak belirlenmiş ve Milli Eğitim Bakanlığı 36-72 aylık çocuklar için Okulöncesi Eğitim programı (MEB,2006)'nda şu şekilde ele alınmıştır:

Okul öncesi eğitiminin amaç ve görevleri, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,

1. Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak;
2. Onları ilköğretime hazırlamak;

3. Fırsatları elverişsiz evrelerden ve ailelerden gelen çocukların ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak;

4. Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır (MEB, 2006).

Okul öncesi eğitim kurumları; çocuklar için çok önemli olan bu dönemi sosyal, fiziksel, duygusal, bilişsel gelişimleri açısından en iyi şekilde geçirmelerini, çocukları hayata hazırlamayı ve aileyi okul öncesi eğitim konusunda desteklemeyi amaçlamaktadır (Kandır, 2001).

Okul öncesi dönemdeki çocuklara anne babaların yeterli ilgi göstermesi, ailelerin sosyal kültürel durumlarının iyi olması çocuğun okul öncesi eğitimi konusundaki gereksinimlerinin tam olarak karşılandığı anlamına gelmemektedir. Okul öncesi eğitim kurumları ailelerin çocuklarına verdikleri eğitimi, onların yetersizliklerini, çocukların yanlış davranışlarını azaltmayı ya da ortadan kaldırmayı hedeflemektedir. Okul öncesi kurumları çocukların yaşlarına, gelişim özelliklerine, yaşantılarına uygun olarak eğitim vermektedirler (Başal, 2005).

Okul öncesi eğitimin ilkeleri MEB'in 2006 yılında yayınladığı 36- 72 Aylık Çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitim Programı'nda şu şekilde belirtilmiştir:

- Okul öncesi eğitim çocuğun gereksinimlerine ve bireysel farklılıklarına uygun olmalıdır.
- Okul öncesi eğitim çocuğun psiko motor, sosyal-duygusal, dil ve bilişsel gelişimini desteklemeli, öz bakım becerilerini kazandırmalı ve onu ilköğretime hazır duruma getirmelidir.
- Okul öncesi eğitim kurumlarında çocukların gereksinimlerini karşılamak amacıyla demokratik eğitim anlayışına uygun eğitim ortamları hazırlanmalıdır.
- Etkinlikler düzenlenirken çocukların ilgi ve gereksinimlerinin yanı sıra çevrenin ve okulun olanakları da göz önünde bulundurulmalıdır.
- Eğitim sürecinde çocuğun bildiklerinden başlanmalı ve deneyerek öğrenmesine olanak tanınmalıdır.
- Çocukların Türkçe'yi doğru ve güzel konuşmalarına gereken önem verilmelidir.

- Okul öncesi dönemde verilen eğitim ile çocukların sevgi, saygı, işbirliği, sorumluluk, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma duygu ve davranışları geliştirilmelidir.
- Eğitim, çocuğun kendine saygı ve güven duymasını sağlamalı, ona öz denetim kazandırmalıdır.
- Oyun bu yaş grubundaki çocuklar için en uygun öğrenme yöntemidir. Tüm etkinlikler oyun temelli düzenlenmelidir.
- Çocuklarla iletişimde, onların kişiliğini zedeleyici şekilde davranılmamalı, baskı ve kısıtlamalara yer verilmemelidir.
- Çocukların bağımsız davranışlar geliştirmesi desteklenmeli, yardıma gereksini duyduklarında yetişkin destekli, rehberliği ve güven verici yakınlığı sağlanmalıdır.
- Çocukların kendilerinin ve başkalarının duygularını fark etmesi desteklenmelidir.
- Çocukların hayal güçleri, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerileri, iletişim kurma ve duygularını anlatabilme davranışları geliştirilmelidir.
- Programlar hazırlanırken aile ve içinde bulunulan çevrenin özellikleri dikkate alınmalıdır.
- Eğitim sürecine çocuğun ve ailenin etkin katılımı sağlanmalıdır.
- Okulöncesi eğitimde çocuğun gelişimi ve okul öncesi eğitim programı düzenli olarak değerlendirilmelidir.
- Okulöncesi eğitimde değerlendirme sonuçları çocukların, öğretmenin ve programın geliştirilmesi amacıyla etkin olarak kullanılmalıdır.

2.1.3. Okul Öncesi Eğitimin Önemi

Ülkelerde ekonomik ve toplumsal açılardan gelişmeler hedefleniyorsa öncelikli olarak eğitim konusunu ele almak gerekmektedir. Toplumların kalkınmaları eğitime ne kadar önem verdikleri ile yakından ilişkilidir. Erken yaşlarda başlayacak bir okul öncesi eğitim bu açıdan çok önemlidir. Eğitim konusu ele alınırken dikkat edilmesi gereken temel unsur eğitim sistemi ile çevresel şartların birlikte ele alınmasıdır. Sistemle birlikte

çevre şartlarının da önemi ve katkısı büyüktür. Erken yaşlarda çocuklara verilecek eğitim, yaratılacak çevresel şartlar onların bütün gelişim alanlarına uygun olmalıdır (Baran vd., 2007).

Aileler sağlıklı ve istenilen davranışlara sahip çocuklar yetiştirmek istiyorlarsa bunu onların gelişim özelliklerini ve ihtiyaçlarını dikkate alarak başarabileceklerdir. Çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına dikkat etmeden verilen bir eğitim onların zarar görmelerine neden olmaktadır. Bu yüzden okul öncesi dönemin en iyi şekilde geçirilmesi gerekmektedir (Oktay, 1999).

17 yaşına kadar olan zihinsel gelişiminin %50 si 4 yaşına , %30 u 4 yaşından 8 yaşına, %20 ise 8 yaşından 17 yaşına kadar oluşmaktadır. Okul öncesi dönemdeki kaliteli bir eğitimin ne kadar önemli olduğu açıkça görülmektedir. 0-6 yaş çocuğun gelişiminin ve öğrenmesinin en hızlı olduğu dönemdir. Bu dönemdeki gelişmelerin çocuğun daha sonraki yıllardaki öğrenme ve büyüme yeteneklerini önemli ölçüde etkilemektedir. Bu da ancak en iyi bir şekilde planlanmış, sistemli bir okulöncesi eğitim ile olur (Dere ve Poyraz, 2003).

Oktay (1999)'a göre, 'İnsanın doğuştan getirdiği potansiyelin en üst sınırlarına kadar geliştirebilmesi ancak ona çok erken sağlanacak imkanlarla mümkündür. Bu dönemde çocuğa verilenler ve verilmeyenler çocuğun geleceğini belirlemede büyük önem teşkil etmektedir.'

Gürkan (2002)'a göre, 'Erken yaşlarda karmaşık algılama ve fiziksel deneyimler için fırsatlar sağlamak ileriki yaşlarda değişik öğrenme becerilerinin gelişimini olumlu yönde etkilemektedir.'

Okul öncesi eğitim kurumunda çocuklara bedensel, zihinsel dil, duygusal-sosyal gelişimlerini destekleyen birçok uyarıcılar sunulmaktadır. Çevresel uyarıcıların zenginliği çocukların zihinsel deneyimlerini çeşitlendirmekte, çocuğun yeteneklerini, ilgilerini ortaya koymasını ve geliştirmesini desteklemektedir. Okul öncesi eğitimi çocuğun duygularının gelişimini ve algılama gücünü artırmakta, akıl yürütme neden sonuç ilişkilerini kurma sürecinde ona yardımcı olmaktadır. Çocuklar kendi uygu ve düşüncelerini ifade edebilme olanakları bularak sosyalleşmelerine katkıda bulunmaktadır (Şahin, 2005).

Çağdaş ve demokratik toplumun gerektirdiği duygu ve düşüncelerini ifade edebilen, kendi haklarına ve başkalarının haklarına saygılı, ruhen ve bedenen sağlıklı bireyler

yetiştirmek isteniyorsa okul öncesi dönemdeki çocukların eğitime gerekli önemin verilmesi gerekmektedir (Demiral, 1989).

Çocuklar, ailelerin ve toplumların geleceklere için çok önemlidirler. Toplumlar bedensel, duygusal, zihinsel gelişimleri açısından sağlıklı bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadırlar. Bu da erken yaşlarda verilen iyi bir okul öncesi eğitimle sağlanabilecektir (Ural, 1986).

Ülkemizde toplumsal ve ekonomik şartların değişmesi ile kadının çalışma hayatında yer alması gerekmektedir. Bu durum okul öncesi eğitimin önemini de artırmaktadır. Ancak okul öncesi eğitim kurumlarını yalnızca çalışan annelerin çocuklarını bıraktıkları bir yer olarak düşünmek yanlış olacaktır. Çalışan çalışmayan tüm annelerin çocuklarını bu kuruluşlara göndermeleri yararlı olacaktır. Ayrıca ekonomik olarak çok iyi düzeyde olmayan ailelere çocuğun eğitiminde destek vermek konusunda da okul öncesi eğitimin önemi büyüktür. Okul öncesi eğitim kurumları ailelerin eğitim hususunda yetersiz olan kısımlarını destekleme görevi de görmektedirler (Dere ve Poyraz, 2003).

Eğitimin en önemli amaçlarından biri bireyin çevreye uyumunu sağlamaktır. Okul öncesi eğitimin bireyin çevreye uyumunu sağlamadaki önemi göz önünde bulundurulursa okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması gerektiği bir kez daha anlaşılacaktır (Oktay, 1999).

Okul öncesi dönem kişiliğin temelini atıldığı kritik bir dönemdir. Bu dönemde verilecek nitelikli bir eğitim tüm eğitim dönemlerini, tüm yaşamı etkileyecektir (Kandır, 2001).

Ülkemizde çocukların okul öncesi eğitim kurumlarına devam etmeleri yasal düzenlemelerle zorunlu hale getirilmemiştir. Ancak çocuğun sağlıklı kişilik gelişimi açısından okul öncesi eğitim kurumlarından yararlanmaları konusunda daha duyarlı davranılması önemli görülmektedir (Kandır, 2001).

Okul öncesi eğitim yalnızca bireyi kişisel olarak geliştirmemekte aynı zamanda aileyi ve toplumu da etkilemektedir. Bu etkiler, ailelerin çocuk yetiştirme biçimlerindeki değişiklikten, bireyler için daha iyi bir akademik yaşama, çocuk ölümlerinin azalmasından, eğitim eşitsizliklerinin ortadan kaldırılmasına ve ülke ekonomisinin hızlı gelişmesine kadar pek çok farklı açıdan olmaktadır (Haktanır, 2007).

Okul öncesi eğitimin önem kazanmasına ve yaygınlaşmasına yol açan etmenler şöyle sıralanabilir.

- Çocuk gelişimine ilişkin bilgilerin artması ve çocuk hayatındaki kritik dönemlerin öneminin fark edilmesi
- Okul öncesi eğitimle kazanılan sosyal uyum çocuğun ileriki yaşamındaki başarısına katkı sağladığının anlaşılması
- Aile eğitiminin eksikliklerinin okul öncesi eğitimle giderilerek, çocukların ilköğretime hazırlanmalarının öneminin kavranması
- Kadının çalışma hayatında daha etkin rol alması
- Çocukların oyun alanlarının azalması
- Ülkelerin anayasalarında yer alan fırsat eşitliği ifadesinin işlerlik kazanması (MEB, 2002).

2.1.4. Okul Öncesi Eğitimde Okul Aile İşbirliği

Çocuklar doğdukları andan itibaren tutumlarını, davranışlarını ve alışkanlıklarını şekillendiren bir aile ortamında yaşamaya başlarlar ve ailenin bir parçası olurlar. Bu açıdan aile çocuğun bakımı, gelişimi ve eğitimi konusunda sorumlu ilk kurum özelliğindedir. Çocuğun okula başlamasıyla onu aile, okul ve çevre etkilemeye başlamaktadır. Bunların birinde yaşanacak bir olumsuzluk çocuğu yanlış amaçlara sürükleyecektir. Sağlanacak doğru etkileşimle çocuğun gelişimine destek verilecektir (Ömeroğlu ve Yaşar, 2005).

Günümüzde okul yalnızca bilgi aktaran bir kurum değildir. Okulların rolleri giderek artmaktadır. Şöyle ki, okul çocuk ve gençleri hayata hazırlamakta, onların sosyalleşmelerine yardımcı olmakta ve ailelerin eğitimine destek vermektedir (Zembat ve Unutkan, 2001). Okulda verilen formal eğitimin evde verilen informal eğitimle desteklenmesi gerekmektedir. Okul aile işbirliğinin öğrencilerin başarılarını artırdığı, derslere katılımı artırdığı ve öğretmene karşı daha olumlu düşüncelere sevk ettiği görülmektedir (Pehlivan, 1997).

Okul aile işbirliği, çocukların sağlıklı gelişimlerini sürdürebilmeleri ve eğitim etkinliklerinin desteklenmesi için katkılar sağlamaktadır.

Okullar çocuk ve gençlerin hayata hazırlanmalarında ve sosyalleşmelerinde önemli rol oynamakta ayrıca anne babalara da yardımcı olmaktadır. Eğitimde süreklilik ilkesinden hareketle okulun eğitim görevlerine ailelerle işbirliğinin de eklenmesi önemli bir konudur (Zembat ve Unutkan, 2003).

Okul öncesi yıllar, çocuğun yaşamındaki en önemli dönemlerden birisidir. Çocuğa bu dönemde verilecek nitelikli bir eğitimin, onun ileriki yaşantısını da etkileyecektir. Bu dönemde verilecek eğitimin kapsamı ve niteliği de oldukça önemli bir konudur. Yapılan pek çok araştırmada, okul öncesi eğitimde başarı sağlanmasının ve bu başarının sürdürülmesinin ancak aile ve okulun işbirliği ile mümkün olabileceği görüşü desteklenmektedir. Çocuklarını herkesten iyi tanıyan ebeveynler ve çocuklarla deneyim sahibi olan öğretmenler, çocuğa uygun programların hazırlanmasında birlikte çalıştıklarında nitelikli bir eğitim ortamı yaratılmış olacaktır. Her ebeveynin bireysel ilgi ve yetenekleri doğrultusunda çocuğunun eğitimine katkı sağlayacak bir alanın olabileceği gerçeği unutulmamalıdır. Ayrıca ebeveynlerin, çocukları ve eğitim kurumları ile ilgili gerçekçi beklentiler içinde olmaları, eğitim hakkındaki konuları öğretmenlerle tartışabilmeleri için de bu tür katılım çalışmalarına programda daha sık yer verilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Ebeveyn katılımı çalışmaları planlanırken, öncelikle onların bu konu hakkındaki ilgi ve ihtiyaçları belirlenmeli ve bu doğrultuda katılım çalışmalarına yer verilmelidir (Aksoy ve Arabacı, 2005).

Okul öncesi eğitimde çocuklarda istenen davranışların geliştirilmesi okul aile işbirliği ile sağlanmaktadır. Öğretmenler ailelerle bireysel veya grup görüşmeleri yapılmalı, aileler gerekirse rehberlik birimlerine yönlendirilmelidirler. Çocuğun ve aile üyelerinin tanınmasının, sorunların çözümlenmesinde ve önlenmesinde en önemli adım olduğu unutulmamalıdır (Özyürek ve Poyraz, 2005).

Çocuklar doğdukları günden başlayarak inançlarını, tutumlarını ve davranışlarını şekillendiren bir aile ortamında yaşamaya başlarlar. Okul öncesi dönemde, büyüme ve gelişmenin her aşamasında çocuğu korumak, yetiştirmek, çocuğun ihtiyaçlarını karşılamak, yaşam koşullarını iyileştirmek, gelişmesi için olanaklar sağlamak, ailenin olduğu kadar, yakın çevresinin, eğitim kurumlarının ve üyesi olduğu toplumun da görevidir (Ömeroğlu ve Yaşar, 2005).

Günümüzde okul, çocuk ve gençlerin hayata hazırlanmalarında ve sosyalleşme sürecinde önemli rol oynarken anne babalara da yardımcı olmak zorundadır. Eğitimde

devamlılık ilkesinden hareketle okulun eğitim rollerine aile ile işbirliğinin de katılması önemlidir (Zembat ve Unutkan, 2003).

Okul aile işbirliği üzerinde de aşağıdaki noktalara okullarda titizlikle yer verilmelidir.

1. Çocukların her çeşit gereksinimlerini karşılamak için, aile ile sıkı işbirliği kurulmalıdır.
2. Okul ve öğretmen, çocuğu aile adına eğitmek zorunda olduğunu unutmamalıdır.
3. Çocuğun ev yaşamı sürekli bir biçimde izlenmeli, veli, ana-baba ile sıkı işbirliği yapmalıdır.
4. Okul ve öğretmen daima demokratik bir görüşle çevre, çocuk çocuğun ana, baba ve velisi ile işbirliği yapmalıdır.
5. Çocuğun eğitimini etkileyecek her türlü etkeni ortadan kaldırmak için, aile ile işbirliği gerekmektedir.
6. Gerektiğinde aileyi modern eğitim anlayışına kavuşturmak için her türlü çabaya başvurulmalıdır.
7. Çocuğun başarısı için gerekli çalışma yöntemleri aileye açıklanmalıdır (MEB, 2006).

Kısaca, okul çağındaki çocuğun çok yönlü olarak gelişimini sağlamak için, ev-aile-okul yaşamı birbirlerini tamamlayan birbirlerini destekleyen ve sürekli olarak birbiri içerisine giren eğitim etkinliklerini kapsmalıdır. Bu etkinliklerden bazıları aşağıda belirtilmiştir:

1. Ana-babalar, çocuklarının okulda neler yaptıklarını bilmek isterler. Öğretmenler de okulu ana-babalara tanıtmayı faydalı bulurlar. Onun için bazen ayrı ayrı velilerle konuşma sırasında, bazen de grup halinde toplantılar yolu ile velilere okulun amaç ve programı, çocukların eğitiminde nasıl bir yol tutulduğunu açıklar, çocuklarını okulda gözleme fırsatı ana-babaya verilir.
2. Böyle bir işbirliği sırasında öğretmen de çocuğun ev hayatını, gelişim tarihçesini, problemlerini, velilerin çocukları hakkındaki düşüncelerini öğrenmek fırsatı bulur.
3. Öğretmen veliyi, bu çağıdaki çocuğun gelişimi, davranışları; bedensel ruhsal, sosyal ve duygusal ihtiyaçları hususunda aydınlatır. Bunun için ilgili filimler bulup göstermek, kitap tavsiye etmek; çocukların resim ve işlerini olduğu kadar, çocukla ilgili kitap, müzik, vb. eserleri sergilemek de okulun veliye yapabileceği yardımlardandır. Böylece

velilere önemli eğitim ilkeleri tanıtılır. Çocukların her bakımdan gelişimi hususunda çevrenin imkanları ve bunlardan faydalanma yolları hakkında bilgi verilir.

4. Okul- aile işbirliğinin lüzum ve faydaları velilere anlatılır.
5. Okulda çocukların kendi işlerini kendilerinin gördükleri ana-babaya gösterilerek evde de böyle yapılmasının lüzumu açıklanır.
6. Çocuğun kişiliğinin gelişmesinde konuşma serbestliğinin rolü belirtilir.
7. Çocukların sorularının mutlaka ve doğru olarak cevaplandırılması lüzumu açıklanır.
8. Beslenme hususunda bilgi verilerek etkili yollar gösterilir.
9. Çocuk giyiminde aranacak nitelikler, okul-aile birliği tarafından tartışılır. Mevsime göre giyim, içinde bulunan yere göre ayarlanabilecek elbiseler, çocuğun serbestçe hareketine engel olmayan biçim ve renklerle başka çocuklardan üstün veya çok aşağı olmayacak bir giyinişin gerekliliği açıklanır.
10. Sağlıkla ilgili problemler özellikle ele alınır. Çocuğun veya kardeşlerinin bulaşıcı bir hastalığa tutulmaları halinde okula gönderilmelerinin zararları üzerinde veliler aydınlatılır.
11. Okul çalışmalarında ana-babaların okula nasıl yardımcı olabilecekleri görüşülür. Velilerin okulda bazı sorumluluklar alarak aynı zamandan okulda çocuklarını yakından müşahade edebilecekleri açıklanır (MEB, 2002).

Öğretmenler çocuğun ailesinden sonra en çok zaman geçirdikleri kişilerdir. Başarılı bir eğitimin gerçekleşmesi için öğretmenlerle çocuklar arasındaki iletişimin iyi olması gerekmektedir. Doğru bir iletişimin temeli de sevgiye dayanmaktadır. Sevgiye dayalı güven ilişkisinin yanında aile çevresinin de tanınması gerekmektedir. Ailenin tanınması çocuğun tanınmasını kolaylaştırmaktadır. Aile üyeleri arasındaki ilişkiler, ailenin çocuğa karşı davranışları, çocuğun yaşadığı fiziksel çevre koşulları gibi özelliklerin öğretmen tarafından bilinmesi, çocuğun davranışlarının anlamlandırılmasına katkıda bulunmaktadır (Kandır, 2001).

2.1.4.1. Aile Katılımı

Aile katılımı, bilgi paylaşma ve ilişki kurma işlemidir. Aile katılımı ile aileler desteklenmekte, eğitilmekte ve uygulanan programlar zenginleştirilmektedir. Veliler, öğretmenlerin kendilerini dinlemesinden, çocuklarıyla ilgili bilgileri paylaşmaktan,

çocukların bakım sorunları ile ilgili öneriler almaktan hoşlanmaktadırlar. Programda diğer ailelerle iletişim ve etkileşim içinde olmaları da veliler için destek ve teşvik oluşturmaktadır (Güleç ve Cömert, 2004).

Gürkan (2002)'e göre aile katılımı; ailenin, okulun akademik ve sosyal amaçlarını gerçekleştirmek için günlük etkinliklere, okuldaki planlamaya, yönetime etkin olarak katılmasını içerir.

Başka bir açıdan aile katılımı; ailelerin kendileri, çocukları ve okul öncesi eğitim programına yarar sağlayacak doğrultuda yeteneklerini ortaya koyma sürecidir.

Zembat (1999)'a göre aile katılımı; ailelerin, kendileri, çocukları ve okul öncesi eğitim programına yarar sağlayacak doğrultuda yeteneklerini ortaya koyma sürecidir.

Aile katılımı;

- Anne babaya konuya özgü becerilerin öğretimi
- Sosyal ve duygusal destek
- Anne baba ve profesyoneller arasında bilgi alışverişi
- Anne babanın bir gruba katılması
- Uygun anne baba ve çocuk ilişkisinin geliştirilmesi
- Anne babaya toplumsal kaynaklara ulaşmalarında yardımcı olmak
- Anne babayı desteklemek, eğitmek
- Çocukların; deneyimlerini evleri ile eğitim kurumları arasındaki iletişimin sürekliliğini artırmak
- Programların; velilerin katılımı ve katkıları ile zenginleştirmektir (Zembat, 1999).

Okul öncesi dönemde aile katılımının önemi büyüktür. Okul öncesi eğitimin hedefleri belirlenirken çocuklar tek başlarına düşünülmemeli aileleri ile birlikte ele alınmalıdırlar. Bu yüzden başarılı bir okul öncesi eğitim için okul aile iş birliği sağlanmalı, anne ve babalar eğitimin içinde yer almalıdırlar (Cavkaytar, 2004).

Okul öncesi eğitim programları ne kadar iyi hazırlanmış olursa olsun, aileler tarafından desteklenmediği sürece etkili olamayacaktır. Okul öncesi eğitim kurumlarında

çocuklarda kalıcı davranış değişiklerinin gerçekleşebilmesi, programda planlanan öğrenme yaşantılarının ailede sürdürülmesi ile mümkündür. Okul aile işbirliğinin yapılması, öğretmenleri ailede yapılanlar hakkında, ana babaları ise okulda yapılanlar hakkında bilgilendirerek birbirlerini tanıma fırsatı yaratmaktadır (Aral vd., 2002).

Aileler okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan program hakkında bilgi sahibi olma ihtiyacı duymaktadırlar. Bunu sağlamak için öğretmenler ailelerin eğitime katılımlarını sağlamak amacıyla okulöncesi eğitim programı hakkında bilgi vermeli, sınıf içi ve dışı etkinlikler konusunda açıklamalar yapmalıdırlar. Her veli için özel bir zaman oluşturularak çocuklarla nasıl iletişim kurulduğu, hangi durumlarda yardım edildiği, nasıl rehberlik edildiği gibi konularda gözleme fırsatı sunulmalıdır. Böylece anne babaların çocuk eğitimi konusundaki bilgi ve tutumları gelişecek ve evde çocuğunun gelişimini nasıl destekleyebileceklerini öğrenmeleri de sağlanmış olacaktır (Köksal Eğmez,2008).

Coleman ve Churchill (1997; Akt. Ömeroğlu vd., 2004) aile katılımı kavramının aşağıdaki unsurları içermesi gerektiğinden söz etmektedir. Bunlar;

- Çocuğun gelişimi hakkında anne-babaları bilgilendirme
- Çocukları için etkili değişim etmeni olarak anne-baba öğretmenliği
- Anne babalara duygusal destek sağlama
- Çocuklarına öğretmenlik ve rehberlik yapabilmeleri için anne-babaların eğitimi
- Çocuk hakkında anne-baba ve öğretmen arasında karşılıklı bilgi alışverişi
- Öğretmen ve anne baba aktivitelerini içeren ortak programlar planlama
- Anne babalara toplumsal hizmetlerden yararlanmaları için yardımcı olmadır.

Okulun da, anne babanın da amacı, çocuklara daha iyi bir eğitim ortamı yaratmaktır. Okul ve aileler arasında sağlanacak işbirliği ile okul daha zengin bir eğitim ortamı haline gelecektir (Oktay, 2004).

Çocuğun gelişim sürecinde, anne babaların her ikisinin de eğitime katılımının desteklenmesi gerekmektedir. Bu rolün sadece anneye verildiği düşünülmemelidir. Çocuğun eğitiminde anne kadar babanın da önemli olduğu unutulmamalıdır.

Geleneksel Türk aile yapısına baktığımızda baba; evde her şeye karışmayan, ağır, saygı duyulan, hatta korkulan, çocuklarıyla iletişimi yüz-göz olmak şeklinde algılayan, çocuklarıyla ilgili kararlarda ve olaylarda asla ön plana çıkmayan genelde anneyi aracı olarak kullanan bir figür olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum babaların çocukların eğitiminde kendilerini sorumlu hissetmemelerine neden olmaktadır (Kımmet, 2003). Geleneksel yapı, toplumdaki değişime paralel olarak büyük değişimler göstermektedir. Annenin de çalışma hayatına atılması, babanın bu rolleri üzerinde oldukça değişim sağlamıştır. Babaların da çocukların bakımına ve eğitimine katılma zorunluluğu ortaya çıkmaktadır (Şahin, 2004).

Babaların çocukları ile erken yaşlarda kurdukları sağlıklı ilişki, ilerleyen yaşlardaki başarılı iletişimin temellerini atacaktır (Akyol, 2003). Babaların, çocuklarının eğitime katılımı ile ilgili yapılan çalışmalar babaların eğitime katılmaya karşı ilgi ve işbirliğine açık olduklarını göstermektedir. Baba katılımının çocuğun ve babanın gelişimine olumlu yönde katkısının olduğunu göstermektedir (Gürşimşek vd., 2002).

MEB. 2006 Okul Öncesi Eğitim Programı'nda aile katılımına ayrı bir başlık altında yer verilmiştir. Okul öncesi eğitimde aile katılımı, "aile eğitim etkinlikleri", "aile iletişim etkinlikleri", "ailelerin eğitim etkinliklerine katılımı", "ev ziyaretleri", "evde yapılabilecek etkinlikler", "bireysel görüşmeler" toplantılar, "yönetim ve karar verme süreçlerine katılım" ana başlıkları altında ele alınmaktadır. Bu programda, öğretmenin, programdaki etkinliklerin hangilerinde aile katılımına yer vereceğini yıllık ve günlük planlarında belirtmesi tavsiye edilmektedir. Aile katılımı sayesinde eğitimin kalıcılığının artırılacağı ve ailelerin bilinçlendirileceği vurgulanmaktadır. Öğretmenlerin alan bilgisi ve formasyon eğitimi almış olması ile birlikte ailenin kendi çocuğunu öğretmenden daha iyi tanıdığı ve eğitimi konusunda pek çok bilgiye sahip olması sebebi ile öğretmen-aile işbirliği içerisinde eğitim verilmesi gerektiği ifade edilmektedir (MEB, 2006).

2.1.4.1.1. Aile Katılımını Engelleyen Faktörler

Aile katılım çalışmalarını engelleyen faktörler 3 grupta ele alınmaktadır.

- Aile
- Öğretmen
- Yönetici

Aileler açısından yaşanan sorunlar;

- Ana babaların okul yaşantılarının olumsuzluğu,
- Ailelerin ekonomik sorunları
- Ailelerin okula ayıracak vakitlerinin olmaması
- Öğretmenlerin olumsuz tutum sergilemeleri
- Ev ve okul kültürünün farklılığı
- Zamanlama sorunu
- Ebeveynler sınıfta sadece kendi çocukları varmış gibi tutum sergilemeleri
- Çocukların eğitimiyle değil, daha çok uyku ve beslenmesi ile ilgilenmeleri
- Çocuk eğitimini iyi bildiklerini düşünmeleri
- Endişeli ve savunmacı olmaları
- Sorunları kabul etmeyerek sorunu öğretmene ve okula mal etmeleri (Temel, 2007).

Bütün bu davranışlara karşın öğretmenin ebeveynlere karşı nötr durumda olması ve aile katılımı sırasında bir takım ilkeleri göz önünde bulundurması gerekmektedir. Bu ilkeler:

1. Ebeveynlerin her zaman çocuğunun tarafını tutacağı bilinmelidir.
2. Ebeveynler yargılanmamalı, yargılar bir kenara bırakılmalıdır.
3. Ebeveynlere karşı empatik bir tutum sergilenmelidir. Böylece anne babalar rahatlarlar ve anlaşıldıklarını hissederler.
4. Ebeveynlere çalışırken yandaş olunmalıdır. Karşıt taraflar olmadıkları aynı tarafta oldukları takım arkadaşı oldukları hissettirilmelidir.
5. Ebeveynlere davranış yönetimi konusunda sağlıklı ve etkin yöntemler gösterilmelidir. Böylece ebeveynlerle, kazandırılmak istenen davranışların pekiştirilmesi sağlanır.
6. Öğretmen ebeveynlerin öfke ve kızgınlıkları ile başa çıkabilmelidir. Böyle durumlar yaşandığında sakin davranılmalı; ebeveyn sakinleştirildikten sonra konuşulmalıdır.

Eğitmcilerin bu ilkeleri göz önünde bulundurarak, ebeveynlerle olumlu ilişkiler kurmaları daha etkili bir katılımın sağlanmasında önem taşımaktadır (Temel, 2007).

Öğretmenler açısından yaşanan sorunlar ise şunlardır;

- Aile katılımı etkinliklerini planlamanın çok zaman aldığına inanmaları,
- Ailelere programa katılımları için nasıl teşvik edeceklerini bilmemeleri,
- Katılım programını nasıl yönetecekleri konusunda yeterli bilgiye sahip olmamaları,
- Ailelerin kendi sorumluluklarını aşacaklarını düşünmeleri,
- İş stresi,
- Ailelerin öğretmen ve çocuk arasındaki ilişkiyi kıskanmaları.

Yöneticiler açısından yaşanan sorunlar ise şunlardır;

- Ailelerin olumsuz tutumları,
- Okul aile işbirliğinin gerekliliğine inanılmaması (Temel, 2007).

2.1.4.1.2. Aile Katılımının Amaçları

Çocuklara kalıcı ve olumlu davranışlar kazandırabilmek ancak okulda verilen eğitimin evde devam etmesi ile mümkün olabilir. Ailelerle koordineli bir şekilde çalışmak önemlidir. Bunun gerçekleştirilebilmesi için de aile katılımının amaçlarının iyi bilinmesi gerekmektedir.

Aile katılımının amaçları:

- Çocuğun tüm gelişime katkıda bulunmak
- Çocuğun ailedeki öğrenme ortamına katkıda bulunmak
- Çocuktaki olumlu gelişmelerin devamlılığını sağlamak
- Aileyi destekleyerek çocuğun kapasitesini üst düzeyde kullanmasını sağlamak
- Eğitimi daha etkili hale getirmek ve eğitimin sürekliliğini sağlamak
- Ailenin, çocuğun hayatındaki önemli yerini ortaya çıkarmak
- Ailenin, çocuğun gelişim özellikleri açısından bilgilenmesini sağlamak
- Aileye çocuğun ev ortamında kazanabileceği deneyimler hakkında bilgi vermek (Zembat, 2006).

- Ailenin çocuklarına iyi bir model olmalarına yardımcı olmak
- Ailelerin çocuk eğitimi konusunda kendilerine güven duymalarını desteklemek
- Problemleri daha kolay ve gecikmeden çözmek
- Aile ile sorumlulukları paylaşmak (Oktay vd., 2006).
- Okuldaki etkinliklere katılımı sağlamak
- Ev ve okul arasındaki ilişkileri güçlendirmek
- Sınıfta yapılan etkinlikleri tanıtmak (Gürkan, 2002).

Aile katılımlarının varmak istediği nokta, eğitimde bütünlüğü ve devamlılığı sağlamaktır. Okulda verilen eğitimin evde, evde verilen eğitimin okulda desteklenmesi ile devamlılık sağlanacaktır. Bu sayede çocuğun istedik yöndeki davranışlarının oluşması kolaylaşacaktır (Haktanır, 2007).

Ev-aile-okul ilişkisinde öğretmene düşen görev büyüktür. Öğretmenin önemli bir rolü vardır. Aileyi okula yaklaştıracak kişi öğretmendir. Öğretmen okulun, ailenin ve öğrencilerin sorunlarını çok iyi bir biçimde bilmeli ve el ele olmalıdır. Bunun için de çocuğu çok iyi tanımalı, tanımak için de çocuk hakkında geniş bilgi toplamalıdır (MEB, 1983).

2.1.4.1.3. Aile Katılımının Yararları

Aile katılımının yararları;

- Eğitim daha etkin hale gelir.
- Katılımcı eğitim için aile özendirilir.
- Aile içinde ve okul yapısında değişiklikler meydana gelir.
- Çocuğun bilişsel, dil, duygusal ve sosyal gelişiminde aile desteklenir.
- Eğitimsel reformlar kolaylaşır.
- Çocuğun evdeki öğrenme ortamlarına katkıda bulunulur.
- Çocuktaki olumu değişikliklerin devamını sağlar.
- Ailenin çocuğun hayatındaki rolünün önemi pekiştirilir.

- Ailenin çocuğunu tanımasına ve aile olarak çocuklarıyla neler paylaştıklarını görmesini sağlar.
- Problemler önlenip alternatif disiplin yöntemleri ortaya konulur, aile çocuğun ev ortamında kazanabileceği deneyimler hakkında bilgilendirilir.
- Çocukların içinde buldukları ortamdaki kaynaklanan farklılıkları ortadan kaldırarak ilköğretime hazırlanmalarına yardımcı olunur (Zembar, 1999).

Kurum Açısından Yararları:

- Ailenin katılımı ile yönetsel ve eğitimsel işler daha kısa sürede ve etkin yürütülür
- Çalışanların iş tatmini artar.

Çocuk Açısından Yararları:

- Çocuğun kendisine güveni artar.
- Çocuğun dikkati artar.
- Çocuğun okula yönelik tutumu ve benlik tasarımı olumlu yönde gelişir (Gürkan, 2002).

Öğretmen Açısından Yararları:

- Aile ile iletişim güçlenir.
- İşlerin paylaşımı ile iş tatmini artar.
- Problemler belirlenir ve nasıl çalışılması gerektiği öğrenilir.
- Aileler görüş ve bilgileriyle katkı sağlayabilirler.

Aile Açısından Yararları:

- Aileler kendi yetenek ve ilgilerini fark ederler.
- Aileler çocuğun ev ortamında öğrenebileceği deneyimler hakkında bilgi sahibi olur.
- Aileler okuldaki programın bir parçası haline gelir (Zembar, 2006).
- Çocuğun bilişsel, dil, duygusal ve sosyal gelişiminde aile desteklenir.

- Ailenin çocuğun hayatındaki rolünün önemi pekiştirilir (Zembat ve Unutkan, 2001).

Ailelerin eğitime katılımı ev ve okul arasındaki devamlılığı sağlamaktır. Öğretmen ve anne baba birlikte çalıştığında, çocuklar da eğitimin sürekli olduğu duygusunu içlerinde yaşayacaklardır. Anne babalar okulda neler olduğu konusunda bilgi sahibi olacakla ve öğretmenin okuldaki çalışmalarını evde pekiştireceklerdir. Ebeveynler programa katıldığında, öğretmen de evde neler olduğunu anlayacak; evde anne babanın yaptığını okulda pekiştirecek ve destekleyecektir. Ev ile okul arasında sağlanan bu devamlılık ile eğitimde başarı artacaktır; çünkü aile katılımı ile eğitimdeki başarı doğru orantılıdır. Ayrıca ebeveynler programa katılarak çocuk yetiştirme konusundaki bilgi ve becerilerini artıracak ve daha etkili ebeveynler olacaklardır. Bu yüzden okul öncesi eğitimde en iyi yaklaşım, çocuğu tek başına birey olarak değil, aile ile birlikte ele alan yaklaşımdır (Cömert, 2004).

Öğretmenin aileyi tanıması, çocuk hakkında bilgi sahibi olmayı kolaylaştırmaktadır. Aile fertleri arasındaki iletişim, ailenin çocuğa karşı tutumları, ailenin çocuk yetiştirmedeki tutumları, çocuğun yaşadığı fiziksel ortam gibi özelliklerin öğretmen tarafından bilinmesi, çocukta görülen davranışların anlamlandırılması açısından büyük önem taşımaktadır. Böylelikle çocuk hakkında doğru bilgiler edinilmiş olunacaktır (Kandır, 2001).

Eğitim açısından destekleyici bir tutum içinde bulunan ailelerden gelen çocukların okul başarıları daha yüksektir. Aile bakım, şefkat ve korumasının okul başarısının yükselmesinde önemli bir faktör olduğu anlaşılmaktadır. Okul ile ortak program üzerinde görüş birliği içinde düzenli iletişim içinde bulunan, bu ortak anlayış içinde çocuğuna eğitim desteği sağlayan velilerin çocuklarının okul başarılarının daha da yüksek olduğu anlaşılmaktadır (Çelenk, 2003).

2.1.4.1.3.1. Aile katılımını sağlamak için öğretmenin yapması gerekenler

1. Aile katılımını öğretmen objektif bir bakış açısı ile kabul etmeli, çünkü okulöncesi eğitim ne kadar önemli ise bunun paralelinde aile sorumluluğu giderek artmaktadır.
2. Öğretmen ebeveynlere sağlıklı bir saygı göstermeli duyarlı olmalı, ebeveynlerin önem verdiği durumları bilmeli ve karşılıklı güven ve anlayışa dayanan bir ortam oluşturmalıdır.

3. Öğretmen ana-babadan sonra gelen üçüncü kişi olduğu için çocuğa bakış açısı tarafsızdır. Buna rağmen zaman zaman kendini ana-babanın yerine koyarak da olaylara bakmalı ve onların görüş açılarını anlamalıdır (Kandır, 2001).

4. Öğretmen ailelerin ve çocukların gereksinimlerini göz önünde bulundurarak çeşitli stratejiler geliştirmelidir

5. Öğretmenler aileye karşı çok sıkı ve otoriter görünmemelidir.

6. Sosyal, kültürel ve dilsel engeller ailelerle çalışırken sorun yaratabilir. Bu engelleri aşmada öğretmenin ilgisi, saygısı deneyimleri önemlidir. Ebeveyn ve öğretmenler güçlerini birleştirerek birlikte çalışabilirler ve uyum içinde çalışabilirler.

7. Bütün ailelerin sınıfa bir şekilde katılabilecekleri ifade edilmelidir. Veliler cesaretlendirilmelidir.

8. Öğretmenler velileri etkili bir şekilde dinlemelidir.

9. Öğretmenler bütün çocuklara ve ailelere ilgi ve saygıyla yaklaşmalıdır (Ersoy, 2004).

Öğretmen, okulöncesi eğitiminde çocukların aile ile devamlı ilişkiler çocukların davranışları alışkanlıkları konusunda velilere bilgiler vermeli ve ailenin çocuğa nasıl yardımcı olacağı yollarını göstermek konusunda rehber olmalıdır.

Çocuğun gelişim sürecinde farklı açılardan ve biçimlerde gelişim gereksinimlerini karşılayan anne ve babaların her ikisinin de eğitime katılımının desteklenmesi gereklidir. Babaların geleneksel rollerinden çıkarak eğitimciler açısından gelişimi destekleyen değerli birer kaynak olabilmeleri sağlanmalıdır. Eğitimcilerin babalara evde çocukları ile birlikte yürütebilecekleri etkinlikler konusunda kılavuzluk yapmasının aile katılımında etkililiği arttırmanın yanı sıra, baba çocuk ilişkisine zenginlik ve çeşitlilik katma açısından önemli işleve sahip olduğu düşünülmektedir (Girgin vd., 2007).

2.1.4.1.3.2. Aile katılımını sağlamak için yöneticinin yapması gerekenler

Can (2002)'ye göre okul yöneticileri:

- 'Okulda yapılanlardan ve yapılacaklardan velileri haberdar eden kişi,
- Okulda çift yönlü iletişimi sağlayan, kararları öğretmen, veli ve öğrencilerle beraber oluşturan; bilgi, haber ve duygu akışını sağlayan iletişimci,

- Tüm çalışanların, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin güvenini kazanan kişi' şeklinde tanımlanmıştır.

Bu tanımdan da yola çıkarak okul yöneticileri, çocuk gelişiminin çeşitli yönlerini; okul öncesi eğitimindeki yeni gelişmeleri vb. inceleme ve tartışma grupları oluşturabilirler. Bu etkinliklerde kullanılacak film, slayt vb. araçlar, tartışmaları çekici kılar. Ana-babaların zannedildiğinden fazla bilgili ve ilgili olabileceği unutulmamalı ve veli katılımını sağlamada bir yol olarak kullanılmalıdır (Dere ve Poyraz, 2003).

2.1.4.1.4. Aile Katılımı Etkinliklerinin Planlanması

Aile katılımını planlama çalışması, ailelerin çocuklarını okula kayıt ettirdikleri andan itibaren başlamaktadır. Kayıt sırasında çocuğa ve aileye ilişkin alınan bilgiler yıl içerisinde uygulanacak aile katılım programının genel çerçevesini oluşturmaktadır. Bu verilerden yola çıkılarak okulun politikası ve imkânlarına göre hazırlanacak "ihtiyaç belirleme formları" ailelere uygulanmalıdır. Bu formlar ailelerin ihtiyaçlarını belirleyerek, bu ihtiyaçlar doğrultusunda planlama yapmayı amaçlamaktadır. Formların analizi sonucunda ortaya çıkan ihtiyaçlara göre hangi konunun hangi etkinlikler yoluyla ne zaman yapılacağı ve ailelerden hangi konularda destek alınacağı planlanmalıdır. Aile katılım çalışmalarının eğitim yılı başında planlanması, gerekli hazırlıkların yapılmasını ve etkin katılımın sağlanmasını kolaylaştırmaktadır (Ersoy 2004; Temel 2007; Arabacı 2003).

2.1.4.1.5. Aile Katılım Etkinlikleri

Yapılan pek çok araştırma eğitimin her aşamasında başarı sağlanabilmesi için aile ve okulun işbirliği içerisinde olması gerektiğini göstermektedir. Başarılı bir eğitimin gerçekleşmesi için öğretmenle çocuk arasında güven ve sevgi ilişkisinin kurulması, öğretmenin çocuğu tanıması, çocuğun ailesinin tanıması gerekmektedir. Bu nedenle öğretmen, aile ilişkisi okul öncesi dönemde her eğitim döneminden daha önemlidir. Ebeveynler ve öğretmenler çocuğa uygun program hazırlayarak birlikte çalıştıklarında nitelikli bir eğitim ortamı yaratmış olacaklardır. Bu nedenle ebeveynlerin gerek sınıf içi gerekse sınıf dışı etkinliklere katılmaları okul öncesi eğitimde vazgeçilmez bir unsur olarak düşünülmektedir. Her ebeveynin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda çocuğunun eğitimine katkı sağlayabileceği unutulmamalıdır. Aile katılım çalışmaları planlanırken ailelerin ilgi ve ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalıdır (Aksoy ve Arabacı, 2005).

Okul öncesi eğitime anne-babanın katılabilmesi için, okul tarafından ailelerin program hakkında bilgilendirilmeleri gerekmektedir. Program hakkında verilen yazılı bilgiler aile ve okul arasında iyi bir iletişim ve anlaşma için sağlam bir temel oluşturur. Aile destek programları yoluyla anne-babaları bilgilendirmek, yeni beceriler kazandırmak ve sorunlarına danışmanlık yapmak, aile içi ilişki dinamiğini geliştirmekte ve çocuğun gelişimini hızlandırmaktadır. Okulöncesi eğitim programı hazırlanırken sadece çocuk değil, ailesi de program içinde düşünülmelidir. 15. Milli Eğitim Şurası'nda alınan 'Aile Katılım Programları'' ve "Ana-Baba Okulları" yaygınlaştırılmalı" kararı ile aileyi de hedef almanın gerekliliği belirtilmiştir. Ayrıca, MEB 2002 Okul Öncesi Eğitim Programı'nda, programın uygulanması ile ilgili ilkelerden ailenin çocuğun eğitime katılımının sağlanması zorunlu hale getirilmiştir. Bu nedenle okul-aile işbirliğinin sağlanmasının çocukta istenen davranışların geliştirilmesi açısından önemli olduğu belirtilmiştir (Güleç ve Cömert, 2004).

Okullarda okul-aile işbirliğinin geliştirilmesi için okul yönetimi, öğretmen ve aileler tarafından bazı etkinlikler düzenlenmektedir. Okul yönetimi tarafından düzenlenen bu etkinlikler; genellikle veli toplantıları ve bilimsel toplantılardır. Öğretmen tarafından yönetilen etkinlikler ise, sınıf toplantıları, ev ziyaretleri, telefon görüşmeleri ve yazışma yoluyla yapılan etkinliklerdir (Cavkaytar, 2004). Okul yönetimi ve öğretmenler tarafından düzenlenen aile eğitim etkinlikleri aileleri bilgilendirmek amacı ile yapılır. Aile eğitim etkinlikleri çocuk sağlığı, gelişim, davranış yönetimi, iletişim, beslenme, ruh sağlığı gibi konularda ailelerin bilgi ve becerilerini geliştirmeye yönelik sistemli ve planlı çalışmalardır. Anne-babaları çocuklarının gelişimi hakkında bilgilendirmek, sınıfta yapılan etkinlikleri ailelere tanıtmak, ailelere sınıfta yapılan çalışmalarını evde de desteklemeleri için önerilerde bulunmak, ailelerin okuldaki etkinliklere katılımlarını sağlamak ve ev-okul arasındaki ilişkileri güçlendirmek hedeflenmektedir (MEB, 2006). Aileler tarafından yönetilen etkinlikler arasında ise, öğrenci eğlenceleri, kermes, sergi, gösteri vb. etkinlikler yer almaktadır (Cavkaytar, 2004).

Ailelerle birlikte çalışılırken aileler arasındaki farklılıkları kabul etmek çok önemlidir. Çünkü kültürel farklılıklar okul aile ilişkisinde engellere neden olabilmektedir. Hazırlanan aile katılım programları ailelerin kültürel seviyelerine, davranışsal ve gelişimsel beklentilerine uyumlu olmalıdır. Çocukların, aileleri hakkında bilgi sahibi olmak, etkili bir okul aile ilişkisi için çok önemlidir (Coleman, 1997).

2.1.4.1.5.1. Okul Yönetimi Tarafından Düzenlenen Aile Katılım Etkinlikleri

“Aile eğitim etkinlikleri çocuk sağlığı, gelişim, davranış yönetimi, iletişim, beslenme, ruh sağlığı gibi konularda ailelerin bilgi ve becerilerini geliştirmeye yönelik sistemli ve planlı çalışmalar” (MEB. 2006). Aile eğitim etkinliklerine başlamadan önce ailelere ‘Aile İhtiyaç Belirleme Formu’ verilmelidir. Formun incelenmesi sonucu ortaya çıkan ihtiyaçlara göre; hangi konunun ne zaman, hangi etkinlikle, ne zaman ele alınacağı planlanmalıdır. Eğitim toplantıları, konferanslar, eğitim panoları ve web sayfası okul yönetimi tarafından düzenlenen aile katılım etkinliklerine örnek teşkil etmektedir.

2.1.4.1.5.1.1. Eğitim Toplantıları

Eğitim toplantıları, her eğitim öğretim yılının başlangıcında okul yönetimi ile öğretmenlerin birlikte katıldıkları etkinliklerdir. Toplantılarda okulöncesi eğitimin amacı ve önemi üzerinde durulmakta, anne babalara birbirlerini tanıma ve paylaşımında bulunma fırsatları sağlamaktadır. Ailelerin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak toplantı konularına karar verilmelidir (Ömeroğlu ve Can Yaşar, 2005).

Toplantı sırasında tek yönlü öğretici olmaktan kaçınılmalı, ebeveynlerin katılımını sağlayacak soru sorma, tartışma, rol oynama, demonstrasyon teknikleri kullanılabilir ve ebeveynlerden alınan yanıtlar pekiştirilmelidir.

“Toplantı sonunda gelecek toplantı ile ilgili planlamalar bittikten sonra olumlu duygular ifade edilmeli, anne babalar iş birliğine davet edilmelidir” (Ömeroğlu ve Can Yaşar, 2005).

2.1.4.1.5.1.2. Konferanslar

Konferanslar önceden belirlenen konularda verilebileceği gibi genel konularda öğretmen, yönetici ya da davet edilen bir konuk tarafından verilebilir. Eğer bir uzman davet edilecekse önceden uzman ile görüşülmeli konu içeriği gözden geçirilmeli, bilgilerin uygulanabilirliği ve ifadelerin anlaşılabilirliği kontrol edilmelidir. Okul öncesi kurumlarda çocuklarla ilgili her türlü sorunu, ailelerle tartışmak amacıyla uygulanması gereken bir iletişim, bilgilendirme çalışmasıdır (Köksal Eğmez, 2008).

2.1.4.1.5.1.3. Eğitim panoları

Ebeveynlerin rahatlıkla görebileceği bir alanda, bir konu başlığı belirlenerek, dikkati çekecek bir şekilde hazırlanan, kolay okunabilir özelliklere sahip olan panolardır. Panolara ilgi ve dikkat çekici bir başlık hazırlanır (Köksal Eğmez, 2008).

1. Panolar gazete haberleri, fotoğraflar, makaleler, şiirler ve resimlerle ilgi çekici hale getirilir.
2. Konu ile ilgili broşür, el kitabı, el ilanı v.b. basılı materyaller ile panodaki bilgilerin gelişmesi sağlanır.
3. Ebeveynler çocuklarını bırakmaya ya da almaya geldiklerinde panoya dikkatleri çekilir.
4. Ebeveynlerin panodaki yazıları okuyup okumadıkları gözlemlenir ve onların dikkati yönlendirilir (MEB, 2006).

2.1.4.1.5.1.4. Bireysel Görüşmeler

Ailelerin çocuklarının gelişimi ve gereksinimleriyle ilgili ihtiyaçlarının karşılanmasının, ailelerin çocukla ilgili problemlerinin çözümünün amaçlandığı yüz yüze yapılan görüşmelerdir. Bu görüşmeler sırasında ailelere rehber olunmaktadır (Kaya, 2002).

“Bireysel görüşmeler, öğretmenler tarafından planlanabileceği gibi anne babalardan gelen talep üzerine de düzenlenebilir. Bu görüşmeler sadece okulda ya da çocukta bir sorun varsa planlanmamalı, zaman zaman çocuk ve aile ile ilgili olumlu duygular ve çocuğun gelişimi için de yapılmalıdır. Önce, olumlu davranışlar konuşulmalıdır. Aileyi suçlayıcı ve yargılayıcı tavırlardan kaçınılmalı, sorunun aile ile birlikte çözülebileceği duygusu verilmelidir. Gereksiz sohbetlere yer verilmeden asıl konu tartışılmalıdır çünkü ailelerin buna ayıracakları zamanları yoktur. Bu görüşmeler, sorunların genel toplantılarda tartışılmasından, sorunun kaynağı ve giderilmesi konusunda daha iyi sonuçlar verecektir” (Can Yaşar, 2001).

Görüşmeler için uygun bir ortam sağlanmalı, görüşmelerin kesintiye uğramasına izin verilmemelidir. Ebeveynlerden çocuğun evdeki davranışları ve olaylar hakkında bilgi alınmalı, yani durumlar karşılıklı olarak paylaşılmalıdır (MEB, 2002).

2.1.4.1.5.2. Öğretmen Tarafından Düzenlenen Ailelerle İletişim Kurma Etkinlikleri

Okulöncesi eğitim kurumlarında ailelere okulda yapılan etkinlikler hakkında bilgi vermek ve anne babaların okulda yapılanları evde desteklemelerini sağlamak için iletişim etkinlikleri kullanılmaktadır. Bu etkinlikler kısaca aşağıdaki gibi açıklanabilir:

2.1.4.1.5.2.1. Geliş-Gidiş Zamanları

Çocuk anne babası ile okul öncesi kurumuna geldiğinde sıcak ve samimi karşılanmalıdır. Anne babaya, o gün okulda yapılacak faaliyetler hakkında bilgi verilebilir aynı şekilde aile de çocuk hakkında olumsuz bir durum varsa öğretmeni bilgilendirebilir. Bu sayede iletişimin ilk adımları atılmış olacaktır (Köksal Eğmez, 2008).

2.1.4.1.5.2.2. Telefon Görüşmeleri

Telefon görüşmeleri yalnızca acil durumlarda, problemin iletilmesi için başvurulmuş bir iletişim olarak kullanılmalıdır. Çocukların ve ailelerin ihtiyacı olduğu durumlarda ve olumlu duyguların paylaşılması amacıyla yapıldığında daha etkili olmaktadır. Telefon görüşmeleri için öğretmen tüm velilerin telefon numaralarını içeren bir liste yapmalı ve listeyi velilerine dağıtmalıdır. Eğer yapılacak olan bir duyuru varsa öğretmen listenin başındaki veliyi arar ve bir telefon zinciri oluşturulur. Böylelikle veliler arasındaki iletişim de güçlenecektir. Telefon görüşmelerinde bir sorun tartışılmamalı, yüz yüze görüşme tercih edilmelidir (Hornby, 2000).

2.1.4.1.5.2.3. Etkinlik Dosyaları

“Her bir çocuğun büyüme ve gelişim kayıtları için öğretmen toplu dosyalar tutmalıdır. Sağlık kayıtları, gelişim çizelgeleri ve anekdot kayıtları toplu dosyalarda bulunabilir” (Temel, 2001).

Bu dosyalarda çocuğun yaptığı etkinlikler tarihleri ile birlikte yer almalıdır. Çocuğun sosyal ve psikomotor gelişimleri objektif olarak kaydedilmelidir. Her eğitim öğretim dönemi sonunda dosyalar ailelere gönderilmeli, çocuklarının gelişimleri hakkında bilgi sahibi olmaları sağlanmalıdır.

2.1.4.1.5.2.4. Teyp-Video kayıtları

Okul öncesi öğretmenleri için teyp-CD kayıtları tutmak önemlidir. Çocukların yeni öğrendiği şarkıyı, arkadaşları ile konuşmalarını, yeni öğrendiği bir sözcükle ilgili

konuşmalarını kaydederek ailelerle paylaşılmalıdır. Aileler böylece çocuklarının okulda yaptıkları hakkında bilgi sahibi olacaklar, çocuklarını daha iyi tanıma fırsatı bulabileceklerdir (Köksal Eğmez, 2008).

2.1.4.1.5.2.5. Fotoğraflar

Gelişimsel olarak önemli olay fotoğrafları, etkinlik fotoğrafları sınıf panosuna asılabilir. Bu fotoğraflar çocukların portfolyo dosyalarına eklenebilir ya da ailelere hediye edilebilir. “Günlük olaylar sırasında çekilen slaytlar ebeveynlere veli toplantılarında gösterilebilir ya da toplumsal ve gönüllü kuruluş toplantılarında gösterilebilir. Slaytlar, ebeveynlere okul öncesi programlarını, amaçları ve hedefleri göstermede yardımcı olabilir” (Temel, 2001).

2.1.4.1.5.2.6. Kitapçık, Dergi, Gazete, Broşür veya Afiş Türünden Dokümanlar

Aileleri bilgilendirmek ve eğitmek için okul yönetiminin de katkılarıyla okulöncesi eğitim ile ilgili çeşitli konularda kitapçık, dergi, gazete, broşür veya afiş türünden çalışmalar hazırlanabilir. Bu çalışmalarda, anne ve babaların evde çocuklarıyla birlikte yapabilecekleri faaliyetlere, oyun örneklerine, okulda öğrenilen yeni kavramları pekiştirici çalışmalara, aile katılım etkinliklerine öğrenilen şarkı, bilmece ve tekerlemelerden örneklere yer verilebilir (Köksal Eğmez, 2008).

2.1.4.1.5.2.7. Duyuru Panoları

Okul öncesi kurumunda duyuru panoları genellikle ailelerin geliş gidiş zamanlarında görebilecekleri şekilde hazırlanmaktadır. Bu panolarda sınıfta yapılan etkinliklere, fotoğraflara, bilgilendirme yazılarına, yemek listelerine rastlanmaktadır (Seçkin ve Koç, 1997).

2.1.4.1.5.2.8. Haber Mektupları

Çocuk yetiştirme ile ilgili makaleler, oyuncak yapımı ya da evde çocuklarla yapılabilecek etkinlikler haber mektubunda yer alabilmektedir. Ayrıca çocuklarla, personelle ya da ebeveynlerle ilgili haberler ilgi çekici nitelikte olabilmektedir. Tüm bunlara ek olarak program etkinlikleri, okul öncesi ile ilgili çıkan yeni yasalar konusunda ulusal haberler, okul öncesi programdaki değişiklikler ya da araştırmalar haber mektupları aracılığı ile velilere duyurulabilir (MEB. 2006).

Haber mektupları sayesinde olaylardan haberdar edilen aile, kurumun kendisine değer verdiğini ve saygı duyduğunu düşünmektedirler (Koç, 1996).

2.1.4.1.5.2.9. Dilek Kutuları (Öneri Kutuları)

Aileler isteklerini, gereksinimlerini, öneri ve eleştirilerini dilek kutularına bırakabilirler. Dilek kutuları öğretmenler tarafından oluşturulmaktadır. Buraya bırakılan yazılar dikkatlice incelenmeli ve bu konuda ailelere geribildirim verilmelidir (Köksal Eğmez, 2008).

2.1.4.1.5.2.10. Yazışmalar

Yazışmalar ebeveynlerden okula, okuldan ebeveyne olmak üzere iki yönlü bir süreç içerisinde gerçekleşmelidir. Öğretmen memnuniyetine ya da önemli olaylara ilişkin notlar yazabilir aynı şekilde aileler de notlar yazabilirler, bu notlar çocuğun ağzından da olabilir. İki yönlü gerçekleşmesi gereken bu yazışmalar çocuk, aile ve okul açısından önemli konularda yapılmalıdır (Hornby, 2000; Can Yaşar, 2001).

2.1.4.1.5.2.11. Veli Toplantıları

“Bu toplantılar eğitim yılı başında ve sonunda olmak üzere senede iki kez yapılmalı ve belirli bir gündem izlemelidir” (Kuzu, 2006). Dönem başında yapılan toplantılar ailelerle tanışma fırsatı sağlarken, okulöncesi eğitimin önemi ve okul öncesinde yapılan çalışmaların neler olduğu, amaçlar ve program anne-babalara anlatılır. Daha sonraki toplantılarda da yapılan uygulamalarda hedeflere ne kadar ulaşıldığı hakkında ilgi verilir. Son toplantıda ise değerlendirme yapılır ve önerilerde bulunulur. Toplantı sırasında;

- Toplantı yönetimi ile ilgili kurallara uyulmalıdır:
- Toplantı saati, tarihi, yeri önceden duyurulmalı,
- Toplantının amacı ve beklentileri açıklanmalı,
- Toplantıya zamanında başlanmalı,
- Etkin tartışmalar yapılması sağlanmalı,
- Tartışmaların gündem dışına taşmamasına özen gösterilmeli,
- Alınan kararlar ve uzlaşılan noktalar özetlenmeli,
- Sonuç özetlenmeli ve değerlendirme yapılmalıdır (MEB, 2006).

2.1.4.1.5.2.12. Okul Ziyaretleri

Ailelerin uygun oldukları vakitlerde çocuklarını okulda ziyaret etmeleri için planlamalar yapılabilir. Özel günlerde (Anneler günü, babalar günü, yeni yıl, Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan ulusal Egemenlik Çocuk Bayramı gibi) ailelerin çocukları ile okula gelmeleri sağlanabilir. Bu etkinliklerdeki amaç çocukların ve ailelerin eğlenirken eğitilmeleri olmalıdır (Köksal Eğmez, 2008).

2.1.4.1.5.2.13. Bireysel Görüşmeler

Can Yaşar (2001), bireysel görüşmeleri şu şekilde ifade etmiştir:

‘Öğretmenler tarafından bireysel görüşmeler düzenleneceği gibi velilerden gelen talepler üzerine de düzenlenebilir. Bu görüşmeler sadece okulda ya da çocukta bir sorun varsa planlanmamalı, zaman zaman çocuk ve aile ile ilgili olumlu duygular ve çocuğun gelişimi için de yapılmalıdır. Önce, olumlu davranışlar konuşulmalıdır. Aileyi suçlayıcı ve yargılayıcı tavırlardan kaçınılmalı, sorunun aile ile birlikte çözülebileceği duygusu verilmelidir. Gereksiz sohbetlere yer verilmeden asıl konu tartışılmalıdır çünkü ailelerin buna ayıracağı zamanları yoktur. Bu görüşmeler, sorunların genel toplantılarda tartışılmasından, sorunun kaynağı ve giderilmesi konusunda daha iyi sonuçlar verecektir.’

2.1.4.1.5.2.14. Gelişim Raporu

Hazırlanacak olan bu raporda, çocuğun okul öncesi eğitim kurumuna geldiği günden raporun hazırlandığı tarihe kadar tüm gelişim alanları dikkate alınarak geçen bu süre içerisinde çocuğun gelişimsel olarak kat ettiği yol, başarıları, desteklenmesi gereken özel yetenekleri detaylı bir şekilde açıklanmalıdır. Ayrıca ailelere özellikle belirtilmesi gereken noktalar varsa, bunlara da raporda yer verilmelidir. Örneğin özel yetenekler, evde desteklenmesi gereken alanlar ve ailelerin yapabilecekleri ile ilgili öneriler, çözüm yolları, etkinlik örnekleri vb (MEB, 2002).

2.1.4.1.5.2.15. Bilgisayar Kameraları

‘Çocuklar bilgisayar ile okulöncesi dönemde tanışmalıdır. Okulöncesi eğitimi öğretmeninin isteğine bağlı olarak gün içerisinde bazı etkinlikler bilgisayar kamerasına kaydedilerek velilerle paylaşılabilir.’(Köksal Eğmez, 2008).

2.1.4.1.5.2.3. Ev ziyaretleri

Eğitimde okul-aile işbirliğinin sürekliliğini sağlamak için aileler, okulda yapılanlar hakkında sürekli olarak bilgilendirilmelidir (Ünüvar, 2010).

MEB. 2002 programında aile katılımı çok önemli bir yere sahiptir. Çocukların gelişimleri için ailelerin öğretmenin ve ailelerin işbirliği içinde olması gerektiği ifade yer almaktadır. Programda öğretmenlerin her çocuğun evine bir yarıyılıda en az iki kez ev ziyareti yapmaya özen göstermesi gerektiği ifade edilmektedir (MEB, 2002).

Büyük şehirlerdeki yaşam koşullarının etkisiyle, anne babalar çocukları hakkında bilgi edinme fırsatı için okullara uğrayamamaktadırlar. Öğretmenler anne babaların uygun vakitlerinde ev ziyaretleri gerçekleştirerek bu sorunu ortadan kaldırmaya çalışmaktadırlar. Okul ve aile arasındaki iletişim engeli de bu yolla çözülmektedir. Ev ziyareti gerçekleştirilen aileler büyük oranda bu konuya olumlu yönde yaklaşmaktadırlar. Aileler gerçekleştirilen ev ziyaret sayısını artırılmasını istemektedirler. Ev ziyaretleri gerçekleştiren öğretmenler çocuk hakkında çeşitli konularda bilgi sahibi olmaktadır. Bu konular arasında öğrenci ve ailenin yaşam tarzı, yaşadıkları evin fiziksel ortamı, ailenin maddi durumu, aile fertleri arasındaki ilişkiler, ailenin çocuk hakkındaki şikayetleri gibi konular yer almaktadır. Öğretmenler bu sayede çocuk hakkında ilk elden bilgilere ulaşabilme imkanı elde etmektedirler. Okul ortamında gözlemlenemeyen durumlar hakkında aile ile işbirliği yaparak çözüm yolları geliştirebilmektedirler (Bayındır, 2007).

Ev ziyaretleri, okul öncesi eğitimde ailelerin, çocuğuna karşı tutum ve davranışlarını, çocuk ile ilgili beklentilerini öğrenmek için kullanılan, çok önemli eğitim fırsatları sunan iyi bir yöntemdir. Ancak öğretmen açısından uygulanması güç ve sakıncaları olabilecek bir etkinliktir. Anaokulu, gündüz bakımevi, kreşler ve diğer kurum merkezli programlarında öğretmenler yılda birkaç kez ev ziyareti düzenlemeleri önerilmektedir. Bu şekilde öğretmenin, çocukları ziyaret ederek çocuk ve aile hakkında bilmediği birçok şeyi öğreneceği belirtilmektedir. Fakat öğretmen, için ev ziyaretleri her zaman verimli sonuçlar ortaya koymayabilir. Öğretmen kısa bir süreliğine misafir olarak geldiği evde ev sahibi veli ve çocuk tarafından en güzel ifadelerle karşılanacak belki de aileyi tanıma çalışması başarısızlıkla sonuçlanacaktır (MEB, 2006).

Ev ziyaretlerinde çeşitli etkinlikler yapılabilir.

Örneğin:

- Evdeki rutin işlerin öğrenme yaşantısı olarak nasıl kullanılabilceği ailelere gösterilebilir.

- Çocuk ve ailenin birlikte oynayabileceği oyun ya da etkinlikler plânlanabilir.
- Çocuğun da görev alıp yapımına yardım edebileceği bir oyuncak yapılabilir.
- Ailenin, çocuğun gelişimi hakkında bilgi almak istediği konular varsa bu konularda bilgilendirilebilir.
- Çocuk ve ailesi ev ortamında gözlemlenebilir.

Ev ziyareti, belirli aralıklarla yapılan ziyaretler yoluyla öğrenmeyi pekiştiren, belirli durumlara ayarlama imkanı tanıyan, yaparak gösterme ve gözlemden sonra anında uygulama ve geri bildirim imkanı veren, bir grup ortamında mümkün olmayabilen özel, serbest tartışmaları geliştiren ve çocuğu soyut bir varlık olarak değil de bir çerçeve içinde ele alan, esnek bir eğitim yaklaşımıdır. Birçok ortamda ev ziyaretleriyle ilgili deneyim, bu yaklaşımın aşağıdaki koşullarda en iyi sonucu verdiğini göstermiştir:

- Belli aralıklı grup toplantıları ile birleştirildiği zaman,
- Yalnızca anneleri değil, bütün aile üyelerini işin içine aldığı zaman,
- Ziyaret, belirsiz veya soyut noktalar yerine somut, sorun veya eylemlerde yoğunlaştığı zaman,
- Önceden belirlen çözümler ve formüller yerine, çözümlerin özel durumlara yanıt olarak birlikte bulunduğu zaman

(http://www.7cokgec.org/ev_ziyareti.php).

Öğretmenin düzenli ev ziyaretleri yapması, çocukları ve aileleri daha iyi tanınmasına fırsat vermektedir. Öğretmen ve aile arasında yakın bağlar kurularak okul ve aile arasındaki iletişimi arttırmaktadır. Aile, ev ziyaretleri sırasında duygu ve düşüncelerini daha rahat ifade edebilmektedir (Ömeroğlu ve Can Yaşar, 2005). Ailelerle yapılan görüşmelerde, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konularla başlanmalıdır. Daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanlar ifade edilmeli, bunun için okulda ve evde neler yapılabileceği konuşulmalı, ailelerin plânlama ve uygulamalara etkin katılımı sağlanmalıdır.

Bazı ziyaretlerde ise öğretmen ebeveyn ile bilgi alışverişinde bulunabilir, onlara yararlanabilecekleri eğitimle ilgili kaynaklar getirebilir. Bunlar çocuğun büyüme, gelişim ya da öğrenmesi konusunda olabilir ya da ihtiyaçları olan diğer konularda

(sağlık, sosyal haklar) bilgilere nasıl ve nereden ulaşabilecekleri konusunda yol gösterebilirler (MEB, 2006).

Anne babaların evde çocuklarıyla ilişkilerinde kullanabilecekleri belli beceri ve faaliyetleri edinmelerini sağlamak amaçlanmaktadır. Ev ziyaretleri yoluyla anne babalara çocuklarının bilgi ve anlama kapasitelerini geliştirebilecek yollar sağlanmaktadır (Kılıç, 2010).

Ev ziyaretleri, ebeveynlerin sahip olduğu değerlerini, çocuğuna karşı tutum ve davranışlarını, çocuk ile ilgili beklentilerini öğrenmek ve aileyi tanımak için kullanılan en iyi yöntemlerden biridir. Öğretmen açısından güç olsa da çocukların evlerine yapılan ziyaretler çok önemli eğitim fırsatları sunmaktadır. Her şeyden önce bu ziyaretler öğretmenin, çocuk ve aileyi daha iyi tanınmasına fırsat vermektedir. Aile, ev ziyaretleri sırasında duygu ve düşüncelerini daha rahat ifade edebilmekte, çocuk ise öğretmenin kendisi ile ilgilendiğini ve değer verdiğini düşünerek öz-saygısını geliştirebilmektedir (Hildebrand, 1981).

Öğretmen, ev ziyaretleri sırasında anne-babaların tutumlarına ve değer yargılarına saygı göstermeli, duygu ve düşüncelerini paylaşarak onları desteklemelidir. Anne-babalara, çocuklarını günlük yaşamlarının dışında değil içinde tutmaları gerektiği konusunda rehberlik etmelidir. Ev ziyaretlerinde öğretmen, anne-babalara, çocuklarıyla evde uygulayabilecekleri etkinlikler ve uyarıcı çevre düzenlemesi konusunda bilgiler vermelidir. Öğretmen, gözlemleri sonucu ailenin güçlü yanlarını ve aile-çocuk etkileşimini değerlendirip destekleyici etkinlikler planlamalıdır. Ayrıca, öğretmen ev ziyareti yoluyla edinilen bilgileri yalnızca çocuğun gelişim ve eğitim yaşamını desteklemek amacıyla kullanılmalıdır (İşmen ve Yıldız, 1996).

2.1.4.1.5.4. Öğretmen Tarafından Düzenlenen, Ailelerin Eğitim Programına Etkin Katılımını Sağlayan Etkinlikler

Aileler sınıf katılımına ilişkin olarak önceden; uygulanan eğitim programı, katılımın ne şekilde olacağı, çocuklarla nasıl iletişim kurulacağı, çocuklara nasıl rehberlik edileceği, çocukların özel durumları vb. konularda bilgilendirilmelidir. Okulda yapılanlar aileye tanıtıldıktan sonra ailede kendi yapabileceklerini planlamalıdır (Akkaya, 2007).

Ailelerin sınıfta uygulayabilecekleri etkinlikler:

- Anne veya babanın şarkı, oyun, anadili gibi etkinliklerde doğrudan öğretmen rolünü üstlenerek eğitimi gerçekleştirmesi,
- Ailenin çocuklara kahvaltı, yemek ve oyunda rehberlik etmesi,
- Ailenin inceleme gezileri gibi sınıf dışı etkinliklerde öğretmene yardımcı olması,
- Dosyalama, kayıt tutma, sınıftaki eşyaların tamiri, dolapların düzenlenmesi ve diğer etkinliklerde öğretmene yardımcı olması,
- Ailenin meslekleriyle ya da özel yetenekleriyle ilgili bir konuda çocuklarla birlikte etkinliğe katılmasının sağlanması,
- Belirli gün ve haftalarla ilgili çocuklarla birlikte ailelerinde katılabileceği etkinlikler düzenlenmesi (Köksal Eğmez, 2008).

“Katılım öğretmene çocuklarla fazla ilgilenme ve bireysel yardım sağlama konusunda fırsat sağlamaktadır. Ailelere ise sınıfta neler olduğu konusunda gözlem yapma imkanı vermektedir. Böylece öğretmenle ve okulla olan iletişimleri artacaktır” (Kuzu, 2006).

2.1.4.1.5.5. Öğretmen Tarafından Düzenlenen, Ailelerin Eğitim Programın Bir Parçası Olarak Evde Yürütebileceği Etkinlikler

Okulöncesi eğitimde çocukta istenilen davranışların geliştirilmesi için, okulda uygulanan etkinliklerin evde de desteklenmesi gerekmektedir. Öğretmenler tarafından ailelere önerilecek etkinlikler evde desteklendiğinde olumlu sonuçlar ortaya çıkacaktır (Köksal Eğmez, 2008).

2.1.4.1.5.6. Aileler Tarafından Düzenlenen, Ailelerin Yönetim Ve Karar Verme Süreçlerine Katılımı Şeklindeki Etkinlikler

Başarılı bir aile katılımı ailelerin amaçlar, hedefler ve politikaların belirlenmesinde, karar verme sürecine katılımları ile gerçekleşmektedir. Anne-babaların diğer anne-babalarla etkileşimini destekleyecek sohbet toplantıları, çaylar vb. yanı sıra anne-babalara okulda birlikte yapmaları gereken sorumluluklar verilmelidir. Okullarda politikaların belirlenmesi için, aileler temsilcilerinin de bulunduğu yönetim heyetleri oluşturulmalıdır. Aileler program çalışmalarının başlangıcından sonuna kadar politika belirlenmesinde, sürece doğrudan katılmalıdırlar (Seçkin ve Koç, 1997).

III. BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, yapılan araştırmanın modeli, evreni, veri toplama aracı, aracın geliştirilmesi, uygulanması ve verilerin çözümlenmesi konularına yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Betimsel nitelikte olan bu çalışmada; okulöncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amaçlandığından tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Karasar (2005)'a göre tarama modeli, var olan bir durumu ortaya çıkarmaya ve olduğu gibi betimlemeye çalışan bir araştırma modelidir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni Nevşehir il merkezinde, merkeze bağlı köy ve kasabalarda bulunan resmi bağımsız anaokullarında ve ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlerdir. 2010-2011 öğretim yılı verilerine göre merkez, merkeze bağlı köy ve kasabalarda görev yapan öğretmen sayılarına ulaşılmıştır. Bu yerlerde görev yapan öğretmen sayısı Nevşehir Milli Eğitim Müdürlüğü'nden elde edilmiştir. Toplam öğretmen sayısı 109 olarak tespit edilmiştir. Bu okullarda bulunan bütün öğretmenler örnekleme temsil etmiştir.

3.3. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerinin işlevselliğinin öğretmen görüşlerine göre bazı değişkenler açısından inceleyebilmek amacıyla araştırmacı tarafından veri toplama aracı geliştirilmiştir. Veri toplama aracının oluşturulması sürecinde okul öncesi öğretmenleriyle görüşülmüş, ayrıca bir grup öğretmenle görüşülerek ev ziyaretleri hakkında görüşlerinin neler olduğu, karşılaştıkları sorunları, ev ziyaretlerinin olumlu ve olumsuz yönlerini bu konudaki önerilerini belirtmeleri istenmiştir. Bu uygulamadan sonra, öğretmenlerin görüşleri incelenmiş, formun kapalı

uçlu soruları ve açık uçlu soruları hazırlanmıştır. Tüm bu çabaların sonucunda veri toplama aracının ön formu oluşturulmuştur.

Veri toplama aracı taslak haline getirildikten sonra, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, ODTÜ Eğitim Fakültesi Öğretim elemanlarının ve okul öncesi öğretmenlerin görüşlerine sunulmuştur. Ayrıca Sinop Üniversitesi İstatistik Bölümü ve Nevşehir Üniversitesi İstatistik Bölümü Öğretim üyelerinin de görüşleri alınmıştır. Alınan görüş ve öneriler doğrultusunda anket maddeleri ve görüşme soruları değiştirilip geliştirilmiştir. Veri toplama aracı, örneklemin özelliklerini taşıyan 20 öğretmene uygulanarak açık ve anlaşılabilirliği konusunda öğretmenlerin görüşleri alınmıştır. Bu uygulama sonucunda formun yetersizlikleri, uygulama yapılan grubun görüş ve önerileri doğrultusunda yeniden düzenlenmiş, böylece veri toplama aracına son şekli verilmiştir.

Veri toplama aracı üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgiler, ikinci bölümde anket maddeleri, üçüncü bölümde ise açık uçlu sorulardan oluşan görüşme soruları ile birden fazla seçenek tercih edebilmeyi gerektiren kapalı uçlu sorular yer almaktadır.

Anket maddelerinin güvenilirliğini ve geçerliliğini ölçmek için güvenilirlik analizi yapılmıştır. Güvenirlik katsayıları hesaplandıktan sonra madde-toplam puan korelasyonları hesaplanmıştır. Bu analize ilişkin sonuçlar Tablo 3.1’de sunulmuştur. Bir maddenin, anketin tümünün ölçtüğü özelliği ölçüp ölçmediğinin bir göstergesi olarak madde toplam puan korelasyonuna bakılmaktadır. Bir maddenin testin tümü ile tutarlığının göstergesi olabilecek en düşük korelasyon değerinin en az 0.20 olması gerektiği belirtilmektedir (Baykul, 2000).

Tablo 3.1 Anket Maddelerine İlişkin Madde Toplam Korelasyonu

Maddeler	Madde Ortalaması	Madde Çıktığında Ölçek Ortalaması	Madde Toplam Korelasyonu	Madde Çıktığında Ölçek Alfası
M1	78.0417	189.085	.069	.887
M2	78.5833	196.341	.287	.890
M3	78.5833	195.645	.282	.890
M4	78.6250	197.375	.149	.891
M5	77.2500	180.283	.617	.882
M6	76.7917	183.216	.512	.886
M7	77.0833	201.297	- .072	.896
M8	77.1250	191.418	.273	.891
M9	75.5417	198.172	.095	.892
M10	77.2917	188.389	.433	.887
M11	77.0833	184.775	.441	.888
M12	77.4167	193.906	.228	.891
M13	76.9583	192.042	.270	.891
M14	77.3750	180.418	.720	.882
M15	78.2917	195.781	.140	.893
M16	74.9583	200.389	-.023	.892
M17	78.2083	187.563	.447	.887
M18	78.3750	189.11	.492	.887
M19	78.2083	189.824	.435	.887
M20	78.2917	186.563	.575	.885
M21	77.7500	181.326	.642	.883
M22	77.9167	189.8	.442	.887
M23	77.6250	190.158	.336	.889
M24	76.6667	189.536	.385	.888

Tablo 3.1 Devamı

Maddeler	Madde Ortalaması	Madde Çıktığında Ölçek Ortalaması	Madde Toplam Korelasyonu	Madde Çıktığında Ölçek Alfasi
M25	77.2917	177.520	.638	.883
M26	77.4583	188.259	.358	.889
M27	78.1667	191.362	.323	.889
M28	77.9167	184.428	.610	.884
M29	77.7083	184.911	.619	.884
M30	78.0417	186.563	.690	.881
M31	78.0417	196.911	.118	.893

Kesim noktası 0.20 alındığında Tablo3.1'e göre 4.,7.,9.,15.,16. ve 31. maddelerin 0.20'nin altında olduğu görülmüş ve anket formundan çıkarılmıştır. Pilot uygulama sonrası yapılan bu işlemlerden sonra anketin güvenilirlik katsayısı hesaplanmış ve 0.891 olarak bulunmuştur. Anketin son formunda 25 madde yer almaktadır.

3.4. Veri Toplama Aracının Uygulanması

Uygulamaya hazır hale gelen anketin uygulanması için ilgili birimlerden gerekli izinler alınmıştır. (Ek: 2) Anket formunun uygulanacağı okullara araştırmacı tarafından gidilerek okul yöneticileriyle görüşülmüş ve anketlerin okul öncesi öğretmenlerine dağıtılması ve toplanması işinin okul yöneticileri tarafından yapılması istenmiştir. Böylece anketlerin daha sağlıklı doldurulması sağlanmıştır. Görüşme sorularının uygulanması için önceden öğretmenlerle görüşülüp uygun olan vakitler seçilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formları bizzat araştırmacı tarafından okullara gidilerek 30 öğretmene uygulanmıştır. Görüşmeye başlamadan önce araştırmacı tarafından görüşmenin neden yapıldığı, sonuçlarının ne amaçla kullanılacağı hakkında görüşme yapılan kişilere bilgi verilmiş ve katılımında gönüllülük esas alınmıştır. Katılan kişilerin kafalarında oluşabilecek soru işaretleri de dikkate alınarak sordukları sorulara özenli bir şekilde cevap verilmiş ve araştırmacıya güvenmeleri sağlanmaya çalışılmıştır.

İstatistiksel analizler yapılmadan önce anketlerin tam olarak doldurulup doldurulmadığı incelenmiştir.

3. 5. Verilerin Analizi

Verilerin analizi bilgisayarda SPSS 15,00 istatistik paket programı kullanılarak yapılmıştır. Öğretmenlere ait demografik özellikler yüzde ve frekans dağılımı şeklinde tablolarda verilmiştir. Her maddeye verilecek görüşlerin kodları 1 ile 5 arasında değişmektedir. Dereceleme maddeleri “1. Hiç Katılmıyorum, 2. Katılmıyorum, 3. Kısmen Katılıyorum, 4. Katılıyorum, 5.Tamamen Katılıyorum” seçeneklerinden oluşmaktadır. Aralıkların eşit olduğu varsayımından hareket ederek, aritmetik ortalamalar için puan aralığı katsayısı 0.80 olarak bulunmuştur. (Puan Aralığı = (En Yüksek Değer- En Düşük Değer) /5 = 4/5=0.80). Bu durumda olumlu önermelerin aritmetik ortalama değerlendirme aralığı;

1	Tamamen Katılıyorum	1.00-1.80
2	Katılıyorum	1.81- 2.60
3	Kısmen Katılıyorum	2.61-3.40
4	Katılmıyorum	3.41-4.20
5	Hiç Katılmıyorum	4.21-5.00

olarak belirlenmiştir. Olumsuz önermelerde ise;

1	Hiç Katılmıyorum	1.00-1.80
2	Katılmıyorum	1.81- 2.60
3	Kısmen Katılıyorum	2.61-3.40
4	Katılıyorum	3.41-4.20
5	Tamamen Katılıyorum	4.21-5.00

olarak alınmıştır. Açık uçlu soruların analizinde cevapların hepsi yazılmış ve cevaplara göre gruplandırma yapılmıştır. Benzer ifadeler bir arada değerlendirilmiştir. Görüşme yapılan kişilerin yarı yapılandırılmış görüşme formuna verdikleri cevaplar araştırmacı tarafından kodlanmıştır.(Ö.1, Ö.2. vb.) Bu araştırmanın bağımsız değişkenleri cinsiyet, kıdem, yaş, mezun olunan okul türü iken; araştırmanın bağımlı değişkeni ev ziyaretleridir. Verilerin istatistiksel analizi bağımsız değişkenlerin bağımlı değişken üzerindeki etkilerini ortaya koyacak biçimde ele alınmıştır. Bu çalışmada

değişkenlerin sayısına göre T Testi ve çift yönlü Anova Testi (Varyans analizi) kullanılmıştır. Varyans analizi sonucunda ortaya çıkan anlamlılık düzeyinin hangi gruplardan kaynaklandığını ve hangi düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla Tukey testi uygulanmıştır. Veriler analizinde kontrol düzeyi 0.05 olarak belirlenmiştir.

IV. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırmada ele alınan problem ve alt problemlerin çözümü için toplanan verilerin istatistiksel analizleri sonucu elde edilen bulgularla, bunlara ilişkin yorumlar verilmektedir. Bulgular ve yorumların verilmesinde önce kişisel bilgiler bölümünden elde edilen betimleyici istatistik sonuçları daha sonra alt problemler doğrultusunda sistematik bir yol izlenmiştir.

4.1. Öğretmenlerin Kişisel Bilgileri

Bu alt bölümde, öğretmenlerin cinsiyet, hizmet süresi, yaşı, eğitim düzeyi, mezun olduğu okul türü, çalışılan okul türü, meslek statüsü, sınıf mevcudu gibi değişkenler açısından dağılımları verilmektedir.

4.1.1. Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Durumları

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetleri ile ilgili bilgiler Tablo 4.1.'de sunulmuştur.

Tablo 4.1. Öğretmenlerin Cinsiyetlere Göre Dağılımları

Cinsiyet	f	%
Kadın	104	95,4
Erkek	5	4,6
Toplam	109	100

Tablo 4.1'de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan kadın öğretmenlerin sayısı 104, (% 95,4) erkek öğretmenlerin sayısı ise 5 (% 4,6)'dır. Araştırmaya katılan kadın

öğretmenlerin oranı erkek öğretmenlerden oldukça fazladır. Bu sonuç bize Okul Öncesi Öğretmenliği'ni bayanların erkeklere oranla daha fazla tercih ettiklerini göstermektedir.

4.1.2. Öğretmenlerin Meslekteki Hizmet Yılına Göre Durumları

Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki hizmet yılına göre durumları Tablo 4.2 de verilmiştir.

Tablo 4.2. Öğretmenlerin Mesleki Hizmet Yılına Göre Dağılımları

Hizmet Süresi	f	%
1 Yıldan az	8	7.3
1-5 Yıl	38	34.9
6-10 Yıl	34	31.2
11-15 Yıl	17	15.6
15 Yıldan fazla	12	11
Toplam	109	100

Tablo 4.2'de görüldüğü gibi veri toplama aracının birinci bölümünde yer alan kişisel sorulardaki öğretmenlik mesleğindeki hizmet süreniz maddesine verilen cevapların %7.3 'ünün 1 yıldan az, %34.9'unun 1-5 yıl arasında, %31.2'sinin 6-10 arasında, %15.6'sının 11-15, %11'nin 15 yıl ve üzeri şeklinde olduğu görülmüştür. Verilen cevapların '1-5 yıl', '6-10 yıl', '11-15 yıl' şeklinde yığılma gösterdiği tespit edilmiştir. En düşük hizmet süresine sahip olanlar grubun %7.3'ünü oluştururken, en yüksek hizmet süresine sahip olanlar grubun %11'ini oluşturmaktadır. 1-5 yıl arasında hizmet süresi olan öğretmenlerin oranının fazla olmasının nedeni 2009-2010 eğitim öğretim yılında okul öncesi öğretmenliği branşında atanan öğretmen kontenjanının artması ve atama puanlarının oldukça düşmesi olabilir. Ayrıca Okul Öncesi eğitimin yaygınlaştırılması için seçilen pilot iller arasında Nevşehir'in de yer alması bu oranı destekleyebilir.

4.1.3. Öğretmenlerin Eğitim Düzeylerine Göre Durumları

Araştırmaya katılan öğretmenlerin eğitim düzeylerine göre durumları Tablo 4.3'te gösterilmiştir.

Tablo 4.3. Öğretmenlerin Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımları

Eğitim Düzeyi	f	%
Ön Lisans	7	6.4
Lisans	100	91.7
Yüksek Lisans	2	1.8
Doktora	-	-
Toplam	109	100

Ankete görüş bildirerek katılan öğretmenlerin %6.4'ünün ön lisans, %91.7'sinin lisans, %1.8'inin yüksek lisans, olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunu lisans mezunları oluşturmaktadır.

4.1.4. Öğretmenlerin Mezun Olduğu Okul Türüne Göre Durumları

Öğretmenlerin mezun oldukları okul türüne göre dağılımını gösteren Tablo 4.5 aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4.4. Öğretmenlerin Mezun Olduğu Okul Türüne Göre Dağılımları

Mezun Olunan Okul Türü	f	%
Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği	56	51.4
Üniversitelerin Çocuk Gelişimi Ve Eğitimi Bölümü	11	10.1
Mesleki Eğitim Fakültesi Anaokulu Öğretmenliği	15	13.8
Açık öğretim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği	18	16.5
Diğer	9	8.3
Toplam	109	100

Tablo 4.4 incelendiğinde, eğitim fakültesi mezunlarının örnekleme daha fazla oranda yer aldıkları görülmektedir (% 51.4). Onu açık öğretim fakültesi mezunları (% 16.5) izlemekte, ardından mesleki eğitim fakültesi mezunları (% 13.8), üniversitelerin çocuk gelişimi ve eğitimi mezunları (%10.1) ve diğer alanlardan mezun olanlar (% 8.3) gelmektedir.

Bu bulgulardan hareketle üniversitelerdeki okul öncesi eğitim fakültesinin oranın fazla olduğu yorumu yapılabilir. Mesleki eğitim fakültelerindeki anaokulu öğretmenliği bölümü ve üniversitelerin çocuk gelişimi ve eğitimi bölümünün çok sayıda üniversitede yer almaması bu bulguları destekler nitelikte olabilir.

4.1.5. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okul Türüne Göre Durumları

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yaptıkları okul türlerine göre durumları Tablo 4.5.'te gösterilmektedir.

Tablo 4.5. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okul Türüne Göre Dağılımları

Okul Türü	f	%
İlköğretime Bağlı Anasınıfı	87	79.8
Bağımsız Anaokulu	22	20.2
Toplam	109	100

Tablo 4.5'te görüldüğü gibi görev yapılan okul türüne verilen cevapların %79.8'ini ilköğretime bağlı anasınıfında görev yapan öğretmenler, % 20.2'sini bağımsız anaokullarında görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır.

4.1.6. Öğretmenlerin Meslek Statülerine Göre Durumları

Araştırmaya katılan öğretmenlerin meslek statülerine göre durumlarını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 4.6. Öğretmenlerin Meslek Statülerine Göre Dağılımları

Meslek Statüsü	f	%
Kadrolu Öğretmen	81	74.3
Sözleşmeli Öğretmen	13	11.9
Ücretli Öğretmen	15	13.8
Toplam	109	100

Öğretmenlerin meslek statülerine göre dağılımlarına bakıldığında, %74.3'ünün kadrolu öğretmen, %13.8'inin ücretli öğretmen ve %11.9'unun sözleşmeli öğretmen oldukları görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunu kadrolu öğretmenler oluşturmaktadır.

4.1.7. Öğretmenlerin Sınıflarının Mevcutlarına Göre Durumları

Öğretmenlerin sınıf mevcutlarına ilişkin Tablo 4.7 aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4.7. Öğretmenlerin Sınıf Mevcutlarına Göre Dağılımları

Sınıf Mevcudu	f	%
11-15	8	7.3
16-20	46	42.2
21-25	43	39.4
26-30	10	9.2
31-35	2	1.8
Toplam	109	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin sınıflarındaki öğrenci sayısının '16-20' (%42.2) ve '21-25' (%39.4) olarak yığılma gösterdiği görülmektedir. Sınıf mevcudu '11-15' arasında olan 8 (%7.3) öğretmen, '26-30' aralığında öğrencisi olan 10 (%9.2) öğretmen ve '31-35' arasında öğrencisi bulunan 2 (%1.8) öğretmen olduğu tabloda görülmektedir.

Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği'nde 'Bir gruptaki çocuk sayısının 10 dan az, 20 den fazla olmaması esastır. Çocuk sayısı fazla olduğu takdirde ikinci grup oluşturulur. Ancak, her bir grubun azamî çocuk sayısı dolmadan yeni grup oluşturulamaz. Tek ana sınıflarında ve uygulama sınıflarında ise sınıf kapasitesi dikkate alınarak çocuk sayısı 25 e kadar çıkarılabilir.' ifadesi yer almaktadır. Ancak araştırma kapsamında elde edilen bulgulara göre sınıf mevcudu '26-30' ve '31-35' aralığında olan öğretmenlerin olduğu da görülmektedir. Bu durum yönetmeliği dikkate almayan okul yöneticilerinin olduğu yorumunu yapmamıza neden olabilir.

4.2. Alt Problemlere İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, öğretmen ev ziyaretlerine ilişkin görüşlerinin neler olduğu ve bu görüşlerin çeşitli değişkenler bakımından farklılaşıp farklılaşmadığı uygun istatistik teknikler kullanılarak analiz edilmiş, tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır.

4.2.1. Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Bu başlık altında, ankete katılan öğretmenlerin ev ziyaretlerine yönelik görüşleri yer almaktadır. Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine yönelik öğretmen görüşleri nelerdir? Sorusuna cevap bulabilmek amacıyla öğretmenlere yöneltilen 25 maddeye ilişkin frekans, yüzdeler hesaplanarak Tablo 4.8'de sunulmuştur.

Tablo.4.8. Ev Ziyaretlerine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

	Tamamen Katılıyorrum		Katılıyorrum		Kısmen Katılıyorrum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		Aritmetik Ortalama
MADDELER	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	X
1.Aile katılım çalışmaları çocukların tüm gelişimine katkıda bulunmaktadır.	40	36.7	29	26.6	38	34.9	2	1.8	-	-	2.01
2.Aile katılım çalışmaları eğitimi daha etkili hale getirmektedir.	52	47.7	24	22	13	11.9	20	18.3	-	-	2
3.Aile katılım çalışmaları eğitimin sürekliliğini sağlamaktadır.	58	53.2	16	14.7	16	14.7	19	17.4	-	-	1.96
4.Aile katılım çalışmalarına katılmakta iler isteklidirler.	9	8.3	22	20.2	45	41.3	26	23.9	7	6.4	3
5.Ev ziyaretleri amacına uygun olarak yapılmaktadır.	8	7.3	28	25.7	33	30.3	27	24.8	13	11.9	3.08
6.Öğretmen için ev ziyaretleri zaman kaybına neden olmaktadır.	12	11	25	22.9	23	21.1	34	31.2	15	13.8	3.13
7. Ev ziyaretleri öğretmenlere fazladan yük getirmektedir.	18	16.5	21	19.3	29	26.6	31	28.4	10	9.2	2.94
8.Ev ziyaretleri sırasında ailelerin olumsuz davranışları ile karşılaşmaktadır.	4	3.7	28	25.7	28	25.7	38	34.9	11	10.1	3.22
9.Öğretmenler ev ziyaretleri sırasında kendilerini rahat hissetmektedirler.	9	8.3	35	32.1	33	30.3	23	21.1	9	8.3	2.88
10.Ev ziyaretinin süresi aile ve öğretmenin ihtiyaçları doğrultusunda belirlenmektedir.	46	42.2	31	28.4	29	26.6	2	1.8	1	9	1.90
11.Ev ziyaretleri öğretmenin çocuk ve aileyi daha iyi tanmasına fırsat vermektedir.	48	44	28	25.7	23	21.1	10	9.2	-	-	1.95
12.Ev ziyaretleri sırasında anne babaların geleneksel tutumlarına ve değer yargılarına dikkat edilmektedir.	35	32.1	49	45	24	22	1	.9	-	-	1.91

Tablo.4.8. Devamı

	Tamamen Katılıyor		Katılıyor		Kısmen Katılıyor		Katılmıyor		Hiç Katılmıyor		Aritmetik Ortalama
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
13.Ev ziyaretleri aile öğretmen ilişkisini geliştirmektedir.	46	42.2	30	27.5	27	24.8	6	5.5	-	-	1.93
14. Bir sonraki ev ziyareti aile ile birlikte planlanmaktadır.	25	22.9	29	26.6	39	35.8	13	11.9	3	2.8	2.44
15.Ev ziyaretleri ailenin çocuğunu daha iyi tanmasına katkı sağlamaktadır.	34	31.2	39	35.8	31	28.4	5	4.6	-	-	2.06
16. Her öğrenci için en az bir kere ev ziyareti yapılmaktadır.	15	13.8	22	20.2	23	21.1	41	37.6	8	7.3	3.04
17. Davranış sorunları görülen çocuklara yapılacak ziyaret sayısı artırılmaktadır.	23	21.1	31	28.4	30	27.5	24	22	1	.9	2.53
18. Ev ziyaretleri ile çocuk öğretmenin kendisi ile ilgilendiğini ve kendisine değer verdiğini düşünmektedir.	49	45	33	30.3	23	21.1	4	3.7	-	-	1.83
19. Ev ziyareti gerçekleştirilen çocuklarda olumlu davranışlar gelişmektedir.	31	28.4	31	28.4	37	33.9	10	9.2	-	-	2.23
20. Ev ziyaretleri sırasında çocuk kendisini doğal olarak yansıtmaktadır	17	15.6	32	29.4	27	24.8	25	22.9	8	7.3	2.77
21. Ev ziyaretleri ile velilere rehber olunmaktadır.	30	27.5	49	45	29	26.6	1	.9	-	-	2
22. Ev ziyaretleri sırasında aileye eğitim ile ilgili kaynaklar önerilmektedir.	23	21.1	46	42.2	30	27.5	9	8.3	1	9	2.25
23. Ev ziyaretleri ile öğretmen, aileye çocuğun ev ortamında kazanabileceği deneyimler hakkında bilgi vermektedir.	28	25.7	53	48.6	20	18.3	8	7.3	-	-	2.07

Tablo.4.8. Devamı

	Tamamen Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		Aritmetik Ortalama
MADDELER	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	X
24.Ev ziyaretleri ile öğretmen çocuk ve ebeveynin birlikte oynayabileceği etkinlikler, materyaller planlamaktadır.	14	12.8	30	27.5	33	30.3	28	25.7	4	3.7	2.79
25.Ev ziyaretleri ile öğretmen aileye nitelikli bir ev ortamı düzenlenmesi hakkında bilgi vermektedir.	27	24.8	45	41.3	28	25.7	8	7.3	1	.9	2.18

Tablo 4.8'e göre, birinci maddede yer alan Aile katılım çalışmaları çocukların tüm gelişimine katkıda bulunmaktadır', ifadesine katılıyorum' ve 'tamamen katılıyorum' şeklinde görüş bildirerek destekleyen öğretmenlerin toplamı, %63.3, 'kısmen katılıyorum' şeklinde görüş bildirenlerin oranı %34.9 ve 'katılmıyorum' şeklindeki görüşlerin oranı %1.8 olarak bulunmuştur. Bu maddeye ilişkin olarak öğretmen görüşlerinin aritmetik ortalamasının $X=2.01$ 'katılıyorum' düzeyinde olduğu anlaşılmaktadır. Elde edilen verilere göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu, aile katılım çalışmalarının çocuğun bütün gelişim alanlarına katkıda bulunduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.8'de 'Aile katılım çalışmaları eğitimi daha etkili hale getirmektedir', ifadesine öğretmenlerin %47.7'si tamamen katıldıklarını, %22'si katıldıklarını dile getirmişlerdir. İfadeyi destekleyen öğretmenlerin oranı toplamı %69.7'dir. Bu maddeye ilişkin olarak öğretmen görüşlerinin aritmetik ortalaması $X=2$ 'katılıyorum' şeklindedir.

Tablo 4.8'e göre anketin 3. maddesinde yer alan 'Aile katılım çalışmaları eğitimin sürekliliğini sağlamaktadır', ifadesine öğretmenlerin %53.2'si 'tamamen katılıyorum', %14.7'si 'katılıyorum', %14.7'si 'kısmen katılıyorum', %19'u 'katılmıyorum' şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu ifadeye olumlu görüş bildirenlerin oranı %67.9'dur. Bu maddeye ilişkin öğretmen görüşlerinin aritmetik ortalaması $X=1.96$ 'katılıyorum' düzeyindedir. Bu bulgulara dayalı olarak aile katılım çalışmalarının eğitimin sürekliliğini sağladığı söylenebilir.

Tablo 4.8 incelendiğinde ‘Aile katılım çalışmalarına katılmakta aileler isteklidirler’, ifadesine öğretmenlerin %8.3’ü ‘tamamen katılıyorum’, %20.2’si ‘katılıyorum’ oranında olumlu görüş; %23.9’u ‘katılmıyorum’, %6.4’ü ‘hiç katılmıyorum’ şeklinde olumsuz görüş; %41.3’ü ise ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu maddeye ilişkin öğretmen görüşlerinin aritmetik ortalaması $X=3$ ‘kısmen katılıyorum’ düzeyindedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %41.3 oranında kısmen katılıyorum şeklinde görüş bildirmeleri ailelerin aile katılım çalışmalarına katılmakta istekli olma durumları ile ilgili bazı sıkıntıların olduğu anlamına gelebilir. Bu sıkıntıların başında ailelerin zaman problemlerinin olması, anne babanın çalışıyor olması gibi nedenlerin olduğu düşünülmektedir.

‘Ev ziyaretlerine gitmeden önce plan yapılmaktadır’, ifadesine öğretmenler %16.5 ‘tamamen katılıyorum’, %25.7 ‘katılıyorum’, % 36.7 ‘kısmen katılıyorum’, %18.3 ‘katılmıyorum’, %2.8 ‘hiç katılmıyorum’ cevabı vermişlerdir. Öğretmenlerin %42.2’si bu maddeyi destekleyen görüş bildirmişlerdir. Bu durum öğretmenlerin ev ziyaretleri gerçekleştirilmeden önce planlama yaptıkları şeklinde yorumlanabilir. Ancak bu maddeye ilişkin öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması $X=2.65$ ‘kısmen katılıyorum’ şeklindedir. Elde edilen veriler planlama ile ilgili bazı sorunların olduğunu göstermektedir. Bu araştırmadan elde edilen verilerin aksine Ensari ve Zembat (1999), öğretmen ve aile arasındaki paylaşımın ve iletişimin planlı bir şekilde ele alınması hem velilerin hem de öğretmenlerin çocuğun gelişimine ilişkin isteklerini gerçekleştirme fırsat yaratır görüşünü savunmuşlardır. Ayrıca kurumda verilen eğitimin devamlılığı, ailenin çocuğunu daha iyi tanınması, program konusunda bilgi sahibi olabilmesi vb. nedenlerle okul öncesi programında yer alan etkinliklerin mutlaka planlı olarak yapılmalıdır (Oktay ve Unutkan, 2003).

Tablo 4.8’e göre ‘Öğretmen için ev ziyaretleri zaman kaybına neden olmaktadır’ maddesine öğretmenler %13.8 ‘hiç katılmıyorum’, %31.2 ‘katılmıyorum’, %21.1 ‘kısmen katılıyorum’, %22.9 ‘katılıyorum’ ve %11 ‘tamamen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmişlerdir. Öğretmenlerin %45’i maddeyi desteklemeyen görüş bildirmişlerdir. Görüşlerin aritmetik ortalaması $X=3.13$ ’tür. Bu değer ‘kısmen katılıyorum’ düzeyindedir.

Öğretmenlerin ‘Ev ziyaretleri öğretmenlere fazladan yük getirmektedir’, ifadesine ‘katılmıyorum’ ve ‘hiç katılmıyorum’ şeklindeki cevaplarının toplamı %37.6, ‘kısmen

'katılıyorum' şeklindeki cevapların oranı %26.6 ve 'tamamen katılıyorum' ve 'katılıyorum' şeklindeki görüşlerin toplamı %35.8'dir. $X=2.94$ olarak bulunmuştur. Bu değer 'kısmen katılıyorum' düzeyindedir. Anketin bu maddesine ilişkin öğretmen cevapları 'Öğretmen için ev ziyaretleri zaman kaybına neden olmaktadır' maddesine ilişkin öğretmen cevapları ile paralellik göstermektedir. Bu iki maddeye göre bu konuda bazı sıkıntıların olabileceği akla gelmektedir. Oğuzkan ve Oral (1997)'a göre, öğretmenlerin aile katılımı etkinliklerini planlamanın çok zaman aldığına inanmaları, hem ailelerde hem de öğretmenlerde iş stresinin olması bu durumu etkilemektedir.

'Ev ziyaretleri sırasında ailelerin olumsuz davranışları ile karşılaşmaktadır.' ifadesine öğretmenler %45 oranında olumsuz görüş , %29.4 oranında olumlu görüş ve %25.7 oranında kısmen katılıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. $X=3.22$ bulunması, öğretmenlerin bu konudaki görüşlerinin 'kısmen katılıyorum' düzeyinde olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.8'de yer alan 'Öğretmenler ev ziyaretleri sırasında kendilerini rahat hissetmektedirler', önermesi incelendiğinde %40.4 oranında destekleyen, %29.4 oranında desteklemeyen, % 30.3 oranında kısmen katılıyorum şeklinde görüş bildirenlerin olduğu görülmektedir. $X=2.88$ kısmen katılıyorum düzeyindedir. Bulgular öğretmenlerin ev ziyaretleri sırasında kendilerini rahat hissettikleri yönündedir.

Tablo 4.8'e göre 10. madde 'Ev ziyaretinin süresi aile ve öğretmenin ihtiyaçları doğrultusunda belirlenmektedir.' şeklindedir. Bu görüşü destekleyen görüşler toplamı %70.6'dır. Görüşlerin aritmetik ortalaması $X=1.90$ 'dır. Bu değer öğretmen görüşlerinin ortalamasının 'katılıyorum' düzeyinde olduğunu göstergesidir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun ev ziyaretleri süresini ailenin ve kendisinin ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştirdiği yorumu yapılabilir.

'Ev ziyaretleri öğretmenin çocuk ve aileyi daha iyi tanmasına fırsat vermektedir.' maddesindeki ifadeye katılan öğretmenlerin oranı %69.7'dir. 'Kısmen katılıyorum' şeklinde cevap verenlerin oranı %21.1 ve 'katılmıyorum' görüşünü belirtenlerin oranı %9.2'dur. Görüşlerin ortalaması $X=1.95$ 'tir. Bu değer öğretmen görüşlerinin ortalamasının 'katılıyorum' düzeyinde olduğunu göstergesidir. Bu bulgulara göre ankete cevap verenlerin çoğunluğu ev ziyaretlerinin, öğretmenin çocuk ve aileyi daha iyi tanmasına fırsat verdiğini göstermektedir. Öğretmenler ziyaretler sayesinde çocuğu ev ortamında gözlemeleme fırsatı bulacaklardır. Çocuğun evdeki davranışları ile

okuldaki davranışları arasında karşılaştırma olanağı olacaktır. Ev ziyaretleri, ebeveynlerin değerlerini, çocuğuna karşı tutum ve davranışlarını, çocuk ile ilgili beklentilerini öğrenmek ve aileyi tanımak için kullanılan en iyi yöntemlerden biridir. Öğretmen açısından güç olsa da çocukların evleri-ne yapılan ziyaretler çok önemli eğitim fırsatları sunmaktadır (İşmen ve Yıldız, 1996).

Tablo 4.8'deki bulgular incelendiğinde, 'Ev ziyaretleri sırasında anne babaların geleneksel tutumlarına ve değer yargılarına dikkat edilmektedir', ifadesini destekleyen görüşlerin oranı %77.1'dir. %22 oranında '2kısım katılıyorum' ve %0.9 oranında 'katılmıyorum' görüşü bildirilmiştir. $X=1.91$ 'katılıyorum' şeklindedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu maddeye olumlu görüş bildirmişlerdir. Ev ziyaretleri sırasında ailenin geleneksel tutumlarına, değer yargılarına değer vermek, öğretmenin aileye önem verdiğini göstermektedir. Öğretmenlerin ailenin değer yargılarını değiştirmek gibi bir misyonu olmamalıdır. Öğretmen, ev ziyaretleri sırasında duygu ve düşüncelerini paylaşarak onları desteklemelidir. Onlara, çocuklarını günlük yaşamlarının dışında değil içinde tutmaları konusunda rehberlik etmelidir (İşmen ve Yıldız, 1996).

Tablo 4.8'deki bulgular 'Ev ziyaretleri aile öğretmen ilişkisini geliştirmektedir', ifadesi yönünden incelendiğinde şunları söylemek olanaklıdır. İfadeyi destekleyen görüşlerin toplamı %69.7'dir. 'Kısmen katılıyorum' şeklinde görüş bildirenlerin oranı %24.8 ve 'katılmıyorum' şeklinde yanıt verenlerin oranı %5.5'dir. $X=1.93$ 'katılıyorum' şeklindedir. Onaltıncı maddede yer alan "Aileler ev ziyaretleri sırasında duygu ve düşüncelerini daha rahat ifade etmektedirler", ifadesine 'katılıyorum' ve 'tamamen katılıyorum' şeklinde görüş bildirerek destekleyen öğretmenlerin toplamı, %55, 'kısmen katılıyorum' şeklinde görüş bildirenlerin oranı %28.4 ve 'katılmıyorum' şeklinde görüşlerin oranı %16.5 olarak bulunmuştur. $X=2.40$ 'tır. Bu değer öğretmen görüşlerinin ortalamasının 'katılıyorum' şeklinde olduğunu göstermektedir. Bu iki maddenin bulgularından hareketle ev ziyaretlerinin aile öğretmen arasındaki ilişkiyi geliştirdiği, ziyaretler sırasında ailenin kendisini rahatça ifade edebildiği sonucuna ulaşılabilir. Aileler ev ziyaretleri sayesinde, çocukları ile ilgili dile getiremedikleri konuları da paylaşabilme olanağı bulabileceklerdir. Öğretmenin desteği ile sorunlar hakkında bilgi sahibi olma, sorunlarla baş edebilme fırsatı yakalama olanağı da bulabileceklerdir.

'Bir sonraki ev ziyareti aile ile birlikte planlanmaktadır', maddesini öğretmenler %49.5 oranında desteklemişler, %35.8 oranında kısmen katılıyorum şeklinde görüş bildirmişler, %14.7 oranında karşıt görüş bildirmişlerdir. Görüşlerin aritmetik ortalaması $X=2.44$ 'katılıyorum' olarak bulunmuştur. Bu değerler araştırmaya katılan öğretmenlerin ev ziyaretlerine gittiklerinde gelecek ziyareti aile ile planladıklarını göstermektedir. Planlanmanın beraber yapılması aile ve öğretmen için faydalı olacaktır. Eğer ziyaret yapılan evde çocukla ilgili bir problem varsa yapılan planlama sayesinde bu durum kontrol edilebilecektir. Belirlenen ziyaret zamanına kadar durum takip edilmelidir. Ziyaretler sayesinde olabilecek gelişmeler yakından izlenebilecektir. MEB 2006 Okul Öncesi Programına göre öğretmen ve aile ziyaretin değerlendirilmesini ve bir sonraki ziyaretin planlanmasını beraber yapar. Elde edilen veriler bunu desteklemektedir.

'Ev ziyaretleri ailenin çocuğunu daha iyi tanınmasına katkı sağlamaktadır', ifadesine öğretmenlerin verdiği cevapların dağılımı incelendiğinde %31.2 'tamamen katılıyorum', %35.8 'katılıyorum', %28.4 'kısmen katılıyorum', %4.6 'katılmıyorum' görüşleri göze çarpmaktadır. $X=2.06$ 'katılıyorum' düzeyindedir. Bu maddeye ilişkin görüşler ev ziyaretlerinin ailenin çocuğunu daha iyi tanınmasına fırsat verdiği yönündedir. Öğretmenler ziyaretler sayesinde çocuğu ev ortamında gözlemleme fırsatı bulacaklardır. Çocuğun evdeki davranışları ile okuldaki davranışları arasında karşılaştırma olanağı olacaktır. Öğretmenler çocuğun okul yaşantısındaki detaylardan bahsederken ailenin fark etmediği bir durum hakkında bilgisi sahibi olması sağlanabilir. Çocuk okulda arkadaşları ile sürekli bir iletişim halinde olduğu için evde görülmeyen bir durum görülebilir. Ziyaretler sayesinde ailenin de bu durumdan haberdar olması sağlanmış olur. Öğretmenin, çocuğun okul ve ev arasında varsa farklılıkların aileye aktarmasıyla aile çocuğunu daha iyi tanıma şansı bulacaktır şeklinde bir yorum yapılabilir.

Tablo 4.8 incelendiğinde 'Her öğrenci için en az bir kere ev ziyareti yapılmaktadır', ifadesini öğretmenler %34 oranında desteklemişlerdir. %21.1 oranında kısmen katılıyorum, %44.9 oranında olumsuz görüş bildirmişlerdir. Görüşlerin aritmetik ortalaması $X=3.04$ 'kısmen katılıyorum' olarak bulunmuştur. Bu bulgulara göre öğretmenlerin her öğrenci için ev ziyareti yapamadıkları söylenebilir. Ancak MEB 2006 Okul öncesi Programına göre her öğrenci için ev ziyaretleri gerçekleştirilmelidir. Elde edilen bulgular programı destekler nitelikte bulunmamıştır.

Tablo 4.8'e göre, 'Davranış sorunları görülen çocuklara yapılacak ziyaret sayısı artırılmaktadır',ifadesine 'katılıyorum' ve 'tamamen katılıyorum' şeklinde görüş bildirerek destekleyen öğretmenlerin toplamı, %49.5, 'kısmen katılıyorum' şeklinde görüş bildirenlerin oranı %27.5 ve 'katılmıyorum' ve 'hiç katılmıyorum' şeklindeki görüşlerin toplam oranı %22.9 olarak bulunmuştur. Bu maddeden alınan görüşlerin aritmetik ortalamasının $X=2.53$ 'katılıyorum' düzeyinde olması, davranış sorunları görülen çocuklara ziyaret sayısı artırılması yönünde olduğunu göstermektedir. Davranış sorunlarının ortadan kalkması için bir defa ziyaret gerçekleştirmek yeterli olmayacağı düşünülmektedir. Sorunun düzeltilmesi için aileyle birlikte çalışmalar yapılabilir. Bu çalışmaların sonuçları da ziyaretler sayesinde yakından takip edilebilir. Varılan nokta aile ile değerlendirilirse olumlu sonuçlar verecektir şeklinde yorum yapılabilir.

Tablo 4.8'e göre, 'Ev ziyaretleri ile çocuk öğretmenin kendisi ile ilgilendiğini ve değer verdiğini düşünmektedir' ifadesine 'katılıyorum' ve 'tamamen katılıyorum' şeklinde görüş bildirerek destekleyen öğretmenlerin toplamı, %75.3 ve 'katılmıyorum' şeklindeki görüşlerin oranı %3.7 ve 'kısmen katılıyorum' şeklinde cevap veren öğretmenlerin oranı %21.1 olarak bulunmuştur. $X=1.83$ 'katılıyorum' düzeyinde bulunmuştur. 'Ev ziyareti gerçekleştirilen çocuklarda olumlu davranışlar gelişmektedir', ifadesine 'katılıyorum' ve 'tamamen katılıyorum' şeklinde görüş bildirerek destekleyen öğretmenlerin toplamı %56.8, 'kısmen katılıyorum' şeklinde görüş bildirenlerin oranı %33.9 ve 'katılmıyorum' şeklindeki görüşlerin oranı %9.2 olarak bulunmuştur. $X=2.23$ 'katılıyorum' yönündedir. Bu iki madde birlikte ele alındığında ev ziyareti gerçekleştirilen öğrenci, öğretmenin kendisi ile ilgilendiğini düşünmekte ve çocukta olumlu davranışlar gelişmektedir denilebilir. Çocuk için öğretmenin onun evine gelmesi çok önemli bir konudur. Bu durum okuldaki davranışlarına yansımaktadır. Arkadaşları arasındaki sohbetlerde de kendisini gösterecektir. Öğretmenin ziyaretleri çocuk ve aileyi daha iyi tanmasına fırsat vermektedir. Aile, ev ziyaretleri sırasında duygu ve düşüncelerini daha rahat ifade edebilmekte, çocuk ise öğretmenin kendisiyle ilgilendiğini ve değer verdiğini düşünerek özsaygısını geliştirebilmektedir (Aral vd., 2002).

Tablo 4.8'de yer alan 'Ev ziyaretleri sırasında çocuk kendisini doğal olarak yansıtmaktadır', ifadesini öğretmenler %45 oranında desteklemiştir. Karşıt görüş bildirenlerin oranı %30.2'dir. Öğretmenlerin %24.8'i kısmen katılıyorum yönünde

görüş bildirmişlerdir. Görüşlerin aritmetik ortalaması $X=2.77$ ‘kısmen katılıyorum’ olarak bulunmuştur. Bu verilerden hareketle, ev ziyaretleri sırasında çocuğun kendisini tam olarak doğal yansıtamadığı söylenebilir.

Tablo 4.8’e göre ‘Ev ziyaretleri ile velilere rehber olunmaktadır’, önermesini öğretmenler %72.5 oranında desteklemişlerdir. %26.6 oranında ‘kısmen katılıyorum’ ve %0.9 oranında ‘katılmıyorum’ şeklinde görüş bildirmişlerdir. $X=2$ ‘katılıyorum’ şeklinde ortaya çıkmıştır. ‘Ev ziyaretleri sırasında aileye eğitim ile ilgili kaynaklar önerilmektedir’, ifadesini ise %63.3 oranında desteklemişler, %27.5 oranında ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmişler ve %9.2 oranında katılıyorum ve hiç katılmıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. $X=2.25$ ‘katılıyorum’ düzeyindedir. Bu iki maddeye ilişkin bulgular birlikte ele alındığında ev ziyaretleri ile ailelere rehber olduğu, kaynaklar önerildiği sonucuna varılabilir. Ailelerin ihtiyaç duydukları konularda rehber olunabilir, ailelere bu yönde yararlı olabilecek kaynaklar önerilebilir. Kaynakların önerilmesi ile iş bitmemeli dönütler alınmalıdır. Etkileri değerlendirilmelidir yoksa bir anlamı olmayacaktır. Aileler sıkıntı yaşadıklarında öğretmenden yardım isteyebilmelidirler. Öğretmenin bu güveni ailelere verebilmesi oldukça önemlidir. Aile katılımı, anne-babaya konuya özgü becerilerin öğretilmesi, sosyal ve duygusal destek verilmesi, anne-baba ve profesyoneller arasında bilgi alışverişi, uygun anne-baba-çocuk ilişkilerinin geliştirilmesi ve anne-babaya toplumsal kaynaklara ulaşmalarında yardımcı olmak şeklinde tanımlanabilir (Ömeroğlu vd., 2003). Elde edilen veriler de bu tanıma destekler niteliktedir.

Tablo 4.8’de görüldüğü gibi ‘Ev ziyaretleri ile öğretmen, aileye çocuğun ev ortamında kazanabileceği deneyimler hakkında bilgi vermektedir’, önermesine öğretmenlerin %74.3’ü olumlu görüş bildirmişlerdir. Öğretmenlerin %7.3’ü karşıt görüş bildirmişler, %18.3’ü ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde yanıt vermişlerdir. $X=2.07$ ‘katılıyorum’ düzeyindedir. Bu bulgular ışığında araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun ev ziyaretleri sırasında çocuğun evde kazanabileceği deneyimler hakkında bilgiler verdikleri yorumu yapılabilir.

Tablo 4.8 incelendiğinde ‘Ev ziyaretleri ile öğretmen çocuk ve ebeveynin birlikte oynayabileceği etkinlikler, materyaller planlamaktadır’, ifadesini öğretmenler %40.3 oranında desteklemişler, %29.4 oranında karşıt görüş bildirmişler, %30.3 oranında da ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde görüş bildirmişlerdir. $X=2.79$ ‘kısmen katılıyorum’

düzeyinde bulunmuştur. Elde edilen bu bulgulara göre araştırmaya katılan öğretmenler ev ziyaretleri sırasında çocuk ve ailenin birlikte oynayabileceği etkinlikler ve materyaller planlama konusunda eksiklikleri olduğu söylenebilir.

‘Ev ziyaretleri ile öğretmen aileye nitelikli bir ev ortamı düzenlenmesi hakkında bilgi vermektedir’, önermesine öğretmenlerin %66.1’i olumlu görüş ifade etmişler, %25.7’si kısmen katılmışlar, %8.2’si ‘katılmıyorum’ ve ‘hiç katılmıyorum’ şeklinde görüş bildirmişlerdir. Aritmetik ortalama $X=2.18$ ’dir. bu değer ‘katılmıyorum’ düzeyindedir. Bulgulara göre, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun ev ziyaretleri sırasında aileye nitelikli bir ev ortamı düzenleme konusunda bilgi verdikleri yorumunu çıkartmamızı sağlayabilir. Ev ziyaretleri sırasında öğretmen anne baba ve çocuğun evde kullanmasına uygun öğrenme etkinlikleri, materyaller, araç gereçler hakkında öneriler sunabilir, aile bireyleri arasındaki iletişimi izleyebilir, okulda verilen eğitimin uygulanıp uygulanmadığını gözlemleyebilir. Ev ziyaretlerinde öğretmenin en önemli rolünün rehberlik olduğu unutulmamalıdır. Öğretmen çocuk ve ebeveynin birlikte oynayabileceği etkinlik planlamalı, ebeveyni dinleyerek onunla konuşup tartışarak desteklemelidir. (Tezel Şahin ve Özyürek, 2010). Elde edilen bulgular bu ifadeleri destekler niteliktedir. Ayrıca MEB 2006 Okul Öncesi Eğitim Programı’nda ev ziyaretlerinde öğretmen aile ve çocuğun birlikte rol alacakları etkinlikler ve oyunlar planlar, oyunlar oynar, ebeveyne ihtiyaç duydukları konularda bilgiler verir (çocuk için yeni bir durum örneğin kardeşin doğması vb.) ifadeleri yer almaktadır. Elde edilen veriler de bu ifadeleri destekler niteliktedir.

4.2.2. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İstatistiksel Analizi

Araştırmanın ikinci alt probleminin maddesi ‘Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine yönelik öğretmen görüşleri arasında cinsiyete göre fark var mıdır?’ biçiminde ifade edilmişti. Bu alt probleme cevap bulmak amacıyla, yapılan T testi sonuçları Tablo 4.9’da verilmiştir.

Tablo 4.9. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin T Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	X	S	sd	t	p
Kadın	104	71.6250	14.1	107	.847	.399
Erkek	5	66.2000	8.8			

Öğretmenlerin cinsiyete göre görüşlerinde anlamlı bir fark olup olmadığı t testi sonuçlarına göre Tablo 4.9’da gösterilmiştir. Kadın öğretmenlerin görüşlerinin aritmetik ortalaması $X=71.6250$, erkek öğretmenlerin aritmetik ortalaması $X=66.2$ olarak bulunmuştur. Elde edilen verilerin çözümlenmesi öğretmenlerin cinsiyetleri yönünden yapıldığında şunlar söylenebilir: Öğretmenlerin ev ziyaretleri ile ilgili görüşleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemektedir. $t(107)=.847$, $p>0.05$, bulunmuştur.

4.2.3. Öğretmenlerin Kıdem Durumlarına Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İstatistiksel Analizi

Araştırmanın üçüncü alt problem maddesine göre Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine yönelik öğretmen görüşleri arasında kıdem durumuna göre anlamlı farkın olup olmadığı araştırılmıştır. Bu alt probleme cevap bulmak amacıyla f testi (Descriptives) sonuçları tablo 4.10’da verilmiştir.

Tablo 4.10. Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (Descriptive) Sonuçları

Kıdem	N	X	Ss
1 yıldan az (1)	8	78.2	18.9
1-5 yıl (2)	38	73.5	13.9
6-10 yıl (3)	34	69.4	11.2
11-15 yıl (4)	17	62.2	15.4
15 yıldan fazla (5)	12	78.2	8.1
Toplam	109	71.3	13.9

1 yıldan az mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin, ev ziyaretlerine yönelik görüşlerinin puan ortalaması 78.2, 1-5 yıl arasında mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin görüşlerinin puan ortalaması 73.5, 6-10 yıl arasında mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin görüşlerinin puan ortalaması 69.4, 11-15 yıl arasında mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin görüşlerinin puan ortalaması 62.2, 15 yıldan fazla kıdeme sahip öğretmenlerin görüşlerinin puan ortalaması 78.2'dir. Anket maddelerinden alınan puanların yüksek olması olumsuz görüşü, düşük olması ise olumlu görüşü ifade ettiği ifadesine bağlı olarak puan ortalamalarına bakıldığında; en yüksek ortalamanın 11-15 yıl arasında görev yapan öğretmenlere ait olduğu görülmektedir. En düşük puan ortalamasının ise ($X=78.2$) 1 yıldan az ve 15 yıldan fazla mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerde olduğu görülmektedir.

Tablo 4.10 incelendiğinde 11-15 yıl arasında mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin ev ziyaretlerine yönelik görüşlerinin daha olumlu olduğu verisine ulaşılmıştır. Öğretmenlik mesleğine yeni başlayan öğretmenler ile 15 yıldan fazla mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin ev ziyaretlerine ilişkin görüşlerinin daha olumsuz olduğu görülmektedir. 1 yıldan daha az süredir görev yapan öğretmenlerin meslek hayatında yeni ve deneyimsiz olmaları bu verilerin çıkmasını destekleyebilir. 15 yıldan fazla süredir görev yapan öğretmenlerin meslek hayatlarındaki isteklerinin, azimlerinin, heyecanlarının azalması bu bulguların elde edilmesini destekleyebilir.

Grupların puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla yapılan Anova testi sonuçları Tablo 4.11'de verilmiştir.

Tablo 4.11 Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (ANOVA) Sonuçları

Kıdem	KT	sd	KO	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	2677.124	4	669.281	3.778	.007	1-4
Grup İçi	18424.454	104	177.158			2-4
Toplam	21101.578	108				4-5

Tablo 4.11 incelendiğinde öğretmenlerin ev ziyaretlerine yönelik görüşleri, öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre anlamlı farklılık [$F(4-104)=3.778$, $p<0.05$]

göstermektedir. Mesleki kıdemleri 1 yıldan az, 1–5, 6–10, 11–15, 15 yıldan fazla olan öğretmenlerin ev ziyaretlerine ilişkin görüşlerinin puan ortalamalarındaki farkın kaynağına ilişkin Post Hoc çoklu karşılaştırma analizi olan Tukey testi yapılmıştır. Tablo 4.12’de Tukey testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 4.12. Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (TUKEY) Sonuçları

Kıdem (I)	Kıdem (II)	Anlamlı Fark (I-II)	Ss	p
11-15 yıl(4)	1 yıldan az (1)	-16.01	5.7	.046
	1-5 yıl (2)	-11.3	3.7	.034
	6-10 yıl (3)	-7.2	3.9	.366
	15 yıldan fazla(5)	-16.01	5	.016

Gruplar arasındaki farklılığı tespit etmek için yapılan ikili karşılaştırmalar sonucunda birinci ve dördüncü gruplar ($p=.046$; $p<.05$), ikinci ve dördüncü gruplar ($p=.034$; $p<.05$) ile dördüncü ve beşinci üçüncü grupların ($p=.016$ $p<0.05$) görüşleri arasında farklılık görülmüştür. Öğretmenlerin görüşleri, mesleki kıdem değişkeninden önemli ölçüde etkilenmiştir. Bu bulgulardan hareketle 11-15 yıl arasında mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin, 5 yıl ve altında hizmet süresi olan öğretmenlere göre, ev ziyaretlerine yönelik daha olumlu görüş içerisinde oldukları ortaya çıkmıştır. Meslekte deneyimleri artan öğretmenlerin ev ziyaretlerine yönelik düşüncelerinin daha olumlu olduğu düşünülmektedir. Ayrıca 15 yıldan fazla kıdeme sahip öğretmenlerin, 11-15 yıl arasında kıdeme sahip öğretmenlere oranla ev ziyaretlerine yönelik daha olumsuz görüş bildirdikleri görülmektedir. Bu verilere göre mesleki hizmet yılı 15 yıldan fazla olan öğretmenlerin ev ziyaretlerine ilişkin olumsuz değerlendirmeler yapmaları isteklerinin, heyecanlarının azalmasından ve tükenmişlik düzeylerinin artmasından kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

4.2.4. Öğretmenlerin Eğitim Düzeylerine Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İstatistiksel Analizi

Araştırmanın üçüncü alt problemi ‘Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine yönelik öğretmen görüşleri arasında eğitim düzeylerine göre fark var

mıdır?’ şeklinde ortaya konmuştur. Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerinin katılımcıların eğitim düzeyi değişkeni açısından farklılaşma durumuna ilişkin olarak yapılan f testi (Descriptives) sonuçları Tablo 4.13’te verilmiştir.

Tablo 4.13. Öğretmenlerin Eğitim Düzeylerine Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (Descriptives) Sonuçları

Eğitim Düzeyi	N	X	Ss
Ön lisans	7	79	15.8
Lisans	100	70.9	13.8
Yüksek Lisans	2	66.5	4.9
Doktora	-		
Toplam	109	71.3	13.9

Tablo 4.13 incelendiğinde ön lisans mezunu öğretmenlerin ev ziyaretlerine yönelik puanlarının ortalaması $X=79$, lisans mezunu öğretmenlerin puanlarının ortalaması $X=70.9$ ve yüksek lisans mezunu öğretmenlerin puanlarının ortalaması ise $X=66.5$ ’tir. Puan ortalamalarına bakıldığında en yüksek ortalamanın yüksek lisans mezunu olan öğretmenlere ait olduğu, daha sonra sırasıyla lisans mezunu öğretmenlerin ve ön lisans mezunu olan öğretmenlerin geldiği görülmektedir.

Grupların puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla yapılan f testi (Anova) sonuçları Tablo 4.14’de verilmiştir.

Tablo 4.14 Öğretmenlerin Eğitim Düzeylerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (ANOVA) Sonuçları

Eğitim Düzeyi	KT	sd	KO	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	473.438	2	236.719	1.216	
Grup İçi	20628.140	106	194.605		Yok
Toplam	21101.578	108			

Tablo 4.14'e göre, öğretmenlerin ev ziyaretlerine yönelik görüşlerinin puan ortalamaları arasında eğitim düzeylerine yönelik anlamlı farklılık [$F(2-106)=1.216$, $p>0.05$] görülmemektedir. Farklı eğitim düzeylerindeki öğretmenlerin ev ziyaretlerine ilişkin görüşleri birbirine benzer niteliktedir yorumu yapılabilir.

4.2.5. Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okul Türüne Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İstatistiksel Analizi

Araştırmanın dördüncü alt problemi “öğretmenlerin mezun olduğu okul türüne göre ev ziyaretlerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir. Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine ilişkin katılımcıların mezun olduğu okul türü değişkeni açısından farklılaşma durumuna bakmak için yapılan f testi (Descriptives) sonuçları Tablo 4.15.'te verilmiştir.

Tablo 4.15. Öğretmenlerin Mezun Olduğu Okul Türüne Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (Descriptive) Sonuçları

Mezun Olduğu			
Okul Türü	N	X	Ss
Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği (1)	56	68.3	12.2
Üniversitelerin Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü(2)	11	65	11.8
Mesleki Eğitim Fakültesi Anaokulu Öğretmenliği(3)	15	71.2	15
Açık Öğretim Fakültesi (4)	18	82.2	12.3
Diğer(5)	9	76.6	16.6
Toplam	109	71.3	13.9

Tablo 4.15 incelendiğinde, Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği bölümü mezunu öğretmenlerin ev ziyaretlerine ilişkin görüşlerinin ortalaması $X=68.3$, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi bölümü öğretmenlerin puanlarının ortalaması $X=65$, Anaokulu Öğretmenliği bölümü mezunu öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması $X=71.2$, Açık Öğretim Fakültesi

Okul Öncesi Öğretmenliği bölümü mezunu öğretmenlerinin puanlarının ortalaması $X=82.2$ ve diğer bölümlerden mezun olan öğretmenlerin puanlarının ortalaması $X=76.6$ 'dır. Bu bulgulara göre en yüksek ortalamanın Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü mezunu olan öğretmenlere, en düşük ortalamanın da Açık Öğretim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü mezunu öğretmenlere ait olduğu görülmektedir.

Grupların puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla yapılan Anova testi sonuçları Tablo 4.16.da verilmiştir.

Tablo 4.16 Öğretmenlerin Mezun Olduğu Okul Türüne Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (ANOVA) Sonuçları

Mezun Olunan Okul Türü	KT	sd	KO	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	3367.194	4	841.799	4.937	.001	1-4, 2-4
Grup İçi	17734.384	104	170.523			
Toplam	21101.578					

Tablo 4.16. incelendiğinde farklı okul türünden mezun olan öğretmenlerin, ev ziyaretlerine yönelik görüşlerinin farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin olarak hesaplanan f değeri, ($f=4.937$, $p= .001$) grupların puan ortalamaları arasındaki farkın .05 düzeyinde anlamlı olduğunu ifade etmektedir.

Gruplar arası puan ortalamasına arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla yapılan Tukey testi sonuçları Tablo 4.17'de verilmiştir.

Tablo 4.17. Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okul Türüne Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (TUKEY) Sonuçları

Mezun Olunan(I) Okul Türü	Mezun Olunan Okul Türü (II)	Anlamlı Fark	Ss	p
Açık Öğretim Fak.(4)	Eğitim fak. Okul Öncesi Öğrt.(1)	13.9	3.5	.001
	Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü(2)	17.2	4.9	.007
	Mesleki Eğitim Fak.(3)	11	4.5	.120
	Diğer (5)	5.6	5.3	.830

İstatistiksel analiz sonuçları, araştırmaya katılan öğretmenlerin ev ziyaretlerine yönelik görüşlerinin, mezun olunan okul türüne göre farklılaştığını göstermektedir. Farklılığı tespit etmek için yapılan Tukey testi sonucunda birinci ve dördüncü gruplar ($p=.001$; $p<0.05$) ile ikinci ve dördüncü grupların ($p=.007$; $p<0.05$) görüşleri arasında farklılık görülmüştür. Açık Öğretim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü'nden mezun olan öğretmenler ile Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü'nden mezun olan öğretmenler arasında, Eğitim Fakültesi mezunu olan öğretmenler lehine ev ziyaretlerine yönelik görüşlerin puan ortalaması açısından anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir. Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü'nden mezun olan öğretmenlerin ev ziyaretlerine ilişkin görüşleri ($X=68.3$) Açık Öğretim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü'nden mezun olanlara göre ($X=82.2$) daha olumlu olduğu ortaya çıkmıştır. Aynı şekilde Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü mezunu öğretmenlerin ev ziyaretlerine yönelik düşünceleri ($X=65$), Açık Öğretim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği mezunu öğretmenlere oranla ($X=82.2$) daha olumlu olduğu görülmektedir. Bu farklılıkların nedenlerinin çok çeşitli olabileceği düşünülmektedir. Açık Öğretim Fakültesi'nden mezun olmuş olan öğretmenlerin, alanda gerekli eğitimi almadan ve beklenen niteliklere sahip olmadan öğretmenlik mesleğine atanmış olabilecekleri söylenebilir. Eğitim fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü'nden mezun olan öğretmenler ile üniversitelerin Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü'nden mezun olan öğretmenler, okul öncesi eğitim programındaki bütün etkinlikler için teorik ve uygulamalı olarak dersler almaktadırlar. Açık öğretim Fakültesi mezunu öğretmenler

ise örgün bir eğitime devam etmedikleri için yeterli donanıma sahip olmadan göreve başlamış olabilirler.

Öğretim programlarının uygulayıcısı konumundaki öğretmenlerin programın temel yapısını oluşturan teori ve teknikleri bilmesi bunları uygulama yeterliliğine sahip olması kadar önemlidir. Bu sonuçlar Açık Öğretimi Fakültesi mezunu öğretmenlerin bu teorik ve uygulamalı eğitimlerden yeterince faydalanamadıklarının bir göstergesi olarak yorumlanabilir

4.2.6. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okul Türüne Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İstatistiksel Analizi

Araştırmanın beşinci alt probleminin maddesi “Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine yönelik öğretmen görüşleri arasında çalıştıkları okul türüne göre fark var mıdır?” biçiminde ifade edilmiştir. Bu alt probleme cevap bulmak amacıyla, yapılan T testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 4.18. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okul Türüne Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin T Testi Sonuçları

Çalışılan Okul Türü	N	X	S	sd	t	p
İlköğretime Bağlı Anasınıfı	87	64.4	14.4	107	2.6	.009
Bağımsız Anaokulu	22	73.1	9.1			

Öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre ev ziyaretlerine ilişkin görüşleri anlamlı farklılık $t(107) = .009$; $p < 0.05$ göstermektedir. İlköğretime bağlı anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin puanlarının ortalaması ($X=64.4$) iken bağımsız anaokullarında çalışan öğretmenlerin puanlarının ortalaması ($X=73.1$) olarak bulunmuştur. Elde edilen bu bulgular anasınıfı öğretmenlerinin ev ziyaretlerine yönelik görüşlerinin, anaokulu öğretmenlerine göre daha olumlu olduğunu ifade etmektedir.

4.2.7. Öğretmenlerin Meslek Statülerine Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İstatistiksel Analizi

Farklı meslek statüsünde görev yapan öğretmenlerin ev ziyaretlerine ilişkin verdikleri cevapların ortalamaları Tablo 4.19’da görülmektedir.

Tablo 4.19. Öğretmenlerin Meslek Statülerine Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (Descriptive) Sonuçları

Meslek Statüsü	N	X	Ss
Kadrolu Öğretmen	81	68.3	11.5
Sözleşmeli Öğretmen	13	77.6	16.7
Ücretli Öğretmen	15	82.5	16.6
Toplam	109	71.3	13.9

Tablo 4.19 incelendiğinde, kadrolu olarak görev yapan öğretmenlerin ev ziyaretleri ile ilgili görüşlerinin ortalaması $X=68.3$, sözleşmeli olarak çalışan öğretmenlerin puanlarının ortalaması $X=77.6$ ve ücretli olarak görev yapan öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması $X=82.5$ ’tir. En yüksek ortalamanın ($X=68.3$) kadrolu öğretmenlere, en düşük ortalamanın ücretli öğretmenlere ait olduğu analiz sonucunda ortaya çıkmıştır.

Grupların puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla yapılan f testi (Anova) sonuçları Tablo 4.20’de verilmiştir.

Tablo 4.20. Öğretmenlerin Meslek Statülerine Göre Çocuğu Tanıma Ve Değerlendirme Tekniklerinin Uygulanabilirliğine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (ANOVA) Sonuçları

Meslek Statüsü	KT	sd	KO	F	p
Gruplar arası	3135.484	2	1567.742	9.250	.000
Grup İçi	17966.094	106	169.491		
Toplam	21101.508	108			

Analiz sonuçları ankete görüş bildirerek katılan öğretmenlerin anket maddelerinden aldıkları puanların, öğretmenlerin meslek statülerine göre anlamlı farklılaştığını göstermektedir. ($f=9.250$, $p=.000$)

Gruplar arası puan ortalamasına arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla yapılan Tukey testi sonuçları Tablo 4.21’de verilmiştir.

Tablo 4.21. Öğretmenlerin Meslek Statülerine Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (TUKEY) Sonuçları

Meslek Statüsü(I)	Meslek Statüsü(II)	Anlamlı Fark (I-II)	Ss	p
Kadrolu Öğretmen(1)	Sözleşmeli Öğretmen (2)	9.3	3.8	.048
	Ücretli Öğretmen(3)	14.2	3.6	.001

İstatistiksel analiz sonuçları, ankete katılan öğretmenlerin ev ziyaretlerinden aldıkları puanların meslek statüsüne göre anlamlı farklılaştığını göstermektedir. ($p=.001$; $p<0.05$) Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu anlayabilmek için yapılan Tukey testi sonucunda, kadrolu öğretmenler ile sözleşmeli veya ücretli olarak görev yapan öğretmen görüşleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Öğretmenlerin görüşleri meslek statüsü değişkeninden önemli ölçüde etkilenmiştir. Bu nedenle görüşler farklılaşmıştır. Kadrolu öğretmenlerin ev ziyaretlerine ilişkin görüşleri sözleşmeli öğretmenlere ve ücretli öğretmenlere göre daha olumlu olduğu bulgulardan elde edilmiştir. Bu farklılığın birçok sebebinin olabileceği düşünülmektedir. Ücretli olarak görev yapan öğretmenlerin, kadrolu öğretmen gibi derse girmeleri ancak ders saati karşılığında ücret almaları, geçici olarak görev yapmaları, kadrolu öğretmenlerin sahip olduğu yasal haklara sahip olmamaları gibi nedenlerden dolayı ev ziyaretlerine yönelik olumsuz görüş belirtmiş olabilecekleri düşünülmektedir. Aynı şekilde sözleşmeli olarak çalışan öğretmenlerin kadrolu öğretmenlerin sahip olduğu hakların hepsine sahip olmamaları ve velilerin ön yargılı davranışları ile karşılaşmaları gibi olumsuzluklardan dolayı görüşleri etkilenmiş olabilir.

4.2.8. Öğretmenlerin Sınıf Mevcutlarına Göre Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşlerinin İstatistiksel Analizi

Farklı sınıf mevcutlarına sahip öğretmenlerin ev ziyaretlerine ilişkin verdikleri cevapların ortalamaları Tablo 4.22’de görülmektedir.

Tablo 4.22. Öğretmenlerin Meslek Statülerine Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (Descriptive) Sonuçları

Sınıf Mevcudu	N	X	Ss
11-15	8	71.7	15
16-20	46	70	14.8
21-25	43	71.8	12.6
26-30	10	73.6	17
31-35	2	78.5	6.3
Toplam	109	71.3	13.9

Sınıf mevcudu 11-15 arasında olan öğretmenlerin ev ziyaretlerine ilişkin görüşlerinin ortalaması $X=71.7$, sınıf mevcudu 16-20 arasında olan öğretmenlerin ortalama puanları $X=70$, sınıf mevcudu 21-25 arasında olan öğretmenlerin puanları ortalaması $X=71.8$, 26-30 arasında sınıf mevcudu olan öğretmenlerin ortalama puanları $X=73.6$ ve 31-35 arasında sınıf mevcudu olan öğretmenlerin puanları ortalaması $X=78.5$ 'tir. Tablo 4.22 incelendiğinde en yüksek ortalamanın sınıf mevcudu 16-20 aralığında olan öğretmenlere ($X=70$) ait olduğu, en düşük ortalamaya sahip öğretmenlerin sınıf mevcudunun 31-35 olduğu görülmektedir. Ev ziyaretleri konusunda en olumlu görüşe sahip olan öğretmenlerin sınıf mevcudu 16-20 aralığındadır.

Grupların puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla yapılan f testi (ANOVA) sonuçları Tablo 4.23'te verilmiştir.

Tablo 4.23. Öğretmenlerin Sınıf Mevcutlarına Göre Ev Ziyaretlerine Yönelik Görüşleri Arasındaki Farklılığa İlişkin F-Testi (ANOVA) Sonuçları

Sınıf Mevcudu	KT	sd	KO	F	p
Gruplar arası	237.665	4	59.416	.296	.880
Grup İçi	20863.913	104	200.615		
Toplam	21101.508	108			

Analiz sonuçları ankete katılan öğretmenlerin anket maddelerinden aldıkları puanların, öğretmenlerin sınıf mevcutlarına göre anlamlı farklılaşma [$F(4-104)=.296$, $p>.05$]

görülmemektedir. Başka bir ifadeyle sınıf mevcutları farklılaştıkça öğretmenlerin görüşleri farklılaşmamaktadır.

4.3. Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Araştırmadan elde edilen bulgular görüşme formunda yer alan ondört temel soruya verilen yanıtlar dikkate alınarak sunulmuştur.

4.3.1. Aile Katılım Çalışmalarının Önemi Hakkında Ne düşünüyorsunuz, Neden? Sorusunun Analizi

Araştırmada öğretmenlere ilk olarak ‘Aile katılım çalışmaları hakkında ne düşünüyorsunuz, neden?’ sorusu yöneltilmiştir. Sorunun yöneltildiği öğretmenlerin cevapları incelendiğinde büyük çoğunluğunun aile katılım çalışmalarının eğitimin sürekliliğini, etkililiğini artırdığını, çocukların gelişim özelliklerine katkıda bulunduğunu ve aile ile işbirliğini sağladığını belirtmişlerdir. Ö.14 aile katılımının önemini ‘Eğitimi daha sürekli ve etkili hale getirmekte ve çocuğun yaş düzeylerinden beklenen gelişimsel özelliklerine katkı sağlamaktadır. Bu nedendir ki aile katılımı çalışmalarının mutlaka olması gerektiğine inanıyorum.’ şeklinde açıklamıştır. Öğretmenlerin bir kısmı aile katılım çalışmalarının önemini, velinin eğitim sürecine dahil edilmesi, velilerin okulda yapılan çalışmalar hakkında bilgi sahibi olmaları, velilerin çocuklarını okul ortamında görmeleri, çocuklarının eksiklikleri hakkında bilgi sahibi olmaları yönünden önemli bulmaktadırlar. Öğretmenlerden Ö.22 ‘Ailenin eğitim ortamına katılmasına fırsat sağlıyor, çocuğunu okul ortamına görmesine, velilerin okulda yapılan etkinliklerden haberdar olmalarına fırsat veriyor.’ şeklinde görüş bildirmişlerdir. Öğretmenlerin bir kısmı aile katılım çalışmaları ile çocuklarda görülen olumsuz davranışların değiştirilebileceği için bu konuyu önemli bulmuşlardır. Öğretmenlerden Ö.24. ‘Aileye çocuğun okuldaki davranışları hakkında bilgi vermek, davranışların altında yatan nedenleri tespit etmek ve bunların çözümlerini üretmek amacıyla aile katılımının önemi büyüktür’ şeklinde yanıt vermiştir. Ayrıca öğretmenlerden Ö.26 ‘Okulda öğretilenlerin aile tarafından desteklenmesi, ortak kararlar alınması, birlikte hareket edilmesi çocukta olumlu davranışların pekişmesini sağlayacaktır.’ Şeklinde görüş bildirerek Ö.24’ü desteklemiştir. Öğretmenlerden bir kısmı, aile katılımının veli-çocuk arasında kaliteli zaman geçirilmesine katkıda bulunduğu için önemli bulunduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmenlerden Ö.5 ve ö16 ‘çocukla velinin kaliteli zaman geçirmesi sağlandığından aile katılımı etkinlikleri okul

öncesi çok önemli bir etkinliktir.’ demişlerdir. Ayrıca öğretmenlerden Ö.20 Aile katılımının amacına dikkat çekerek ‘Amacına uygun olarak kullanıldığında okul öncesi alanda faydalı bir çalışma’ şeklinde cevap verdiği; öğretmenlerden Ö.23 eğitimin kalitesine etkisini vurgulayarak ‘Aile katılımı okul-çocuk-aile üçgenini oluşturuyor ve bu birlikle eğitim daha kaliteli oluyor.’ dediği; öğretmenlerden Ö.29 sorumluluk ve özgüven konusuna değinerek ‘Aileye ve çocuğa sorumluluk veriliyor. Veli çocuğun gelişimi hakkında bilgi sahibi oluyor. Buna göre çocuğuna desteğini ilgisini artırabiliyor. Hem veliye hem çocuğa verilen sorumlulukla çocuğun özgüveni geliyor, birey olduğunun farkına varıyor.’ yanıtını vermiştir.

Öğretmenlerin verdikleri cevaplar alan yazındaki aile katılım çalışmalarının önemi ile örtüşmektedir.

4.3.2. ‘Aile Katılım Çalışmaları Yapıyor musunuz’ Sorusuna Verilen Cevapların Analizi

Öğretmenlere ‘Aile katılımı yapıyor musunuz’ sorusu yöneltilmiştir. Bu soruya öğretmenlerin verdiği cevaplar Tablo 4.24’te yer almaktadır.

Tablo 4.24. Aile Katılım Çalışması Yapıyor musunuz sorusuna Verilen Cevaplara Yönelik Analiz Sonuçları

Cevap	f	%
Evet	28	93.3
Hayır	2	6.6
Toplam	30	100

Tablo 4.24.’e göre araştırmaya katılan öğretmenlerin %93.3’ünün aile katılım çalışmaları gerçekleştirdiğini söylerken, %6.6’sının aile katılım çalışmalarını yapmadıklarını ifade etmişlerdir.

4.3.3. ‘Aile Katılım Çalışmalarını Yapıyorsanız Hangi Sıklıkla Yapıyorsunuz’ Sorusuna Verilen Cevapların Analizi

Öğretmenlerin, aile katılım çalışmalarını yapma sıklıklarına yönelik soruya verdikleri cevaplar Tablo 4.25’te yer almaktadır.

Tablo 4.25. Aile Katılım Çalışmalarının Yapılma Sıklığına Yönelik Analiz Sonuçları

sıklık	f	%
haftada bir	11	36.6
2 haftada bir	3	10
Ayda bir	6	20
2 ayda bir	3	10
Her dönem bir	5	16.6
Hiç	2	6.6
Toplam	30	100

Analiz sonuçlarına göre, öğretmenlerin %36.6’sı haftada bir , %20’si ayda bir kez, %16.6’sı her dönem bir kere , %10’u 2 haftada bir ve 2 ayda bir kere aile katılım çalışması yaptıklarını ifade ederken; %6.6’sı aile katılım çalışması yapmadıklarını belirtmişlerdir.

4.3.4. Aile Katılım Çalışmalarından Hangilerini Yapıyorsunuz Sorusuna Verilen Cevapların Analizi

Öğretmenlere ‘Aile katılım çalışmalarından hangilerini uyguluyorsunuz’ sorusu yöneltilmiş ve öğretmenlerden uyguladıkları çalışmaları şıklardan işaretlemeleri istenmiştir. Bulgulara yönelik yüzde ve frekans değerleri Tablo4.26’da yer almaktadır.

Tablo 4.26. Aile Katılım Çalışmalarından Hangilerini Yapıyorsunuz Sorusuna Verilen Cevaplara Yönelik Analiz Sonuçları

Aile Katılım Çalışmaları	f	%
Eğitim toplantıları	4	11.5
Konferanslar	4	11.5
Eğitim-duyuru panoları	4	11.5
Bireysel görüşmeler	31	96.8
Telefon görüşmeleri	10	31.25
Kitapçıklar- etkinlik örnekleri	19	59.3
Teyp-video kayıtları	-	
Fotoğraflar	5	15.6
Haber mektupları	19	59.3
Yazışmalar	13	40.6
Toplu dosyalar	5	15.6
Veli toplantılar	31	96.8
Okul ziyaretleri	6	18.7
Geliş- gidiş zamanları	9	28.1
Ev ziyaretleri	24	75
Ebeveynlerin eğitim etkinliklerine katılımı	27	84.3

Tablo 4.26 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamına yakınının (%96.8) aile katılım çalışmalarında veli toplantılarına ve bireysel görüşmelere yer verdikleri görülmektedir. Öğretmenlerin %84.3'ü ebeveynleri eğitim etkinliklerine katma şeklinde aile katılım çalışmaları yaptıklarını belirtmişlerdir. % 75 oranındaki öğretmenlerin ev ziyaretlerine yer verdikleri şeklinde bir sonuç ortaya çıkmıştır. Haber mektupları ve kitapçık-etkinlik örneklerine yer veren öğretmenlerin oranı %59.3'tür. % 40 oranında öğretmenler aile katılım çalışmalarından yazışmaları kullandıkları ortaya çıkmıştır. Aile katılım çalışmalarından telefon görüşmelerine yer veren öğretmenlerin oranı %31.25'tir. Çocukların okula geliş gidiş zamanlarında velilerle görüşülerek yapılan çalışmalara yer veren öğretmenlerin oranı 28.1, velilerin okul ziyaretleri yoluyla aile katılımını sağlamaları %18.7 olarak görülmektedir. Toplu dosyalar ve fotoğraflar yoluyla aile katılımına dahil olma %15.6'dır. Eğitim toplantıları, konferanslar ve

eğitim- duyuru panoları yardımıyla ailenin eğitime katılımı %11.5 olarak bulunmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin aile katılım çalışmalarından bireysel görüşmelere, veli toplantılarına, ev ziyaretlerine, ebeveynlerin eğitim etkinliklerine katılımına, haber mektuplarına, kitapçıklar- etkinlik örneklerine daha fazla yer verdikleri görülmektedir.

4.3.5. Öğretmenlerin, Ev Ziyaretleri Yapıyor Musunuz Sorusuna Verdikleri Cevapların Analizi

Öğretmenlere ‘Ev ziyareti yapıyor musunuz’ sorusu yöneltilmiştir. Bu soruya öğretmenlerin verdiği cevaplar Tablo 4.27’de yer almaktadır.

Tablo 4.27. Ev ziyaretleri Yapıyor musunuz sorusuna Verilen Cevaplara Yönelik Analiz Sonuçları

Cevap	f	%
Evet	22	73.3
Hayır	8	26.6
Toplam	30	100

Tablo 4.27’ye göre araştırmaya katılan öğretmenlerin %73.3’i ev ziyaretlerini gerçekleştirdiğini söylerken, %26.6’i ev ziyareti yapmadıklarını ifade etmişlerdir.

4.3.6. ‘Ev Ziyaretlerini Yapıyorsanız Hangi Sıklıkla Yapıyorsunuz’ Sorusuna Verilen Cevapların Analizi

Öğretmenlerin, ev ziyaretlerini yapma sıklıklarına yönelik soruya verdikleri cevaplar Tablo 4.28’de yer almaktadır.

Tablo 4.28. Ev Ziyaretlerinin Yapılma Sıklığına Yönelik Analiz Sonuçları

sıklık	f	%
Haftada bir	1	3.3
2 haftada bir	5	16.6
Ayda bir	5	16.6
2 ayda bir	3	10
Her dönem bir	8	26.6
Hiç	8	26.6
Toplam	30	100

Analiz sonuçlarına göre, öğretmenlerin %26.6'sının her dönem bir , %16.6'sının ayda bir kez ve 2 haftada bir, %10'unun 2 ayda bir, %3.3'ünün haftada bir kez ev ziyaretlerini yaptığı ortaya çıkmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %26.6'sının ise hiç ev ziyareti gerçekleştirmediği görülmektedir.

4.3.7. Ev Ziyaretlerini Gerçekleştirme Hedefleriniz Nelerdir? Sorusuna Verilen Yanıtların Analizi

Araştırmada öğretmenlere yöneltilen yedinci soru 'Ev ziyaretlerini gerçekleştirme hedefleriniz nelerdir' şeklindedir. Sorunun yöneltildiği öğretmenlerin yarısından fazlası ev ziyaretleri ile çocuk ve aile hakkında daha detaylı bilgilere sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerden Ö.2 'Çocuğun yaşadığı ortamı ve aileyi daha yakından gözlemlemek, aile ile çocuk hakkındaki bilgileri paylaşmak.' şeklinde yanıt vermiştir. Bu ifadeyi destekler şekilde öğretmenlerden Ö.10 ise 'Çocuğu aile ortamında gözlemlemek, çocuk hakkında daha fazla bilgi edinmek.' yanıtını vermiştir. Ev ziyaretleri sayesinde velilerin de çocukları hakkında daha fazla bilgi sahibi olduğunu düşünen öğretmenler de bulunmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerden Ö.25 velilerin çocuklarının bilgi, beceri ve yetenekleri konusunda farkındalık kazanmalarını hedeflediğini dile getirmiştir. Öğretmenlerden bir kısmı ev ziyaretleri ile çocuklarda görülen davranış bozukluklarına çözüm yolları bulunduğunu dile getirmişlerdir. Öğretmenlerden Ö.3 'Aile ile birlikte, varsa çocukla ilgili sorunların çözümüne daha etkin yoldan ulaşmayı hedeflediğini söylemiştir. Aynı şekilde öğretmenlerden Ö.12

'Eğer her hangi bir olumsuz gelişim ya da davranış varsa bunu paylaşıp çeşitli önlemler almak ve olumsuz davranışı aileyle beraber ortadan kaldırmak' şeklinde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerin bir kısmı ev ziyaretleri ile öğretmen aile işbirliğini hedeflediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerden Ö.8 'veli ile çocuğun eğitimi hakkında işbirliği içine girmesi ve çocuğun eğitiminin evde de devam etmesini hedefliyoruz' diyerek eğitimin sürekliliğinin sağlanmasına dikkat çekmiştir. Eğitimin sürekliliğinin sağlanıp sağlanmadığı yapılan ev ziyaretleri ile gözlemlenebilir şekilde görüş belirten öğretmenler de bulunmaktadır. Bu öğretmenlerden Ö.14 ev ziyaretleri vasıtasıyla velilere rehberlik edildiği ve okulda verilen eğitimin evde devamının sağlanıp sağlanmadığı hakkında bilgi sahibi olabildiklerini dile getirmiştir. Öğretmenlerin bir kısmı ise, okula öğretmenine karşı olumsuz tutumları olan öğrencilerin ev ziyaretleri sayesinde okula ve öğretmenine karşı olumlu davranışlar geliştirdiklerini ileri sürmüşlerdir. Ö.23 ev ziyaretleri ile çocuğun kendini daha değerli ve önemli hissettiğini, çocukların kendilerine özgüvenlerinin arttığını, okulu ve öğretmenini bu sebeple daha çok sevmeye başladıklarını söylemiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu ev ziyaretleri ile aile ve çocuk açısından olumlu sonuçlar elde ettiklerini dile getirmişlerdir. Ancak çok az bir oranda öğretmen ise gerçekleştirdiği ev ziyaretlerinin amacına uygun olmadığını ve yararlı görmediklerini belirtmişlerdir. Bu şekilde düşünmelerine neden olan unsurların, ailelerin kendilerini rahat hissetmemeleri, çocuk ile alakalı var olan problemleri kabul etmemeleri ve velilerin kendilerini doğal olarak yansıtmamaları, velilerin ev ziyaretlerini gereksiz bulmaları yer almaktadır. Öğretmenlerden Ö.20 sayılan bu nedenlerden dolayı amacına uygun yapılmadığını söylemiştir. Ev ziyaretleri sırasında öğretmen aile iletişiminin düzeyi doğru ayarlanmalı, öğretmen evde bir güç figürü olarak yer almamalı, ailenin kendisini rahat ifade edeceği bir iletişim ortamı sağlanmadır şeklinde bir yorum yapılabilir.

4.3.8. Hangi Çocuğa Ev Ziyareti Gerçekleştireceğinize Nasıl Karar veriyorsunuz? Sorusuna Yönelik Cevapların Analizi

Öğretmenlere 'Hangi çocuğa ev ziyareti gerçekleştireceğinize nasıl karar veriyorsunuz?' sorusu yöneltilmiştir. Sorunun yöneltildiği öğretmenlerin yarısından fazlası davranış problemleri olan çocuklara öncelik verdiklerini söylemişlerdir. Bu öğretmenlerden Ö.12 İlk olarak olumsuz davranışlar sergileyen öğrenciyi tercih ediyorum. Bu durumun bir an

önce halledip olumsuz davranışları azaltmayı hedefliyorum.’ şeklinde görüş belirtmiştir. Öğretmenlerin bir kısmı çocuğun ihtiyaçları doğrultusunda ev ziyareti yapacağı aileye karar verdiğini dile getirmiştir. Bu şekilde görüş belirten öğretmenlerden Ö.6 Okula alıŒmakta problem yaŒayan çocuklara, çekingen çocuklara, paylaŒma- kıskançlık gibi durumları olan çocuklara öncelik tanıdığını söylemiştir. Bu problemlerin kaynağının araştırılması adına ev ziyaretlerinin önemli olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin bir kısmı, daha fazla ilgi ve eğitime ihtiyacı olan çocuklara öncelik tanıdığını belirtmişlerdir. Öğretmenlerden Ö.24. özellikle bilişsel yönden geri kalmıŒ çocuklara, ev ziyaretleri için öncelik tanıdığını söylemiştir. Gelişimsel açıdan geri kalmıŒ çocukların ayrıca desteklenmesi gerektiğinden ev ziyaretleri ile aileye evde uygulayabilecekleri etkinlikler, çalışmalar konusunda yardımcı olunabilir. Belirli aralıklarla yapılacak olan ev ziyaretleri ile de yapılan çalışmalar kontrol edilebilir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin bir kısmı ise ailenin ev ziyaretleri konusunda istekli olup olmamasına göre, ev ziyaretlerine karar verdiğini ifade etmiştir. Bu şekilde görüş bildiren öğretmenlerden Ö.2 ‘Ev ziyaretleri konusunda istekli, öğretmen ile işbirliğı içinde olan aileleri tercih ediyorum.’ demiştir. Bu bulgulara göre ev ziyaretleri konusunda istekli, öğretmen ile işbirliğı yapan velilerin, ev ziyaretlerinin öneminin, yararlarının farkında oldukları yorumu yapılabilir. Öğretmenlerin bir kısmı ise, ulaşım yönünden sıkıntı yaşamadıkları ailelere ev ziyaretleri konusunda öncelik verdiklerini dile getirmişlerdir. Öğretmenler ev ziyaretlerine, ders dışında ayrı zaman ayırdıkları için ulaşım yönünden kolay gidilebilen velileri tercih ediyor olabilirler. Öğretmenler bir gün içinde bir kaç aileye ev ziyareti gerçekleştirebildiklerini, seçtikleri bu velilerin evlerinin de birbirlerine yakın olmasının önceliğı olduğunu söylemişlerdir. Son olarak öğretmenlerin bir kısmı güvenilebilir aileleri tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Öğretmenler velileri, okula geliş gidiş zamanlarıyla, bireysel görüşmelerle az çok tanıyabildiklerini, ev ziyaretleri gerçekleştirirken bunu dikkate aldıklarını söylemişlerdir.

4.3.9. Ev Ziyaretlerinin Yararları Nelerdir? Sorusuna Verilen Cevapların Analizi

Öğretmenlere ‘Ev ziyaretlerinin yararları nelerdir’ sorusu yöneltilmiş ve öğretmenlerden seçeneklerde verilenlerden yararlı olduklarını düşündüklerini işaretlemeleri istenmiştir. Bulgulara yönelik yüzde ve frekans değerleri tablo6’da yer almaktadır.

Tablo 4.29. Ev Ziyaretlerinin Yararlarına Yönelik Analiz Sonuçları

Yararları	f	%
Çocuğun ev ortamında gözlemlenmesine olanak sağlamaktadır.	18	60
Ebeveynler kendilerini daha rahat hissetmektedirler.	10	33.3
Ebeveynler sorunlarını ve endişelerini paylaşmaktadırlar.	14	46.6
Öğretmen ve aile arasında yeni ilişkiler kurulmaktadır.	19	63.3
Öğretmenler çocuk ve aileyi daha yakından tanımaktadır	20	66.6

İstatistiksel analiz sonuçlarına göre, ev ziyaretlerinin yararlarını çocuk ve aileyi daha yakından tanımak olarak görenlerin oranı %66.6 ile en yüksek düzeydedir. Öğretmen ve aile arasında yeni ilişkiler kurmanın ev ziyaretlerinin yararları arasında olduğunu belirten öğretmenlerin oranı %63.3 bulunmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 33.3'ü ebeveynlerin ev ziyaretleri sırasında kendilerini daha rahat hissetmelerinin ev ziyaretlerinin yararları arasında olduğunu dile getirmişlerdir. Çocuğun ev ortamında gözlemlenmesine olanak sağlamanın ev ziyaretlerinin yararı olduğunu ifade eden öğretmenlerin oranı %60'tır.

4.3.10. Ev Ziyaretlerinin Güçlükleri Nelerdir? Sorusuna Verilen Cevapların Analizi

Öğretmenlere 'Ev ziyaretlerinin güçlükleri nelerdir' sorusu yöneltilmiş ve öğretmenlerden seçeneklerde verilenlerden ev ziyaretlerinin güçlükleri olduğunu düşündüklerini işaretlemeleri istenmiştir. Bulgulara yönelik yüzde ve frekans değerleri Tablo 7'de yer almaktadır

Tablo 4.30. Ev Ziyaretlerinin Güçlüklerine Yönelik Analiz Sonuçları

Güçlükler	f	%
Ulaşım problemleri	13	43.3
Ebeveyn için zaman sıkıntısı	13	43.3
Öğretmen için zaman sıkıntısı	22	73.3
Ebeveynlerin olumsuz davranışları	8	26.6
Anne babanın çalışıyor olması	11	36.6
Öğretmen için ev ziyaretlerini planlama sorunları	5	16.6
Öğretmenlerin ev ziyaretleri sırasında kendilerini güvende hissetmemeleri	10	33.3

Analiz sonuçlarına göre ev ziyaretlerinin güçlükleri arasında ulaşım problemlerini ve ebeveynler için zaman sıkıntısı olduğunu dile getiren öğretmenlerin oranı %43.3'tür. Öğretmenler için zaman sıkıntısının ev ziyaretlerinin güçlüğü olduğunu söyleyen öğretmenlerin oranı %73.3'tür. Öğretmenlerin %26.6'sı ebeveynlerin olumsuz davranışlarının ev ziyaretlerinin güçlüğü olduğunu belirtmişlerdir. Anne babanın çalışıyor olmasını bir güçlük olarak gören öğretmenlerin oranı %36.6'dır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %16.6'sı, ev ziyaretlerinin planlama sorunlarını bir güçlük olarak gördüklerini dile getirmişlerdir. Öğretmenlerin %33.3'ü ev ziyaretleri sırasında kendilerini güvende hissetmemelerinin bir güçlük olduğunu belirtmişlerdir.

4.3.11. Ev Ziyaretleri Sırasında Ebeveynlere Hangi Konular Hakkında Bilgi Veriyorsunuz Sorusuna Verilen Cevapların Analizi

Öğretmenlere 'Ev ziyaretleri sırasında ebeveynlere hangi konular hakkında bilgi veriyorsunuz?' sorusu yöneltilmiştir. Sorunun yöneltildiği öğretmenlerin bir kısmı ailelere çocuğun davranışları, okuldaki uyumu, öğretmeni ve arkadaşları ile olan ilişkisi hakkında bilgi verdiklerini söylemişlerdir. Öğretmenlerden Ö.4, çocuğun sınıf içindeki olumlu olumsuz davranışları, etkinliklere katılıp katılmama durumu, öğretmenine ve arkadaşlarına yaklaşımları hakkında bilgi verdiğini ifade etmiştir. Öğretmenlerin bir kısmı, okulda yapılan etkinlikler ve evde de ailelerin uygulayabilecekleri etkinlik örnekleri, oyunlar v.b. konular hakkında bilgi verdiklerini belirtmişlerdir. Öğretmen 9 'Çocukların eğitimine nasıl katkıda bulunabileceğiyle ilgili evde yapılabilecek çalışmalar ve okulda yapılan faaliyetler hakkında açıklamalar yapıyorum' demiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerden, çocukların gelişim özellikleri, okul öncesi eğitimin önemi, okul öncesi dönemde yaşanabilecek sıkıntılar ve problemlere çözüm önerileri bulmak şeklinde görüş bildirenlerin olduğu görülmektedir. Bu öğretmenlerden Ö.14 ‘çocuğun gelişimindeki eksiklikleri ve tamam olduğu konular aile ile paylaşılarak görüş alış verişi yapılıyor.’ demiştir. Öğretmenlerden 8, 11 ve 22 ailede iletişim, çocuk eğitimi, çocuk psikolojisi, tutum ve davranışlar, anne-çocuk, baba-çocuk arasındaki ilişkiyi kuvvetlendirmeye yönelik konularda bilgiler verdiklerini söylemişlerdir. Böylece aile yaşadıkları problemlere çözüm yolları bulabilecektir eğer bir problem söz konusu değilse de yaşanabilecek durumlar hakkında önceden bilgi sahibi olabileceklerdir yorumu yapılabilir. Çocukların her alandaki gelişimlerini olumsuz yönde etkileyebilecek tv programlarının, bilgisayar oyunlarının zararları hakkında bilgi veren öğretmenlerin varlığı da görülmektedir. Bu öğretmenlerden Ö.1 ‘olumsuz tv programlarının zararları ve çocukların izleyebilecekleri programlar hakkında bilgi veriyorum.’ demiştir. Öğretmenlerin bir kısmı ise kıskançlık, paylaşım, yardımlaşma gibi konularda davranış problemleri olan çocukların ailelerine bu konularda bilgi verdiklerini söylemişlerdir. Öğretmen 29 ‘ davranış sorunları görülen çocukların ailelerine bu konularda bilgiler verildiğini, problemlere çözüm yolları arandığını’ belirtmişlerdir. Veliler, öğretmenlerin verdiği bilgiler ışığında daha sağlıklı şekilde bireyler yetiştirebilirler, çocuk eğitiminde dikkat edilmesi gereken hususlar hakkında bilgi sahibi olabilirler.

4.3.12. ‘Gerçekleştirdiğiniz Ev Ziyaretlerini Nasıl Değerlendiriyorsunuz?’ Sorusuna verilen Cevapların Analizi

Öğretmenlere ‘ Gerçekleştirdiğiniz ev ziyaretlerini nasıl yorumluyorsunuz?’ sorusu yöneltilmiştir. Öğretmenlerin yarısından fazlası ev ziyaretlerinin olumlu etkileri olduğunu söylemişlerdir. Bu öğretmenlerden Ö.10 ‘Aileler de çocuklarda öğretmenlerini ev ortamında görmekten mutlu oldular’, ayrıca ‘Ailelerin çocukları ile eğitim anlamında daha çok ilgilendiklerini gözlemledim’ cevabını vermiştir. Bu ifadeyi destekler biçimde Ö.3 ‘Aile ile iletişim boyut değiştiriyor. Samimi içten davrandığınızı biliyorlar ve herhangi bir sıkıntıda sizi daha çok önemsiyor sorunun çözümüne daha kısa sürede ulaşabiliyoruz’ cevabını vermiştir. Öğretmenler ev ziyaretlerini bu şekilde, amacına uygun gerçekleştirirlerse etkili sonuçlar elde edilebilir. Öğretmenlerden bir kısmı ise ev ziyaretlerinin amacına uygun gerçekleştirilmediğini ifade etmişlerdir. Ö.26

'Bazen öğretmenler ev ziyaretlerini ev oturması, yeme içme gezme şekline dönüştürüyorlar. Bu durum da ev ziyaretlerinin amacından sapmasına neden oluyor.' cevabını vermiştir. Öğretmenlerden Ö.5 'Genelde aileler olduklarından daha iyi görünmeye çalışıyor ve mutlu aile tablosu çiziyor. Çocuklar ev ortamını okula yansıtır. Bazı çocukları gözlemlediğimiz kadarı ve evde karşılaştığımız durum tezat oluşturmaktadır ve bu da ev ziyaretlerinin yapılma amacından sapmasına neden olmaktadır.' demiştir. Bazı aileler ev ziyaretleri sırasında kendilerini farklı yansıttıkları için, istenilen amaca ulaşamayabilir yorumu yapılabilir. Öğretmen 15 ise 'Genel anlamda olumlu geçiyor. Aileyi ev ortamında ziyaret etmek ve gözlemek çocuğun öğretmenini kendini evinde görmesi onları çok mutlu ediyor. Fakat olumsuzları dile getirdiğimde veliler kabullenmekte zorlanıyor ve çeşitli bahaneler ile çocuğunun aslında öyle olmadığını dile getiriyor inkârcı tavırlarla karşılaşıyor. Bu olumsuz davranışın ortadan kalkması için herhangi bir ilerleme kaydedemiyorum.' yanıtını vermiştir. Aileler çocuklarında görülen olumsuz davranışları kabullenmeyerek çocuklarına faydalı olduklarını düşünebilmektedirler. Ancak bu bir çözüm yolu bulma şekli olmayıp, olumsuz davranışın pekiştirilmesini sağlayan bir duruma dönüşebilir. Öğretmenler, ev ziyaretleri sayesinde ailelerin bu düşüncelerinden vazgeçmelerini sağlayabilirler. Öğretmenlerin bir kısmı ev ziyaretleri sırasında elde ettiği bilgileri, ev ziyaretlerini planlama konusunda dikkate aldıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmen 16 'Bir sonraki ev ziyaretine, önceden yapmış olduğum ziyaretlere göre karar veriyorum' demiştir. Öğretmenin ev ziyareti yoluyla elde ettiği bilgiler, gözlem sonuçları sonraki ziyaretlerin şekillenmesine yardım etmektedir yorumu yapılabilir.

4.3.13. Ev ziyaretlerinin Daha Etkili Olarak Gerçekleştirilmesi İçin Neler Yapılabilir? Sorusuna Verilen Cevapların Analizi

Öğretmenlere 'Ev ziyaretlerinin daha etkili olarak gerçekleştirilmesi için neler yapılabilir?' sorusu yöneltilmiştir. Analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu ev ziyaretleri için planlama yapmanın bir sorun olduğunu dile getirmişlerdir. Bu öğretmenlerden Ö.3 'Planlamalar önemli. Sorunlar tespit edilip iyileştirme çalışmaları kapsamında aylık değerlendirme programları oluşturulabilir.' demiştir. Öğretmenlerden Ö.4 ' Planlamanın daha düzgün ve amacına hitap etmesine dikkat edilerek yapılırsa daha verimli sonuçlar elde edilebilir.' şeklinde görüş belirtmiştir. Ö.5 'İlgili konuda yönetmelik çıkarılarak daha planlı ve sistemli şekilde işlemesi sağlanarak

düzene sokulabilir.’ demiştir. Doğru planlamalar yapılarak gerçekleştirilen ev ziyaretlerinin amacına daha uygun yapılabileceği sonucu çıkarılabilir. Öğretmenlerin bir kısmı, öğretmenlerin ev ziyaretleri konusunda bilgilendirilmesi gerektiğini savunmuşlardır. Öğretmenlerden Ö.11 ‘Bence ev ziyaretleri konusunda öğretmenler bilinçlendirilmeli. Çünkü ev ziyaretlerini sırf formaliteden ya da idarenin dayatmasıyla gerçekleştiren öğretmenler bulunmaktadır. Ev ziyaretleri daha nitelikli hale getirilmelidir.’ cevabını vermiştir. Ev ziyaretleri aileye ve çocuğa olan yararları bilinmeden gerçekleştirilirse sonunda ortaya olumlu durumlar çıkmayabilir. Öğretmenler ev ziyaretleri konusunda hizmet içi eğitimlerle, seminerlerle daha fazla bilgi sahibi olabilirler. Ailelerin de çeşitli konularda bilgilendirilmeye ihtiyaçları vardır. Bunun için de Ö.14 ‘Ailelerin ihtiyaç duydukları ya da öğretmenin belirlediği konularda belirli zaman aralıklarıyla aile eğitimi seminerleri verilebilir.’ şeklinde cevap bildirmiştir. Zaman problemi konusunda bir sıkıntı olmaz ise bu tür çalışmalara yer verilmesi olumlu sonuçlar doğurabilir. Öğretmenlerin bir kısmı ise sınıf mevcutları konusundaki sıkıntılarını paylaşmışlardır. Öğretmen 17 ‘Sınıf mevcutları daha az olursa ev ziyaretleri daha verimli şekilde gerçekleştirilebilir’ demiştir. Sınıf mevcutları fazla olduğu zaman her öğrenciye ziyaret gerçekleştirme oranı düşebilir. Okul öncesi eğitim yönetmeliğinde sınıf mevcudunun 20-25 olması yer alırken, sınıf mevcudu 30-35 arasında olan öğretmenler de bulunmaktadır. Her öğrenciye gerek sınıf içinde gerekse sınıf dışında ulaşılma şansı azalmaktadır. Nitelikli bir eğitimin verilebilmesi için sınıf mevcutlarının artırılmaması gerekmektedir.

4.3.14. Aile Katılımı ve Ev Ziyaretleriyle İlgili Diğer Görüşleriniz Nelerdir? Sorusuna Verilen Cevapların Analizi

Öğretmenlerin ‘Aile katılımı hakkındaki diğer görüşleriniz nelerdir?’ sorusuna verdikleri cevaplar incelenmiştir. Öğretmenlerden Ö.2 ‘Aile katılımları velilerin çocuklarının sınıf içerisinde neler öğrendiklerini daha iyi kavramalarına eksiklerini fark etmelerine, sınıfta öğrendiklerinin pekişmesine yardımcı oluyor. Bazı aileler bu sayede çocukları ile daha kaliteli vakit geçirebiliyor. Aileler yanlış tutum ve davranışları hakkında bilgi sahibi oluyor. Ev ziyaretlerinde ailenin yaşadığı ortamı gözlemlenmesi açısından yarar sağlıyor. Ailenin çocuğa karşı tutum ve davranışları gözlemlenebiliyor. Ama aile ziyaretlerinde genel olarak sadece anne ile görüşüldüğünden tam olarak babanın çocuğa karşı tutumu öğrenilemiyor.’ diyerek ev ziyaretlerine diğer aile

bireylerinin de katılımlarına dikkat çekmiştir. Ev ziyaretleri sırasında genellikle evde çocuğun annesi bulunmaktadır. Ancak bu görüşmelerde babanın da yer alması önemli olmakta bu katılımın babanın çocuğu hakkında daha detaylı bilgilere sahip olmalarını sağlayacaktır. Öğretmenlerden Ö.6 ‘Ev ziyaretleri ve aile katılım çalışmaları günlük plan içerisinde yer alarak daha sistemli hale getirilebilir.’ demiştir. Bu şekilde uygulandığı takdirde, ev ziyaretlerinin amacına uygun yapılma olasılığının artacağı söylenebilir.

V. BÖLÜM

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma sonucundan elde edilen bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlar ve sonuçlardan yola çıkılarak geliştirilen, uygulayıcılar ve araştırmacılar için önemli görülen öneriler üzerinde durulmaktadır.

5.1. Sonuçlar

5.1.1. Öğretmenlerin Demografik Bilgilerine İlişkin Sonuçlar

Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunu bayan öğretmenler oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki kıdemlerine bakıldığında, her yaş aralığında öğretmenin bulunduğu ancak en fazla yığılmanın 1-5 yıl arasında (%31.2) olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin eğitim düzeyleri incelendiğinde büyük çoğunluğunun lisans mezunu olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, yarısından fazlası Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü mezunudur.

Araştırmaya alınan öğretmenlerden ilköğretime bağlı anasınıflarında görev yapanların daha fazla olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin meslek statülerine bakıldığında dörtte üçünün (%74.3) kadrolu öğretmen olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin sınıflarındaki öğrenci sayıları 16-20 ve 21-25 sınırlarında yığılma göstermektedir.

5.1.2. Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Yer Alan Ev Ziyaretlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri İle İlgili Sonuçlar:

1. Aile katılım çalışmaları çocukların tüm gelişimine katkıda bulunmakta, eğitimi daha etkili hale getirmekte, eğitimin sürekliliğini sağlamakta ve aile katılım çalışmalarına aileler kısmen katılmaktadırlar.

2. Ev ziyaretleri amacına uygun olarak yapılmakta ancak öğretmen için ev ziyaretlerinin zaman kaybına neden olduğu, öğretmenlere fazladan yük getirdiği değerlendirilmektedir.

3. Öğretmenler ev ziyaretleri sırasında kendilerini rahat hissetmekte ev ziyaretleri sırasında ailelerin olumsuz davranışları ile karşılaşmamaktadır.

4. Ev ziyaretleri öğretmenin çocuk ve aileyi daha iyi tanınmasına fırsat vermekte ve ev ziyaretinin süresi de aile ve öğretmenin ihtiyaçları doğrultusunda belirlenmektedir.

5. Ev ziyaretleri sırasında anne babaların geleneksel tutumlarına ve değer yargılarına dikkat edilmektedir.

6. Ev ziyaretleri aile öğretmen ilişkisini güçlendirmektedir.

7. Bir sonraki ev ziyareti aile ile birlikte planlanmakta, ziyaretler ailenin çocuğunu daha iyi tanınmasına katkı sağlamaktadır.

8. Her öğrenci için en az bir kere ev ziyareti kısmen yapılmakta ve davranış sorunları görülen çocuklara yapılacak ziyaret sayısı artırılmaktadır.

9. Ev ziyaretleri ile çocuk öğretmenin kendisi ile ilgilendiğini ve kendisine değer verdiğini düşünmekte, gerçekleştirilen ziyaretlerle çocuklarda olumlu davranışlar gelişmektedir.

10. Ev ziyaretleri sırasında çocuk kendisini doğal olarak yansıtmakta velilere rehber olunmakta, aileye eğitim ile ilgili kaynaklar önerilmektedir.

11. Ev ziyaretleri ile öğretmen, aileye çocuğun ev ortamında kazanabileceği deneyimler ve ev ortamı düzenlenmesi hakkında bilgiler verilmekte, çocuk ve ebeveynin birlikte oynayabileceği etkinlikler, materyaller planlanmaktadır.

12. Ev ziyaretleri ile öğretmen aileye nitelikli bilgi vermektedir.

Öğretmenlerin okulöncesi eğitimde yer alan ev ziyaretlerine ilişkin bayan ve erkek öğretmenlerin görüşleri arasında genel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Ancak, erkek öğretmenlerin puanlarının bayan öğretmenlere göre fazla olmasına rağmen bu sonuç istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır.

Öğretmenlerin okulöncesi eğitimde yer alan ev ziyaretlerine ilişkin görüşlerinin meslekteki hizmet yılına göre farklılığı için yapılan varyans analizi (anova) sonucunda anlamlı bir fark bulunmuştur. 11-15 yıl arasında mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin, 5 yıl ve altında hizmet süresi olan öğretmenlere göre, ev ziyaretlerine yönelik daha olumlu görüş içerisinde oldukları; 15 yıldan fazla kıdeme sahip öğretmenlerin, 11-15 yıl arasında kıdeme sahip öğretmenlere oranla ev ziyaretlerine yönelik daha olumsuz görüş belirttikleri ortaya çıkmıştır.

Öğretmenlerin eğitim düzeylerine göre görüşleri arasında anlamlı farklılık görülmemektedir. Yüksek lisans mezunu öğretmenlerin görüşlerinin ortalamalarının, lisans ve önlisans mezunlarının puanlarına göre yüksek olmasına rağmen bu sonuç istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır.

Öğretmenlerin mezun oldukları okul türüne göre, görüşleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Açık Öğretim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü'nden mezun olan öğretmenler ile Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü'nden mezun olan öğretmenler arasında, Eğitim Fakültesi mezunu olan öğretmenler lehine ev ziyaretlerine yönelik görüşlerin puan ortalaması açısından anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir. Aynı şekilde Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü mezunu öğretmenlerin ev ziyaretlerine yönelik düşünceleri, Açık Öğretim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği mezunu öğretmenlere oranla daha olumlu olduğu ortaya çıkmıştır.

Öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre; ev ziyaretlerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. İlköğretime bağlı anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin görüşlerinin, bağımsız anaokullarında çalışan öğretmenlerin görüşlerine oranla daha olumlu olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin meslek statülerine göre, ev ziyaretlerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Kadrolu öğretmenlerin ev ziyaretlerine ilişkin görüşlerinin sözleşmeli öğretmenlere ve ücretli öğretmenlere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin sınıf mevcutlarına göre görüşleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Ev ziyaretlerine ilişkin en olumlu görüşün sınıf mevcudu 16-20 arasında olan öğretmenlere ait olduğu tespit edilmiştir.

5.1.3. Görüşme Sorularından Elde Edilen Sonuçlar:

1. Aile katılım çalışmaları; eğitimin sürekliliğini sağlamakta, etkililiğini artırmakta ve çocukların gelişim özelliklerine katkıda bulunarak aile ile işbirliğini güçlendirmektedir.
2. Öğretmenlerin tamamına yakını aile katılım çalışmalarını yapmakta, haftada bir ve ayda bir aile katılım çalışmalarına yer vermektedirler.
3. Öğretmenlerin, aile katılım çalışmalarından eğitim toplantılarına, konferanslara, eğitim-duyuru panolarına, bireysel görüşmelere, telefon görüşmelerine, kitapçıklara-etkinlik örneklerine, teyp-video kayıtlarına, fotoğraflara, haber mektuplarına, yazışmalara, toplu dosyalara, veli toplantılarına, okul ziyaretlerine, geliş- gidiş zamanlarına, ev ziyaretlerine, ebeveynlerin eğitim etkinliklerine katılımına yer verdikleri görülmektedir.
4. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu ev ziyaretlerini yapmakta ve her dönem en az bir kere ev ziyaretlerine yer vermektedirler.
5. Öğretmenlerin ev ziyaretlerini gerçekleştirme hedefleri; çocuk ve aile hakkında daha detaylı bilgilere sahip olmak, velilerin de çocukları hakkında daha fazla bilgi sahibi olmalarını sağlamak ve çocuklarda görülen davranış bozukluklarına çözüm yolları bulmaktır.
6. Öğretmenler, davranış problemleri olan çocuklara; okula alışmakta problem yaşayan çocuklara, çekingen çocuklara, paylaşma- kıskançlık gibi durumları olan çocuklara, daha fazla ilgi ve eğitime ihtiyacı olan çocuklara ve gelişimsel açıdan geri kalmış çocuklara yönelik olarak ev ziyaretlerini öncelikli olarak gerçekleştirmektedirler.
7. Çocuğun ev ortamında gözlemlenmesine olanak sağlaması, öğretmen ve aile arasında yeni ilişkiler kurulması, öğretmenlerin çocuk ve aileyi daha yakından tanınması ev ziyaretlerinin en önemli yararlarındanıdır.
8. Ev ziyaretlerinin güçlükleri; ulaşım ve ebeveynler için zaman sıkıntısı, öğretmenler açısından planlama sorunlarıdır.

9. Ev ziyaretleri sırasında ebeveynlere bilgi verilen konular; çocuğun davranışları, okuldaki uyumu, öğretmeni ve arkadaşları ile olan ilişkisi, okulda yapılan etkinlikler ve evde de ailelerin uygulayabilecekleri etkinlik örnekleri, oyunlar ve ayrıca çocukların gelişim özellikleri, okul öncesi eğitimin önemi, okul öncesi dönemde yaşanabilecek sıkıntılar ve problemlere çözüm önerileridir.

10. Ev ziyaretlerinin amacına uygun yapılırsa olumlu etkilerinin olduğu, ev ziyaretleri sayesinde herhangi bir sıkıntı ile karşılaşıldığında sorunun çözümüne daha kısa sürede ulaşılabildiği şeklinde öğretmen değerlendirilmeleri yapılmıştır.

11. Ev ziyaretleri planlarının daha sistemli yapılması, öğretmenlerin ev ziyaretleri konusunda bilgilendirilmesi (hizmet içi eğitimler, kurslar, seminerler) ve sınıf mevcutlarının yönetmelikteki sayı ile sınırlandırılması ev ziyaretlerini daha etkili hale getirecek önlemlerdir.

12. Aile katılımı ve ev ziyaretleriyle ilgili diğer görüşlere ilişkin sonuçlar:

- Aileler çocukları ile birlikte daha kaliteli vakit geçirebiliyorlar.
- Aileler yanlış tutum ve davranışları hakkında bilgi sahibi olabiliyorlar.
- Ailelerin çocuklara karşı tutum ve davranışları gözlemlenebiliyor.

5.2. Öneriler

5.2.1. Uygulamacılar İçin Öneriler

1. Okul öncesi eğitimde kalitenin artırılması ve okulda yapılan çalışmaların evde de devamlılığının sağlanması için anne-baba eğitimi çalışmaları daha planlı, programlı ve sistematik bir şekilde yürütülmelidir.

2. Okul yöneticileri anne-baba eğitimi çalışmalarına katılımın artırılması, babaların ve çocuğu sorunlu velilerin çalışmalara katılımlarının sağlanması, ev ziyaretleri ve bireysel görüşmelerin artırılması çabalarını göstermelidirler.

3. Okul öncesi eğitim kurumlarında ailenin eğitime katılımına yönelik olarak yapılan ev ziyaretlerinin amacına tam anlamıyla ulaşabilmesi için nitelikli eğitimcilere ihtiyaç vardır. Bu nedenle okul öncesi eğitimde görev alacak öğretmenlerin daha donanımlı yetiştirilmeleri sağlanmalıdır.

4. Okul aile işbirliğini sağlayan ev ziyaretleri planları yapılmalı, ziyaretler eğitim dönemi başında başlatılmalı, ailelerin ihtiyaçları belirlenerek, gerekli önlemler alınmalıdır. Bu bağlamda ev ziyaretlerinin gerekliliği ile ilgili ailelere seminer, kurs vb eğitim düzenlenebilir.
5. Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerine yönelik olarak uzman kişilerce öğretmenlere yol gösterecek rehber kitaplar ve etkinlik örnekleri hazırlanmalıdır.
6. Öğretmenlere ev ziyaretleriyle ilgili hizmet içi eğitim programları düzenlenmeli kitap, CD, bilgisayar gibi materyallerle kendilerini geliştirmeleri sağlanmalıdır.
7. Öğretmenlerin ev ziyaretleri yoluyla bütün çocuklara ulaşabilmeleri için sınıf mevcutları uygun şekilde ayarlanmalıdır.
8. Öğretmenlere ek yük getirdiği düşünülen ev ziyaretlerini teşvik etmek için çeşitli özendiriciler (ek ödeme, takdirname, teşekkür belgesi v.b) geliştirilmelidir.
9. Ailelere kaynak sağlama konusunda çeşitli sivil toplum kuruluşlarından destek alınabilir.
10. Ev ziyaretlerinin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği değerlendirilmelidir. Ev ziyaret çalışmalarından sonra performans değerlendirme çalışmaları yapılmalı, velilerin ev ziyaretleri çalışmalarından yararlanıp yararlanmadıkları belirlenmeli, daha sonra yapılacak planlamalarda da bu değerlendirmelerden yararlanılmalıdır.
11. Ev ziyaretleri ders dışında zaman ayırarak yapılan bir çalışmadır. Ev ziyaretleri etkinliğinin ders saatleri içine alınarak gerçekleştirilmesi daha önemli katkılar sağlayacaktır.

5.2.2. Araştırmacılar İçin Öneriler

1. Bu araştırmaya benzer araştırmalar veliler için de yapılmalı veli görüşleri tespit edilebilir.
2. Programın uygulayıcısı durumunda olan öğretmenlerin, yeterlikleri ve davranışları konusunda araştırmalar yapılabilir
3. Bu konuda, öğretmen ve veli görüşlerini karşılaştırılmalı olarak inceleyen araştırmalar yapılabilir.

4. Ev ziyaretleri gerçekleştirilmiş ve gerçekleştirilmemiş ailelerin, çocuklarıyla etkileşim ortamları değerlendirilebilir.

KAYNAKÇA

- Abbak, B. (2008). *Okulöncesi Eğitim Programındaki Aile Katılımı Etkinliklerinin Anasınıfı Öğretmenleri Ve Veli Görüşleri Açısından İncelenmesi*. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Adana.
- Adem, M. (1993). *Ulusal Eğitim Politikamız ve Finansmanı*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Akçay, İ. (2006). *Farklı Ülkelerde Okulöncesi Öğrencilerine Yönelik Çevre Eğitim*. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bursa.
- Akkaya, M. (2007). *Öğretmenlerin ve Velilerin Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Aile Katılımı Çalışmalarına İlişkin Görüşleri*. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir.
- Aksoy, A. B. Ve Arabacı, N. (2005). 'Okul Öncesi Eğitime Katılım programının Annelerin Bilgi Düzeylerine Etkisi'. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (29), 18-26.
- Akyol, K. A. (2003). "Anne-Baba-Çocuk İlişkisi," *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 36, 10-14.
- Arabacı, N. (2003) *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Sınıf İçi Etkinliklere Katılan Ve Katılmayan Annelerin Okul Öncesi Eğitim Hakkındaki Bilgilerinin İncelenmesi*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara.
- Aral, N., Kandır, A. ve Can Yaşar, M. (2002). *Okul Öncesi Eğitimi ve Okul Öncesi Eğitim Programı*. İstanbul: Ya-Pa Yayıncılık.
- Aral, N., Kandır, A. ve Yaşar, M.C. (2000). *Okulöncesi Eğitim ve Anasınıfı Programları*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Arı, R., Deniz, M., Erişen, Y. ve Çeliköz, N. (2006). *Çocukların Okula Hazırlanması (Anne-Çocuk Eğitimi) Temel Araştırması*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı Yayınları.

- Arnas, Y.A. (2002). 'Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Okul-Aile İşbirliği Çalışmaları ile Anne-Baba Eğitim Programı Uygulamaları'. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(22), 31-41.
- Atabey, D. (2008). *Yönetici Öğretmen Aile İletişim ve İşbirliği Aracı Geçerlilik Güvenirlilik Çalışması ve Okul Öncesi Eğitim Kurumlarındaki Yönetici, Öğretmenler ile Aileler Arasındaki İletişim ve İşbirliğinin Yönetici, Öğretmeni Aile Bakış Açısına Göre İncelenmesi*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Baran, M., Yıldırım, M. ve Yılmaz, A. (2007). 'Okul Öncesi Eğitimin Önemi Ve Okul Öncesi Eğitim Yapılarındaki Kullanıcı Gereksinimleri'. *Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 27-44.
- Başal, A. H. (2005). *Okul Öncesi Eğitim*. İstanbul: Morpa Yayınları.
- Bayındır B. (2007). *Okul İle İletişiminde Ev Ziyaretleri (Avcılar Uygulaması)*. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Baykul, Y. (2000). *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme*. Ankara: ÖSYM Yayınları
- Bekman, S. (2006). *Eşit Fırsat Anne-Çocuk Eğitim Programının Değerlendirilmesi*. İstanbul: AÇEV Yayınları.
- Can, N. (2002). 'Değişim Sürecinde Eğitim Yönetimi'. *Milli Eğitim Dergisi*. 150 (2).
- Can Yaşar, M. (2001). *Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Ailenin Eğitime Katılımı*. Gazi Üniversitesi Anaokulu Anasınıfı Öğretmeni El Kitabı. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Cavkaytar, A. (2004). *Okulöncesi Eğitimde Okul, Aile ve çevre işbirliği,* " Okulöncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri. (Ed)Şefik Yaşar. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları.
- Coleman, M. (1997, July). "Families and Schools: In Search of Common Ground". *Young Children*. 52, 14-21.
- Cömert S. (Nisan 2004). "Okulöncesi Eğitim Programı Hakkında Öğretmen Görüşleri ve Uygulamaları". *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 7

- Çağdaş, A. ve Seçer, Z.Ş. (2004). *Anne Baba Eğitimi*. (Ed) Aysel Çağdaş. Konya: Eğitim Kitabevi.
- Çelenk, S. (2003). Elementary Education Online. <http://www.ilkogretim-online.org.tr>.6(2), 234-248.(Erişim tarihi: Şubat, 2011).
- Çelenk, S. (2003). 'Okul Başarısının Ön Koşulu: Okul Aile Dayanışması'. *İlköğretim online e- Dergisi*, 2 (2), 28-34.
- Çelik, M., Kök, M. ve Yazar, A. (2008). 'Aile Katılımının Okul Öncesi Eğitimde ve 2006 Eğitim Programındaki Yeri'. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 12(2), 233-243.
- Demiral, Ö. (1989). *Ülkemizde Okul Öncesi Çağdaki Çocukların Eğitimlerinin Gereği ve Yaygınlaştırılmasına Yönelik Çözüm Önerileri*. 6. Ya-Pa Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri. İstanbul: Ya-Pa Yayınları
- Dere , H. ve Poyraz, H. (2003). *Okul Öncesi Eğitiminin İlke ve Yöntemleri*. Ankara: Arı Yayıncılık.
- DPT . <http://ekutup.dpt.gov.tr/oik> (12 Şubat 2011)
- Ersoy, Ö. (2004). *36-72 aylık Çocuklar için Yıllık Plan Örnekleri ve Aile Katılım Çalışmaları*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Ev ziyareti, http://www.7cokgec.org/ev_ziyareti.php (5 Mart 2011)
- Girgin, G., Gürşimşek. I. ve Kefi. S. (2007). Okul Öncesi Eğitime Babaların Katılım Düzeyi İle İlişkili Değişkenlerin İncelenmesi'. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.(33), 181-191.
- Güleç, H. ve Cömert, D. (2004). 'Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Aile Katılımının Önemi. Öğretmen-Aile-Çocuk ve Kurum'. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 5(1).
- Gürkan, T. (2002). *Okul Öncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri*.(Ed) Yaşar, Ş. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Gürsoy, C. (1983). *Okul Öncesi Eğitimin Tarihçesi, Okul Öncesi Eğitim ve Sorunları*. Ankara: TED Yayınları.
- Gürşimşek, I. (2003), "Okul Öncesi Eğitime Aile Katılımı ve Psikososyal Gelişim",

Kuramda ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi, 3(1), 125-144.

Gürşimşek, I., Girgen, G., Harmanlı, Z., ve Ekinci, D. (2002). Çocuğun Eğitiminde Aile Katılımının Önemi (Bir Pilot Çalışma). *Erken Çocukluk Gelişimi Ve Eğitimi Sempozyumu*. Ankara: Kök Yayıncılık, 262-274.

Güven, G. (2011). *Farklı Eğitim Modelleri Kullanılarak Uygulanan Aile Eğitim ve Aile Katılım Programlarının Okul Öncesi Öğretmenlerinin Uygulamalarına ve Ebeveynlerin Görüşlerine Etkisinin İncelenmesi*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara.

Haktanır, G. (2007). *Türkiye Özel Okullar Birliği Okul Öncesi Eğitim Sempozyumu*, Antalya.

Hildebrand, V. (1981) *Teacher-Parent Relation, Introduction to Early Childhood Education*. New York : Mcmillan Publishing Co.

Hornby, G. (2000), *Improving Parental Involvement*. London: Cassell Wellington Hause,

Işık H. (2007). *Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Gerçekleştirilen Okul-Aile İşbirliği Çalışmalarının Anne-baba Görüşlerine Dayalı Olarak İncelenmesi*. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir.

İşmen, A. E. ve Yıldız S.A. (1996). 'Okulöncesi Dönemde Aile-Okul İşbirliği ve Ebeveynin Eğitime Katılımı'. *Yaşadıkça Eğitim*. 44, 30-32.

Kandır, A. (2001). 'Çocuk Gelişiminde Okul Öncesi Eğitim Kurumlarının Yeri ve Önemi'. *Milli Eğitim Dergisi*, (151).

Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara.

Kaya, Ö. M. (2002). *Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Programlara Ailelerin İlgi ve Katılımları ile Okulöncesi Eğitim Kurumlarının Aile Eğitimine Katkısı Konusunda Anne-Baba Görüşleri*. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir.

Kılıç Ç. (2010). 'Aile Eğitim Programları ve Türkiye'deki Örnekleri'. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Dergisi*. 10(1).

- Kımmet, E. (2003). *Baba Destek Programı. Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Koç, G. (1996). *Yaşam Boyu Öğrenme*. (Ed) Özcan Demirel. Eğitimde Yeni Yaklaşımlar. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Köksal Eğmez, C.F. (2008). *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Ailenin Eğitime Katılımı*. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya.
- Kuzu, N. (2006). *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Aile Katılım Çalışmalarının Anne Davranışları Üzerindeki Ve Annelerin Okul Öncesi Eğitime Yönelik Görüşlerine İlişkin Etkisinin İncelenmesi*. Gazi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Gelişimi Ve Eğitimi Anabilim Dalı Çocuk Gelişimi Ve Eğitimi Bilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (1983). *Altı Yaş Çocuklarının Eğitim-Öğretimi İçin Öğretmen Rehberi*. Ankara: Okul Öncesi ve Temel Eğitim Genel Müdürlüğü.
- MEB (1993). *14. Milli Eğitim Şurası* İstanbul: . T.C. MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayınları.
- MEB (2002). *36-72 Aylık Çocuklar için Okul Öncesi Eğitim Programı*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- MEB (2003). *Türkiye’de İlköğretim (Dünü, Bugünü, Yarını)*. İstanbul: MEB Basımevi.
- MEB (2006). *Okul Öncesi Eğitim Programı (36-72 Aylık Çocuklar İçin)*. İstanbul: MEB Basımevi.
- MEB. <http://meb.gov.tr>. (2 Şubat 2011)
- Oğuz, V. (2005). ‘Okul Öncesi Eğitimde Aile Katılım Modelleri’. *İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Dergisi*
- Oğuzkan, Ş. ve Oral, G. (1997). *Okul Öncesi Eğitimi*. İstanbul: MEB. Basımevi.
- Oktay, A., Gürkan, T., ve Haktanır, G. (2006). *Okul Öncesi Eğitimde Denetim Rehber Kitabı*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Oktay, A. (1999). *Yaşamın Sihirli Yılları*. Ankara: Arkadaş Yayınları.

- Oktay, A. (2004). *Özel Öğretim Yöntemleri*. (Ed) Sağlam, M., Okulöncesi Eğitimde Temel Kavramlar Amaçlar ve Eğitim İlkeler. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Oktay,, A. ve Unutkan, Ö. P. (2003) İlköğretime Hazır Oluş Ve Okul Öncesi Eğitimle İlköğretimin Karşılaştırılması, Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Ömeroğlu, E. ve Can Yaşar, M. (2005). 'Okul Öncesi Eğitim kurumlarında Ailenin Eğitime Katılımı.' *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, (62).
- Ömeroğlu, E., Kandır, A., ve Ersoy, Ö. (2003). *36-72 Aylık Çocukların Eğitimi İçin Yıllık Plan Örnekleri Ve Aile Katılım Çalışmaları*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Ömeroğlu, E., Kandır, A. ve Ersoy, Ö. (2004), *Yıllık Plan Örnekleri ve Aile Katılımı Çalışmaları*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Öztürk, C. (1998). Cumhuriyet Döneminde Öğretmen Yetiştirme, 75. Yıl'da Eğitim. Ankara Tarih Vakfı Yayınları.
- Özyürek, A. ve Poyraz, H. (2005). 'Okul Öncesi 5-6 yaş Çocukların Problem Davranışları ve Ebeveynlerin Disiplin Yöntemlerinin İncelenmesi'. *Milli Eğitim Dergisi*. 33(166).
- Pehlivan, İ. (1997). "Okula Aile Katılımı" *Yaşadıkça Eğitim Dergisi*, (53), 4-7.
- Seçkin, N. ve Koç G. (1997). "Okulöncesi Eğitimde Okul-Aile İşbirliği". *Yaşadıkça Eğitim Dergisi*. (51), 5-10.
- Şahin, E. (2005). *Okul Öncesi Eğitimi: Öğretmen Adayları ve Öğretmenleri İçin Uygulama Kılavuzu*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şahin T, F. (2004). *Anne Babaların Okul Öncesi Eğitim Programlarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi*. (I Uluslar arası Okul Öncesi Eğitim Kongresi Bildiri Özetleri Kitabı). İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Şahin T. F. ve Ünver, N. (2005) "Okul Öncesi Eğitim Programlarına Aile Katılımı". *Kastamonu Eğitim Dergisi*. (3), 1.

- Şahin T, F. ve Özbey, S. (2009). 'Okul Öncesi Eğitim Programlarında Uygulanan Aile Katılım Çalışmalarında Baba Katılımının Yeri Ve Önemi'. *Aile ve Toplum Eğitim, Kültür ve Araştırma Dergisi*. 5(17), 30-39.
- Şahin T. F. ve Özyürek A. (2010). *Anne Baba Eğitimi ve Okul Öncesinde Aile Katılımı*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Taşdemirci E. (2010). *Türk Eğitim Tarihi*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Temel, F.(2001). *Okulöncesi Eğitime Ana-Babanın Katılımı. Gazi Üniversitesi Anaokulu Anasınıfı Öğretmeni El Kitabı*. İstanbul:Ya Pa yayınları.
- Temel Z.F. (2007). 'Okul Öncesi Eğitimde Aile Katılımı'. *Uluslar arası Çocuk, Aile ve Okul Bağlamında Okul Öncesi Eğitim Kongresi* . 30 Nisan-03 Mayıs Trabzon.
- Ural, M. (1986). *Ülkemizde Okul Öncesi Eğitimin Yeri ve Önemi*. 4. Ya-Pa Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Ünüvar, P. (2010). 'Aile Katılımı Çalışmalarına Yönelik Ebeveyn Ve Öğretmen Görüşlerinin Karşılaştırılması'. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(3), 719-730.
- Zembat, R. ve Unutkan, Ö. P.(2003). *Okul Öncesi Dönemde Çocuğun Sosyalleşmesinde Ailenin Yeri* . İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Zembat, R.(2006). *Ne Yapıyorum Neden Yapıyorum Nasıl Yapıyorum*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Zembat, R. (1999). *Okul Öncesi Eğitimde Temel Konular*. İstanbul: Turan Ofset.
- Zembat, R. ve Özgül, P. U. (1999). *Okul Öncesinde Çocuğun Sosyal Gelişiminde Aile Katılımının Önemi*. Marmara Üniversitesi Anaokulu Öğretmeni El Kitabı. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Zembat, R. ve Unutkan, Ö. (2001). *Okul Öncesi Dönemde Çocuğun Sosyalleşmesinde Ailenin Yeri*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları

EKLER

EK-1 : Anket Formu

Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Ev Ziyaretlerine Yönelik Öğretmen Anketi

Bu anket Erciyes Üniversitesi'nde yürütülmekte olan yüksek lisans tez çalışması için hazırlanmıştır. Vereceğiniz cevapların samimi olması araştırmaya önemli bir katkı sağlayacaktır. Cevaplarınız bilimsel değerlendirme dışında hiçbir amaç için kullanılmayacaktır.

İlgi ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Seçil YILDIZ

E.Ü.Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM 1 KİŞİSEL BİLGİLER

1- Cinsiyetiniz:

Kadın Erkek

2- Öğretmenlik mesleğindeki hizmet süreniz:

1 yıldan az 1-5 yıl 6-10 yıl 11- 15 yıl 15 yıldan fazla

3-Yaşınız:

21-25 26-30 31-35 36-40 41 ve üzeri

3-Eğitim Düzeyiniz:

Ön Lisans

Lisans

Yüksek Lisans

Doktora

Diğer.....

4-Mezun olduğunuz okul türü

Eğitim Fakültesi- Okul Öncesi Öğretmenliği

Üniversitelerin Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü

Mesleki Eğitim Fakültesi Anaokulu Öğretmenliği Bölümü

Açık Öğretim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü

Diğer

5-Çalıştığınız Okul Türü:

() İlköğretime Bağlı Anasınıfı

() Bağımsız Anaokulu

6- Meslek Statünüz

() Kadrolu Öğretmen () Sözleşmeli Öğretmen () Ücretli Öğretmen

7-Sınıf Mevcudunuz

() 11-15 () 16-20 () 21-25 () 26-30 () 31-35

BÖLÜM 2 ANKET MADDELERİ

Aşağıdaki ifadelerden her birini okuduktan sonra, bu ifadeye ne ölçüde katıldığınızı gösteren sütuna (X) koyunuz.

Madde no	Maddeler	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1	Aile katılım çalışmaları çocukların tüm gelişimine katkıda bulunmaktadır.					
2	Aile katılım çalışmaları eğitimi daha etkili hale getirmektedir.					
3	Aile katılım çalışmaları eğitimin sürekliliğini sağlamaktadır.					
4	Aile katılım çalışmalarına aileler isteklidirler.					
5	Ev ziyaretleri amacına uygun olarak yapılmaktadır.					
6	Öğretmen için ev ziyaretleri zaman kaybına neden olmaktadır.					
7	Ev ziyaretleri öğretmenlere fazladan yük getirmektedir.					
8	Ev ziyaretleri sırasında ailelerin olumsuz davranışları ile karşılaşmaktadır.					
9	Öğretmenler ev ziyaretleri sırasında kendilerini rahat hissetmektedirler.					
10	Ev ziyaretinin süresi aile ve öğretmenin ihtiyaçları doğrultusunda belirlenmektedir.					
11	Ev ziyaretleri öğretmenin çocuk ve aileyi daha iyi tanmasına fırsat vermektedir.					

Madde no	Maddeler	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
12	Ev ziyaretleri sırasında anne babaların geleneksel tutumlarına ve değer yargılarına dikkat edilmektedir.					
13	Ev ziyaretleri aile öğretmen ilişkisini geliştirmektedir.					
14	Bir sonraki ev ziyareti aile ile birlikte planlanmaktadır.					
15	Ev ziyaretleri ailenin çocuğunu daha iyi tanımasına katkı sağlamaktadır.					
16	Her öğrenci için en az bir kere ev ziyareti yapılmaktadır.					
17	Davranış sorunları görülen çocuklara yapılacak ziyaret sayısı artırılmaktadır.					
18	Ev ziyaretleri ile çocuk öğretmenin kendisi ile ilgilendiğini ve kendisine değer verdiğini düşünmektedir.					
19	Ev ziyareti gerçekleştirilen çocuklarda olumlu davranışlar gelişmektedir.					
20	Ev ziyaretleri sırasında çocuk kendisini doğal olarak yansıtmaktadır.					
21	Ev ziyaretleri ile velilere rehber olunmaktadır.					
22	Ev ziyaretleri sırasında aileye eğitim ile ilgili kaynaklar önerilmektedir.					
23	Ev ziyaretleri ile öğretmen, aileye çocuğun ev ortamında kazanabileceği deneyimler hakkında bilgi vermektedir					
24	Ev ziyaretleri ile öğretmen çocuk ve ebeveynin birlikte oynayabileceği etkinlikler, materyaller planlanmaktadır.					
25	Ev ziyaretleri ile öğretmen aileye nitelikli bir ev ortamı düzenlenmesi hakkında bilgi vermektedir.					

GÖRÜŞME SORULARI

1-Aile katılım çalışmalarının önemi hakkında neler düşünüyorsunuz? Neden?

.....

2-Aile katılım çalışmalarını yapıyor musunuz ?

() Evet () Hayır

3- Aile katılım çalışmalarını yapıyorsanız hangi sıklıkla yapıyorsunuz?

- () Haftada bir
 () 2 haftada bir
 () Ayda bir
 () 2 ayda bir
 () Her dönem bir

3- Aile katılım çalışmalarından hangilerini yapıyorsunuz?

- () Eğitim toplantıları
 () Konferanslar
 () Eğitim-duyuru panoları
 () Bireysel görüşmeler
 () Telefon görüşmeleri
 () Kitapçıklar- etkinlik örnekleri
 () Teyp-video kayıtları
 () Fotoğraflı
 () Haber mektupları
 () Yazışmalar
 () Toplu dosyalar
 () Veli toplantılar
 () Okul ziyaretleri
 () Geliş- gidiş zamanları
 () Ev ziyaretleri
 () Ebeveynlerin eğitim etkinliklerine katılımı

4- Ev ziyaretlerini gerçekleştiriyor musunuz ?

- () Evet
 () Hayır

5- Ev ziyaretlerini gerçekleştiriyorsanız hangi sıklıkla gerçekleştiriyorsunuz?

- () Haftada bir
 () 2 haftada bir
 () Ayda bir
 () 2 ayda bir
 () Her dönem bir

6-Ev ziyaretlerini gerçekleştirme hedefleriniz nelerdir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7-Hangi çocuğa ev ziyareti gerçekleştireceğinize nasıl karar veriyorsunuz?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8- Ev ziyaretlerinin yararları nelerdir?

- Çocuğun ev ortamında gözlemlenmesine olanak sağlamaktadır.
- Ebeveynler kendilerini daha rahat hissetmektedirler.
- Ebeveynler sorunlarını ve endişelerini paylaşmaktadırlar.
- Öğretmen ve aile arasında yeni ilişkiler kurulmaktadır.
- Öğretmenler çocuk ve aileyi daha yakından tanımaktadır
- Diğer.....

9-Ev ziyaretlerinin güçlükleri nelerdir?

- Ulaşım problemleri
- Ebeveyn için zaman sıkıntısı
- Öğretmen için zaman sıkıntısı
- Ebeveynlerin olumsuz davranışları
- Anne babanın çalışıyor olması
- Öğretmen için ev ziyaretlerini planlama sorunları
- Öğretmenlerin ev ziyaretleri sırasında kendilerini güvende hissetmemeleri
- Diğer

.....

10- Ev ziyaretleri sırasında ebeveynlere hangi konular hakkında bilgi veriyorsunuz?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11-Gerçekleştirdiğiniz ev ziyaretlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....

12-.Ev ziyaretlerinin daha etkili olarak gerçekleştirilmesi için neler yapılabilir?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

13- Aile katılımı ve ev ziyaretleriyle ilgili diğer görüşleriniz nelerdir?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

EK-2 : Uygulama İzni

=

T.C.
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

18/07/2011

Sayı :B.30.2.ERC.0.70.72.00/500 - 1182
Konu: Araştırma İzni

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi: a) 24/06/2011 tarihli ve 500-350 sayılı yazımız.

b) Nevşehir Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün 12/07/2011 tarihli ve 347-00009940 sayılı yazısı.

Nevşehir Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğünden alınan ilgi (b) yazıda; Enstitünüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı Yüksek Lisans programı tez dönemi öğrencisi Seçil YILDIZ'ın "Okul Öncesi Eğitim Programlarında Yer Alan Ev Ziyaretlerinin İşlevselliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" konulu tez çalışması ile ilgili anket uygulama isteğinin uygun görüldüğü bildirilmektedir..

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. M. Metin HÜLAGÜ
Rektör Yardımcısı

EKLER :

1- İlgi (b) yazı ve eki Valilik Onayı (2 sayfa)

T.C.
NEVŞEHİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.0.50.13.00.044.347

00009940 12 TEM 2011

Konu : Anket Uygulama İzni

ERCIYES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına)

KAYSERİ

İlgi : a) Nevşehir Valiliği, İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün 11.07.2011 tarih ve B.08.4.MEM.0.50.13.00.044.343-9865 sayılı oluru.
b) Erciyes Üniversitesi, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'nın 11.07.2011 tarih ve B.30.2.ERC.0.70.72.00/500-1079-0751 sayılı yazını.

Üniversiteniz Yüksek Lisans öğrencisi Seçil YILDIZ'ın ilgi (a) onayda isimleri belirtilen İlimiz Merkez İlçe İlköğretim Okulu öğretmenlerine yönelik "Okul Öncesi Eğitim programlarında Yer Alan Ev Ziyaretlerinin İşlevselliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" konulu anketi yapması ile ilgili onay ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve anket sonucunun CD ortamında Müdürlüğümüze gönderilmesini arz ederim.

N. YAVUZ
Millî Eğitim Müdür V.

EK : Onay 1 Adet

M. YAVUZ
13.07.2011
MY

Nevşehir İl Millî Eğitim Müdürlüğü: Yeni Kayseri Cad. Hükümet Konağı Kat:2-3
Tel: 0384 2137933-34-35 Fax: 0384 2132068, Hizmetiçi Eğitim Şubesi Md.Yd:137, Büro:166
E-posta:nevsehirmem@meh.gov.tr Web : nevsehirmem.gov.tr

T.C.
NEVŞEHİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

11 TEM 2011

Sayı : B.08.4.MEM.0.50.13.00-044- 343

00009865

Konu : Anket Uygulama İzni

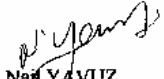
VALİLİK MAKAMINA
NEVŞEHİR

- İlgi : a) 28/02/2007 tarih ve B.08.0.EGD.0.33.05.311.311/1084 sayılı Makam onayı ile yürürlüğe giren "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma Ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin Ve Uygulama Yönergesi"
b) Erciyes Üniversitesi, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 29.06.2011 tarih ve B.30.2.FRC.0.70.72.00/500-1079-0751 sayılı yazısı.
c) Valilik Makamının 08.04.2010 tarih ve B.08.4.MEM.4.08.00.011-116/4615 sayılı oluru.
d) Millî Eğitim Müdürlüğü Araştırma Değerlendirme Komisyonunun 27.07.2011 tarihli Araştırma Değerlendirme Formu (Form :2).

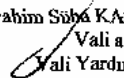
İlgi (b) yazı ile Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Seçil YILDIZ İlimiz Merkez İlçe İlköğretim Okullarından ekli listede isimleri belirtilen Okullarda görev yapan öğretmenlere 2010-2011 eğitim öğretim yılında "Okul Öncesi Eğitim programlarında Yer Alan Ev Ziyaretlerinin İşlevselliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" konulu anket çalışması yapmayı talep etmektedir.

Yapılması istenilen anket çalışmalarına ilişkin formlar, İlgi (a) yönerge hükümleri doğrultusunda ilgi (c) oluru ile oluşturulan komisyon tarafından incelenerek düzenlenen ilgi (d) Araştırma Değerlendirme Formunda "28/02/2007 tarih ve B.08.0.EGD.0.33.05.311.311/1084 sayılı Makam onayı ile yürürlüğe giren "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi"ne göre, uygulanmasında bir sakınca görülmemiştir." denilmekte olup, söz konusu anketin yapılması, eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmamak şartıyla Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, ohurlarınıza arz ederim.

Naci YAVUZ
Millî Eğitim Müdürü V.

OLUR
11/07/2011

İbrahim Süha KARABORAN
Vali a.
Vali Yardımcısı

Nevşehir İl Millî Eğitim Müdürlüğü: Yeni Kayseri Cad. Hükümet Konağı Kat:2-3
Tel: 0384 2137933-34-35 Fax: 0384 2132068, Hizmetiçi Eğitim Şubesi Md.Yd:137, Bİtro:166
E-posta:nevsehirment@meb.gov.tr Web : nevsehir.meb.gov.tr

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Seçil YILDIZ
Uyruğu : TC
Doğum Tarihi : 03.12.1985
Doğum Yeri : Reyhanlı
Tel : 0368 271 57 73-2063
e-mail : secil-yildiz@windowslive.com
Yazışma Adresi : Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesi.

EĞİTİM BİLGİLERİ

İlkokul : Atatürk İlköğretim Okulu, Kozaklı.
Ortaokul : H. Lütfi Pamukçu İlköğretim Okulu, Nevşehir.
Lise : Anadolu Öğretmen Lisesi, Nevşehir.
Üniversite : Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği, Ankara.

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	Kurum
2008-2010	Okul Öncesi Öğretmeni. Yavru Vatan Anaokulu Talas.
2010-	Araştırma Görevlisi. Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü.

YABANCI DİL

İngilizce